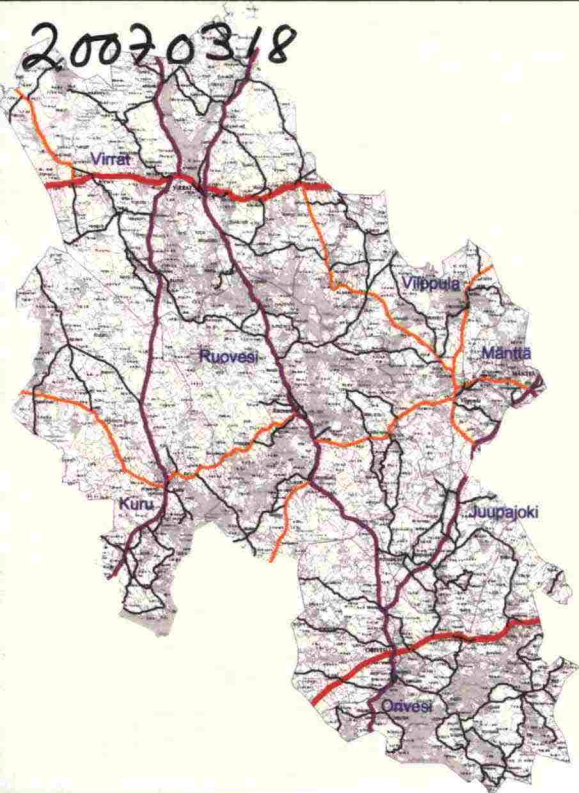

20070318

Ylä-Pirkanmaan liikenneturvallisuus- suunnitelma

TIEHALLINTO
VÄGFÖRVALTNINGEN

08 TIEH/HÄM/LII

Ylä-Pirkanmaan liikenneturvallisuus- suunnitelma

Juupajoen kunta
Kurun kunta
Mäntän kaupunki
Oriveden kaupunki
Ruoveden kunta
Vilppulan kunta
Virtain kaupunki
Tiehallinto
Tampere 2007

Kartat © Affecto Finland Oy, Lupa L4356

TIEH 1000146-07

Verkkajulkaisu pdf (www.tiehallinto.fi/julkaisut)
TIEH 1000146-v-07

Tampere 2007

Julkaisua saatavana:

Tiehallinto
Hämeen tiepiiri

G. T

otocpi*

TIEHALLINTO
Hämeen tiepiiri
Åkerlundinkatu 5 B
PL 376
33101 TAMPERE
Puhelinvaiht. 0204 22 11

Asiasanat: liikenneturvallisuus; suunnitelmat
Aiheluokka: 80

TIIVISTELMÄ

Tiehallinnon Hämeen tiepiiri, Juupajoen, Kurun, Mäntän, Oriveden, Ruoveden, Vilppulan ja Virtain kunnat ovat laatineet vuonna 2007 seudullisen liikenneturvallisuussuunnitelman. Suunnitelmassa on selvitetty liikenneturvallisuuden nykytila ja kartoitettu liikenneturvallisuusongelmia kyselyn ja onnettomuusanalyysin avulla. Nykytilanteen selvitys on antanut lähtökohdat liikenneturvallisuustyön tavoitteiden ja päämäärien asettamiselle. Kuntakohdattaiset liikenneympäristön parantamistoimenpiteet ja hallintokuntien laatimat liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelmat tukevat tavoitteisiin pääsemistä. Liikenneturvallisuustyö konkretisoitui jo suunnitelman laatimisen aikana kunnissa toteutetuilla liikenneturvallisuustempauksilla.

Ylä-Pirkanmaan alueella tapahtui vuosina 2001 – 2005 poliisin tilaston mukaan yhteensä yli 1300 onnettomuutta, eli noin 270 onnettomuutta vuodessa. Neljännes onnettomuuksista johti henkilövahinkoihin eli kuolemaan tai loukkaantumiseen.

Koetun liikenneturvallisuuden nykytilaa seudulla kartoitettiin asukaskyselyllä. Tienkäyttäjät kokevat alueen ongelmiksi ylinopeudet, puutteet teiden ja katu-
jen kunnossa ja kunnossapidossa sekä poliisivalvonnan puuttumisen.

Alueella tapahtuneiden onnettomuuksien kustannukset ovat Tiehallinnon onnettomuushinnoittelun mukaan noin 30 M€/vuosi, josta kuntien osuus on 15–20 %. Kuntien kustannuksista suurin osa kohdistuu terveystoimelle.

Valtakunnallisten liikenneturvallisuustavoitteiden pohjalta sovittiin suunnittelualueen kuntien liikenneturvallisuustavoitteiksi:

- Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien vähentäminen alle maan keskimääräisen tason
- Kevyen liikenteen turvallisuuden parantaminen
- Ajonopeuksien hillitseminen
- Turvallisen liikennekäyttämisen edistäminen
- Kasvatus-, valistus ja tiedotustyön arvostuksen lisääminen
- Jatkuvan kasvatus-, valistus- ja tiedotustyön käynnistäminen
- Liikennejärjestelyjen toteuttaminen toimenpideohjelman mukaisesti

Asetettuja tavoitteita ei saavuteta pelkästään liikennejärjestelyihin, maankäyttöön ja liikenneverkkoon kohdistuvilla teknisillä toimenpiteillä, vaan hallintokuntien jatkuva liikennekasvatus-, valistus- ja tiedotustyö sekä poliisin valvontatyö ovat merkittävä osa kokonaisvaltaista liikenneturvallisuuden parantamista ja liikenneturvallisuustyön merkityksen lisäämistä

Työn aikana laadittiin jokaiseen kuntaan liikenneympäristön turvallisuuden parantamiseksi toimenpide-ohjelma. Seuraavat toimenpiteet ovat keskeisiä:

- Kevyen liikenteen ylityskohtien parantaminen
- Näkemien parantaminen liittymissä
- Nopeusrajoitusten tarkistus taajamien läpikulkuväylillä

Kuntiin perustettiin tämän työn aikana liikenneturvallisuusryhmät, jotka koordinoivat ja seuraavat työn etenemistä hallintokunnissa ja sidosryhmissä. Hallintokuntien tehtävänä on laatia vuosittaiset toimintasuunnitelmat ja toteuttaa työ kuntalaisten keskuudessa. Asianomaisten tahojen tulee jatkossa huolehtia siitä, että suunnitelman toteuttamiseen varataan vuosittain tarvittavat resurssit kuntien talousarvioihin.

ALKUSANAT

Tiehallinnon Hämeen tiepiiri, Juupajoen, Kurun, Mäntän, Oriveden, Ruoveden, Vilppulan ja Virtain kunnat ovat laatineet vuonna 2007 seudullisen liikenneturvallisuussuunnitelman. Liikenneturvallisuussuunnitelma sisältää liikenneympäristön parantamissuunnitelman sekä liikenneturvallisuuden kasvatus-, valistus-, ja tiedotustyön kehittämistoimenpiteitä.

Liikenneturvallisuuden kasvatus-, valistus-, ja tiedotustyötä on analysoitu, suunniteltu ja kehitetty yhteistyössä kuntien eri hallinnonalojen ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Pääpaino on ollut liikenneturvallisuustyön aktivoimisessa ja tehostamisessa.

Liikenneturvallisuussuunnitelman tavoitteena on onnettomuuksien määrän vähentäminen ja vakavuusasteen pienentäminen sekä koetun liikenneturvallisuuden parantaminen liikenteen kasvusta huolimatta. Työn tavoitteena on ollut selvittää liikenneturvallisuuden kannalta vaarallisia kohteita ja osoittaa toimenpiteet, joiden avulla liikenneympäristöä voidaan parantaa.

Liikenneturvallisuussuunnitelma on laajan yhteistyön tulos. Kasvatus-, valistus- ja tiedotussuunnitelman tekoon on osallistunut useita kuntien eri hallinnonalojen sekä eri yhdistysten edustajia. Suunnitelman laatimista on ohjannut hankeryhmä, johon ovat kuuluneet:

Katja Levola	Tiehallinto, Hämeen tiepiiri
Heljä Aarnikko	SITO/ Hämeen tiepiirin edustaja
Pekka Maasilta	Juupajoen kunta
Esko Poikelispää	Kurun kunta
Erkki Viitanen	Mäntän kaupunki
Pekka Leskinen	Oriveden kaupunki
Jorma Vierula	Ruoveden kunta
Pasi Manner	Ruoveden kunta
Vesa Leinonen	Ruoveden kunta
Ari Vahvanen	Vilppulan kunta
Arto Myllylä	Vilppulan kunta
Satu Hyötylä	Virtain kaupunki
Jukka Mykkänen	Ylä-Pirkanmaan seutuyhdistys
Arto Pirttilahti	Ylä-Pirkanmaan seutuyhdistys
Matti Joki	Liikenneturva
Tuomas Kähkönen	Länsi-Suomen lääninhallitus
Jari Näkki	Liikkuva poliisi
Pauli Hursti 31.12.06 asti	Mäntän kihlakunnan poliisilaitos
Jyrki Marttila 1.1.07 alkaen	Mäntän kihlakunnan poliisilaitos
Eero Selkee	Mäntän kihlakunnan poliisilaitos

Konsulttina työssä on toiminut Destian konsultointi, jossa liikenneturvallisuussuunnitelman laatimiseen ovat osallistuneet DI Christel Kautialan johdolla DI Hanna-Kaisa Lahtisalmi ja ins. (AMK) Eija Yli-Halkola.

Tampereella huhtikuussa 2007

Tiehallinto
Hämeen tiepiiri

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	11
2	TYÖN LÄHTÖKOHDAT	12
2.1	Maankäyttö ja väestö	12
2.2	Tieverkko ja liikenne	13
3	LIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA	15
3.1	Liikenneturvallisuuskysely ja koetut ongelmat	15
3.2	Liikenneonnettomuudet	18
3.2.1	Yleistä	18
3.2.2	Onnettomuusmäärät ja niiden vakavuus	18
3.2.3	Onnettomuusluokat	21
3.2.4	Onnettomuuskustannukset	23
3.2.5	Onnettomuuskasaumat	25
3.3	Yhteenveto tärkeimmistä liikenneympäristön ongelmakohteista	26
3.3.1	Yleistä	26
3.3.2	Juupajoki	26
3.3.3	Kuru	26
3.3.4	Mänttä	26
3.3.5	Orivesi	27
3.3.6	Ruovesi	27
3.3.7	Vilppula	27
3.3.8	Virrat	28
4	LIKENNETURVALLISUUSTYÖN TAVOITTEET	29
4.1	Valtakunnalliset tavoitteet	29
4.2	Länsi-Suomen läänin tavoitteet	30
4.3	Tavoitteet suunnittelualueella	30
5	LIKENNETURVALLISUUSTYÖN KEHITTÄMINEN	32
5.1	Vaikutukset	33
5.2	Liikenneturvallisuustyön organisointi kuntatasolla	33
5.3	Eri hallintokuntien ja sidosryhmien työn kehittäminen	35
5.3.1	Eri hallinnonalojen mahdollisuudet ja tehtävät	35
5.3.2	Ideaseminaarit ja koulutukset	37
5.4	Tiedottaminen	38
5.5	Liikennevalvonta	39
6	LIKENNETURVALLISUUDEN PARANTAMINEN TEKNISILLÄ TOIMENPITEILLÄ	40
6.1	Yleistä	40
6.2	Kevyen liikenteen turvallisuuden parantaminen	40
6.3	Esteettömyyden parantaminen	44
6.4	Kääntymis- ja risteämisonnettomuuksien vähentäminen	45
6.5	Huomion kiinnittäminen ajonopeuksiin	46
6.6	Liikenneturvallisuuden huomioiminen maankäytön suunnittelussa	48
6.7	Eläinonnettomuuksien vähentäminen	49

6.8	Talvihoito	49
6.9	Rautateiden tasoristeysturvallisuus	51
6.10	Muut tekniset toimenpiteet	52
6.11	Toimenpideohjelma	53
6.11.1	Yleistä	53
6.11.2	Toimenpiteiden vaikutukset	53
6.11.3	Toimenpiteiden kustannukset	54
7	SEURANTA JA MITTARIT	55

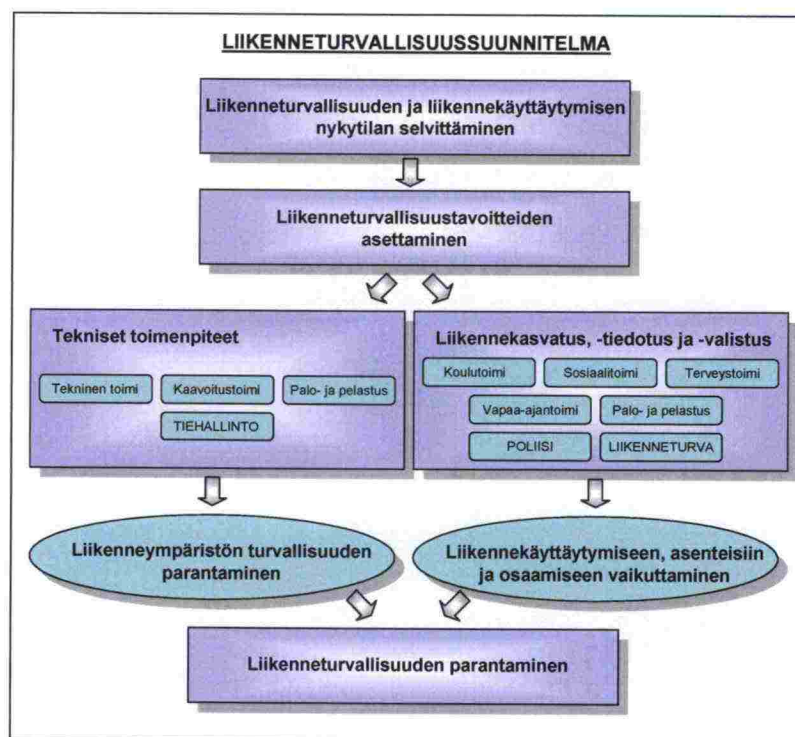
8	ENSIMMÄISET ASKELEET JA JATKUVUUS	57
---	-----------------------------------	----

9	LÄHTEET JA LISÄTIEDOT	58
---	-----------------------	----

10	LIITTEET	59
----	----------	----

1 JOHDANTO

Liikenneturvallisuuteen vaikuttavat sekä liikenneympäristön turvallisuus ja käytettävä kulkumuoto että ihmisten käyttäytyminen ja asenteet. Liikenneympäristöä ja sen turvallisuutta voidaan parantaa Tiehallinnon ja kuntien tekemillä teknisillä toimenpiteillä. Liikenneturvallisuutta ei kuitenkaan saavuteta yksin liikennejärjestelyihin, maankäyttöön ja liikenneverkkoon kohdistetuilla toimenpiteillä, vaan vähintään yhtä tärkeää on vaikuttaa ihmisten asenteisiin ja liikennekäyttäytymiseen. Ihmisten asenteisiin voidaan vaikuttaa parhaiten kuntien eri hallinnonalojen, kuten sosiaali-, sivistys- ja terveystoimen jokapäiväisessä työssä kasvattamalla, tiedottamalla ja valistamalla. Myös poliisin liikenteenvalvonnalla voidaan vaikuttaa liikennekäyttäytymiseen ja koettuun turvallisuuden tunteeseen. Liikenneturvallisuussuunnitelman vaiheet on esitetty kuvassa 1.1.

Kuva 1.1 Liikenneturvallisuussuunnitelman laatiminen.

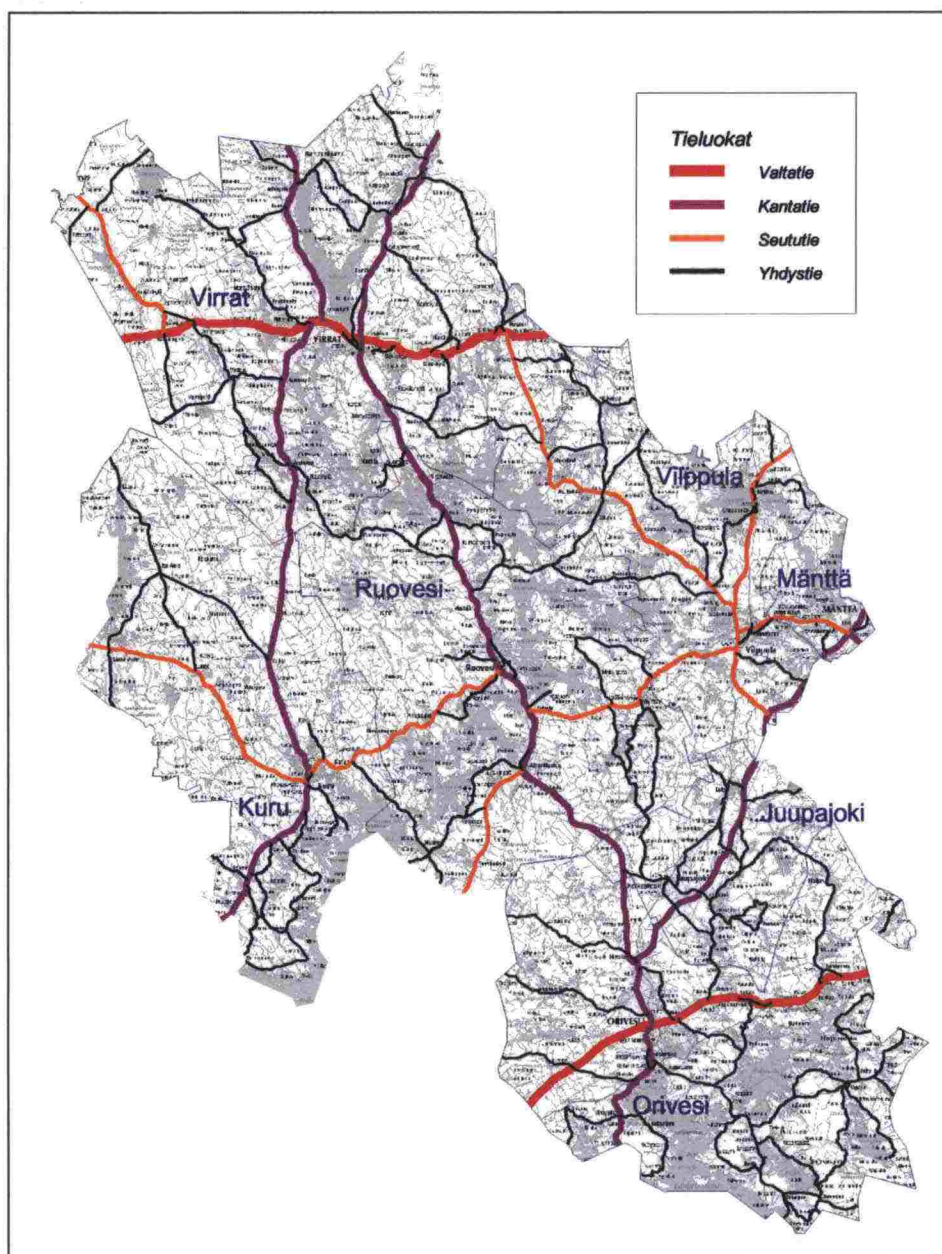
Työn tavoitteena on ollut laatia liikenneturvallisuussuunnitelma Juupajoen, Kurun, Mäntän, Oriveden, Ruoveden, Vilppulan ja Virtain kuntien alueelle. Suunnitelma sisältää liikenneympäristön parantamissuunnitelman sekä liikenneturvallisuuden kasvatus-, valistus-, ja tiedotustyön kehittämistoimenpiteitä (liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelman). Suunnitelmassa ei käsitellä tieverkollisia autoliikenteen muutostarpeita.

Liikenneturvallisuussuunnitelman tavoitteena on selvittää liikenneturvallisuuden nykytila ja ongelmat, asettaa liikenneturvallisuustyön tavoitteet, määrittää toimenpiteet ongelmien poistamiseksi. Tarkoituksena on tehdä ehdotus lähiaikoina parannettavista kohteista sekä kuvata pidemmän aikavälin liikenneturvallisuutta parantavat hankkeet. Toimintasuunnitelman tehtävänä on edistää kuntien liikenneturvallisuustyötä ja organisoida se koordinoituksi ja tavoitteelliseksi kokonaisuudeksi.

2 TYÖN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Maankäyttö ja väestö

Suunnittelualueen muodostavat Juupajoen, Kurun, Mäntän, Oriveden, Ruoveden, Vilppulan ja Virtain kunnat Ylä-Pirkanmaan seutukunnassa Länsi-Suomen läänissä. Suunnitelma koskee kuntien alueella sijaitsevia maanteitä, yksityisiä teitä sekä katuverkkoa. Kuvassa 2.1 on suunnittelualue ja sen tieverkko.

Kuva 2.1 Suunnittelualueen kunnat ja niiden maantieverkko.

Suunnittelualueen väkiluku vuoden 2006 alussa oli noin 40 000 henkilöä. Väkiluku pieneni edellisestä vuodesta vajaan prosentin. Osa Längelmäen kunnasta on liitetty Oriveden kaupunkiin suunnittelutyön aikana 1.1.2007 alkaen. Oriveden asukasluku kasvoi kuntaliitoksen myötä noin 580 asukkaalla.

ja maapinta-ala kasvoi n. 310 km². Tiehallinnon onnettomuusrekisterissä olevat Längelmäellä tapahtuneet onnettomuudet ovat olleet mukana Ylä-Pirkanmaan onnettomuustyyppien analysoitaessa, mutta Oriveden uusia alueita ei ole mukana liikenneympäristön parantamiskohteissa, koska kunta-liitos ei ollut toteutunut ongelmakohteiden kartoitusvaiheessa.

2.2 Tieverkko ja liikenne

Suunnittelualueen vilkkaimmin liikennöityjä väyliä ovat

- Oriveden läpi kulkeva valtatie 9
- Juupajoen läpi kulkeva kantatie 58
- kantatie 66 Ruovedeltä Virroille
- Virtain läpi kulkeva kantatie 23
- kantatie 65 Kurusta etelään
- Mäntästä Vilppulaan kulkeva seututie 347.

Nämä tiet muodostavat suunnittelualueen tieverkon rungon. Valtatietä 9 Orivedeltä pohjoiseen on parannettu viime vuosina ja Orivedeltä etelään tehdään parhaillaan parantamisen yleissuunnitelmaa ja ympäristövaikutusten arviointia.

Valtatien 9 liikennemäärät suunnittelualueella vaihtelevat osuuksilla yli 9000:sta noin 5000:een ajoneuvoon vuorokaudessa. Etelä-pohjois – suuntaisilla kantateilla keskivuorokausiliikenne on keskimäärin 3000 ajoneuvoa. Kantatien 23 liikennemäärä on Virtain keskustan länsipuolella lähes 5000 ajoneuvoa vuorokaudessa, muilla osuuksilla noin 1500 ajoneuvoa. Mäntässä seututiellä 347 on paikoin keskimääräinen vuorokausiliikenne yli 5000 ajoneuvoa vuorokaudessa.

3 LIIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA

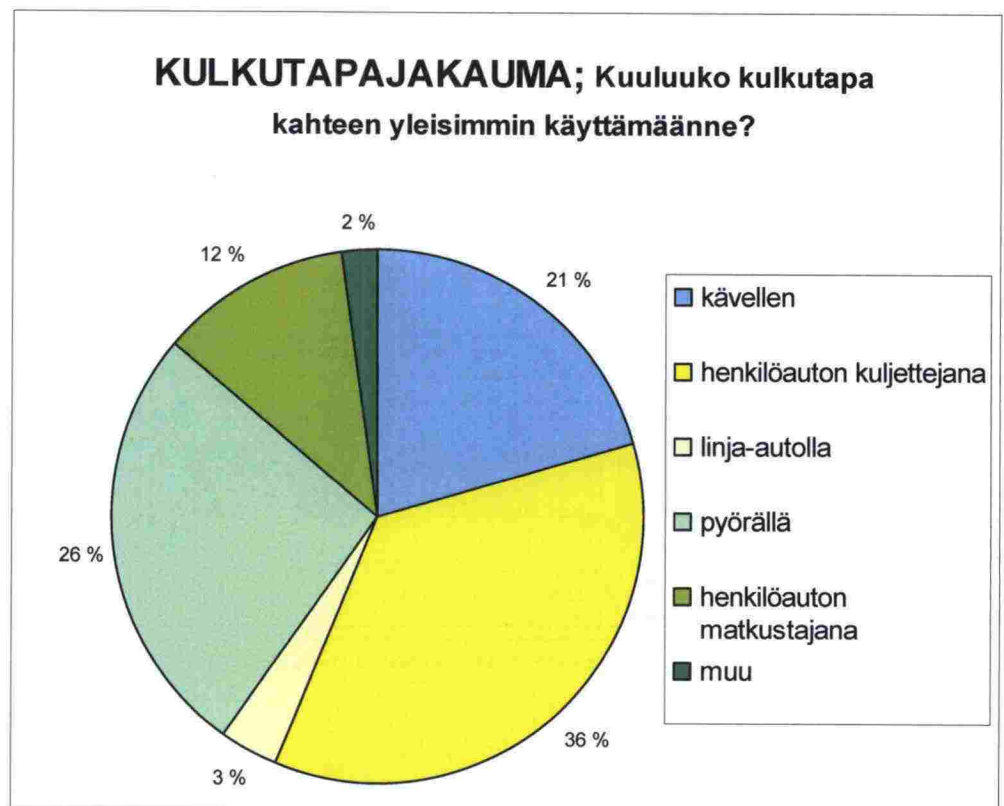
3.1 Liikenneturvallisuuskysely ja koetut ongelmat

Liikennekulttuurin ja -käyttäytymisen nykytilaa suunnittelualueella kartoitettiin asukaskyselyllä. Kyselyssä kuntalaiset saivat antaa palautetta vaaralliseksi kokemistaan paikoista, mahdollisista parantamideoista sekä paikallisesta liikennekulttuurista ja -asenteista.

Kysely oli käytettävissä sähköisessä muodossa Internetissä sekä lisäksi paperilomakkeina kuntien pääkirjastoissa. Kyselystä tiedotettiin kunnissa ja Tiehallinnon mediatiedotteella. Kysely toteutettiin syyskuussa 2006.

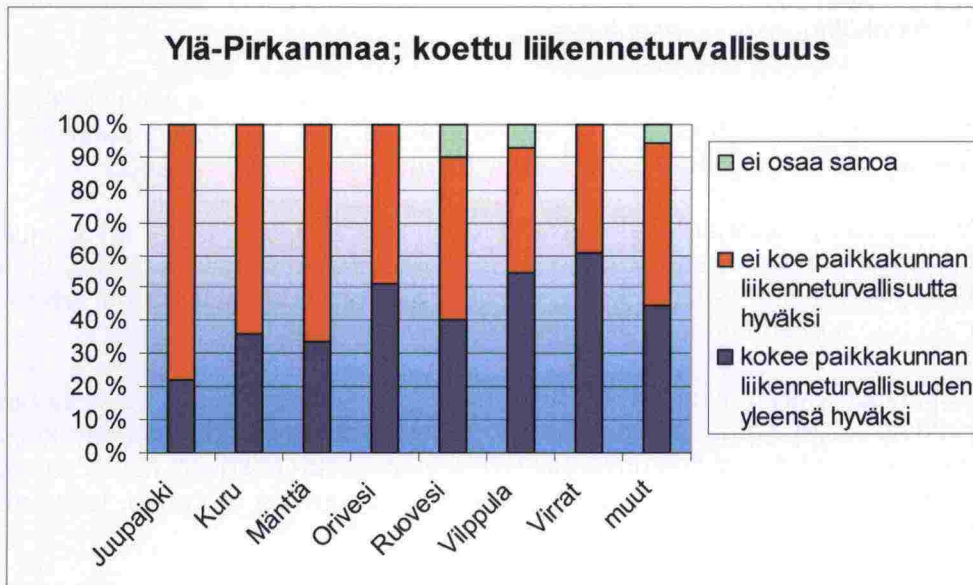
Vastauksia palautettiin määräaikaan mennessä 270 kappaletta. Myös muille kuin suunnittelualueen kunnissa asuville, esimerkiksi kesäasukkaille, tarjottiin mahdollisuus vastata kyselyyn. Juupajoelta ja Vilppulasta tuli asukasmäärään suhteutettuna eniten vastauksia.

Vastaaajien yleisimmin käyttämiin kahteen kulkumuotoon kuului 36 %:lla henkilöauto kuljettajana. Seuraavaksi yleisimmin kahteen käytetyimpään kulkumuotoon lukeutuivat polkupyöräily (26 % vastaajista) ja kävely (21 % vastaajista) (kuva 3.1). Muina kulkumuotoina nousi kyselyssä esiin mm. taksi, mopo ja potkukelkka.

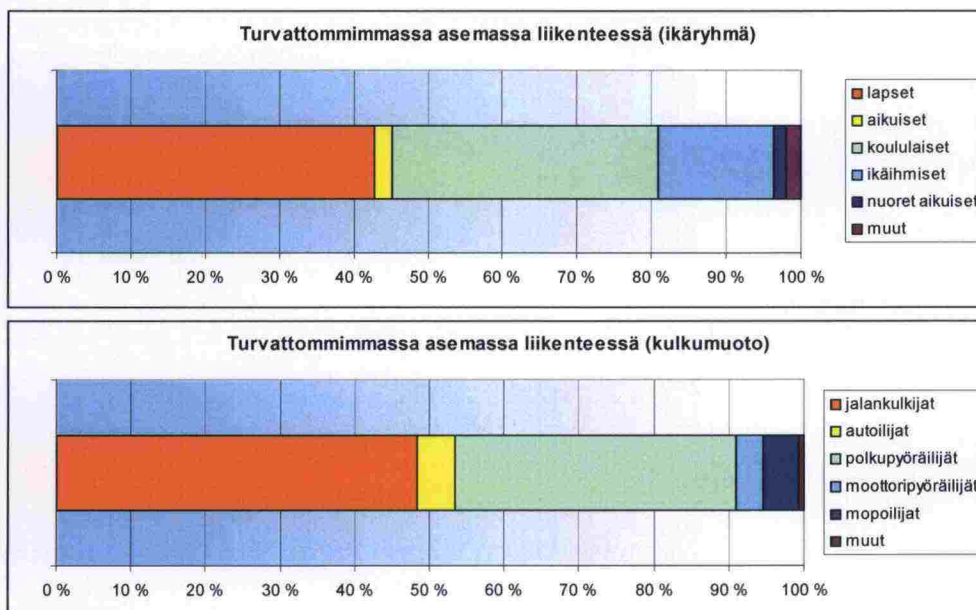
Kuva 3.1 Vastaus kysymyksen: Miten liikutte esim. työ- ja asiointimatkoillanne? Valittavana oli enintään kaksi kulkutapaa.

Kyselyssä kartoitettiin liikkumisen koettua turvallisuutta kysymällä: Koetko paikkakuntasi liikenneturvallisuuden hyväksi? Liikkumisen koki yleensä hyväksi 48% vastaajista. Yli puolet vastaajista ei koe paikkakuntansa liikenneturvallisuutta hyväksi. Suunnittelualueen kunnista huonoin koettu liikenneturvallisuus on kyselyn perusteella Juupajoella ja Mäntässä. Virroilla on paras koettu liikenneturvallisuus (kuva 3.2).

Kuva 3.2 Koettu liikenneturvallisuus kunnittain. Koetteko paikkakuntanne liikenneturvallisuuden yleensä hyväksi?

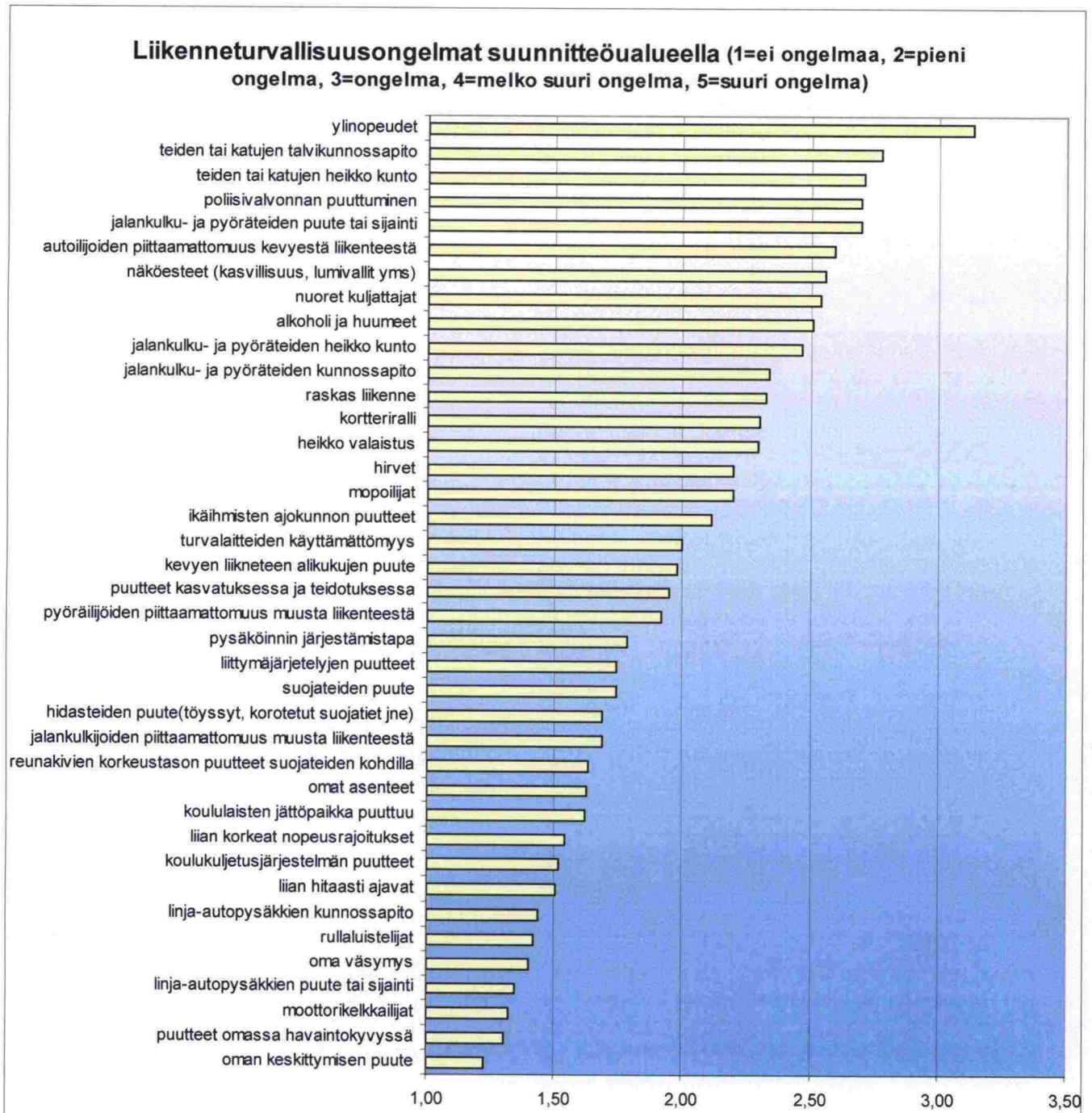
Tarkentavilla kysymyksillä selvitettiin, mitkä väestön ikäryhmät ja kulkumuodot koetaan turvattomimmassa asemassa oleviksi (kuva 3.3). Turvattomimmassa asemassa koetaan olevan lasten ja koululaisten. Myös ikäihmisten koetaan olevan turvattomassa asemassa liikenteessä. Kulkumuodoista eniten huolta herättää jalankulkijoiden ja polkupyöräilijöiden turvallisuus.

Kuva 3.3 Vastaus kysymykseen: Mikä ryhmä/kulkumuoto on turvattomimmassa asemassa?

Asennoitumista koettiin liikenneturvallisuusongelmiin, eli liikennekulttuuriin vaikuttamisen keinojen ja kohderyhmien hyväksyttävyyttä, selvitettiin pyytämällä arvioimaan liikenneturvallisuusongelmia.

Merkittävimmiksi liikenneturvallisuusongelmiksi koettiin ylinopeudet, teiden/katujen heikko kunto ja puutteet talvikunnossapidossa, poliisivalvonnan puute sekä jalankulku- ja pyöriteiden puute tai sijainti. (kuva 3.4).

Kuva 3.4 Liikenneturvallisuusongelmien koettu merkitys.

Liikenneturvallisuuskyselyyn tuli paljon avoimia vastauksia. Vastauksissa kiiteltiin kyselyä ja asian nostamista esiin. Seuraavassa muutamia suoria pöytäkirjoja avoimista vastauksista:

- *"Poliiseja lisää: puhallutuksia ja nopeustutkaa. Pöytäkirja käyttöön Rantatielle."*
- *"hyvä kun kartoitatte varaanpaikkoja, toivottavasti asiat saadaan kuntoon, erityisesti lasten, vanhusten ja muiden kävelijöiden osalta, koska he ovat heikoimmilla, sillä monet autot ajavat ylinopeutta ja myös suojaiteita pitäisi olla enemmän ja paremmin maalattuja/huomioituja"*
- *"suojaiteita lisää!"*
- *"pyörätiet tulisi laittaa kuntoon myös täällä sivukylillä, ovat hengenvaarallisia repeämineen ja routavaurioineen"*
- *"Tiedotusta ja opetusta pitäisi lisätä - uusia kiinnostavia tapoja pitäisi keksiä, jotta liikenneturvallisuudesta tulisi kunnia-asia. Asennekasvatus!"*

3.2 Liikenneonnettomuudet

3.2.1 Yleistä

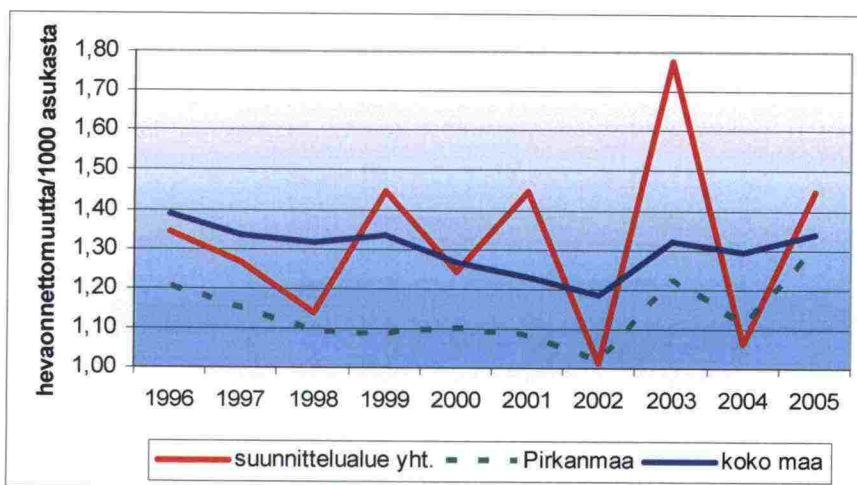
Tietoja liikenneonnettomuuksista tilastoidaan Suomessa sekä poliisiin tietoon tulleiden että vakuutusyhtiöille ilmoitettujen onnettomuuksien perusteella. Poliisin tietoon tulevat kaikki kuolemaan johtaneet liikenneonnettomuudet, mutta vain osa loukkaantumiseen johtaneista onnettomuuksista.

Tilastokeskus ylläpitää onnettomuustietokantaa poliisin onnettomuustietojen perusteella. Tiehallinto taas ylläpitää omaa tietokantaa maanteiden osalta. Vakuutusyhtiöiden liikenneturvallisuustoimikunta (VALT) kokoaa oman tilastonsa onnettomuuksista, joista on maksettu korvausta liikennevakuutuksesta. Aineisto perustuu lähinnä vakuutuksenottajien antamiin tietoihin ja sisältää paljon tietoa lievista peltikolareista. VALT:n tilastoissa on suuri määrä sellaisia aineelliseen vahinkoon johtaneita liikenneonnettomuuksia, jotka eivät näy poliisin tiedoissa.

Tämän liikenneturvallisuussuunnitelman onnettomuustarkastelut perustuvat poliisin tienpitäjälle ilmoitamiin vuosina 2001–2005 tapahtuneisiin onnettomuuksiin sekä Tilastokeskuksen vuosien 1996–2005 aineistoon.

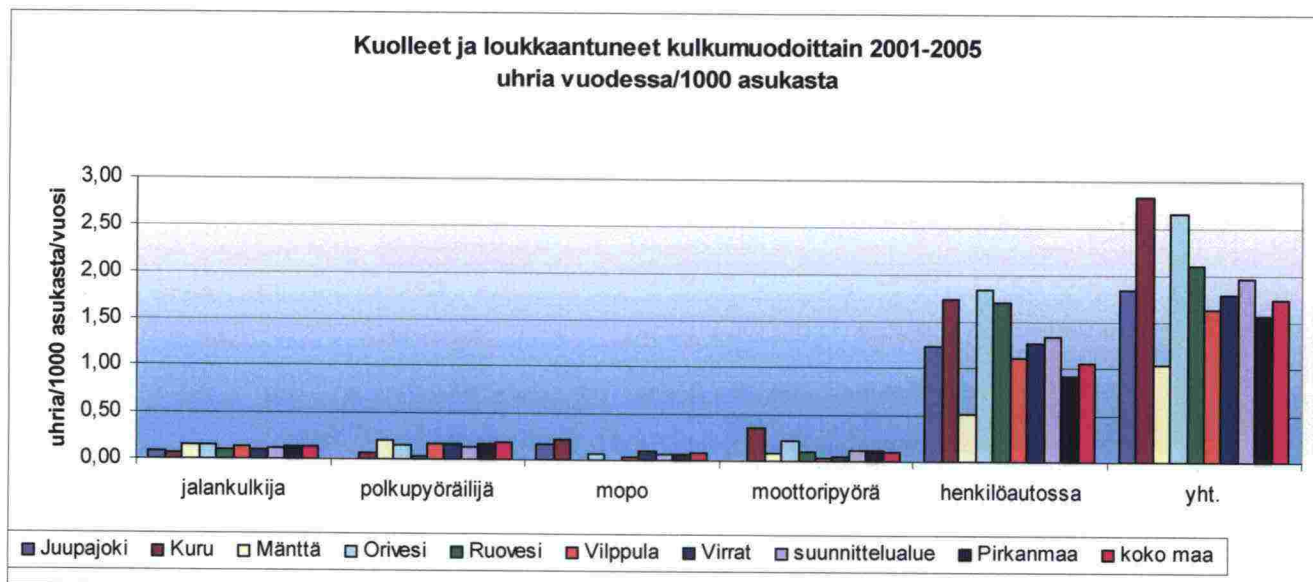
3.2.2 Onnettomuusmäärät ja niiden vakavuus

Asukaslukuun suhteutettuna suunnittelualueella tapahtuu enemmän henkilövahinko-onnettomuuksia kuin koko maassa keskimäärin ja Pirkanmaalla keskimäärin (kuva 3.5). Suomen tieliikenteessä on loukkaantunut kymmenen vuoden tarkastelujaksolla vuosittain keskimäärin 1,30 ihmistä 1000 asukasta kohden. Koko Pirkanmaan alueella on vastaavasti loukkaantunut 1000 asukasta kohden vuosittain keskimäärin 1,14 henkilöä. Suunnittelualueella henkilövahinkoihin johtaneiden onnettomuuksien uhreja on ollut vastaavalla jaksolla keskimäärin 1,32 henkilöä/vuosi. Muuta maata korkeampaan tasoon on vaikuttanut valtatie 9 onnettomuudet Orivedellä. Onnettomuuksien uhrit ovat olleet pääasiassa henkilöautojen kuljettajia/matkustajia.

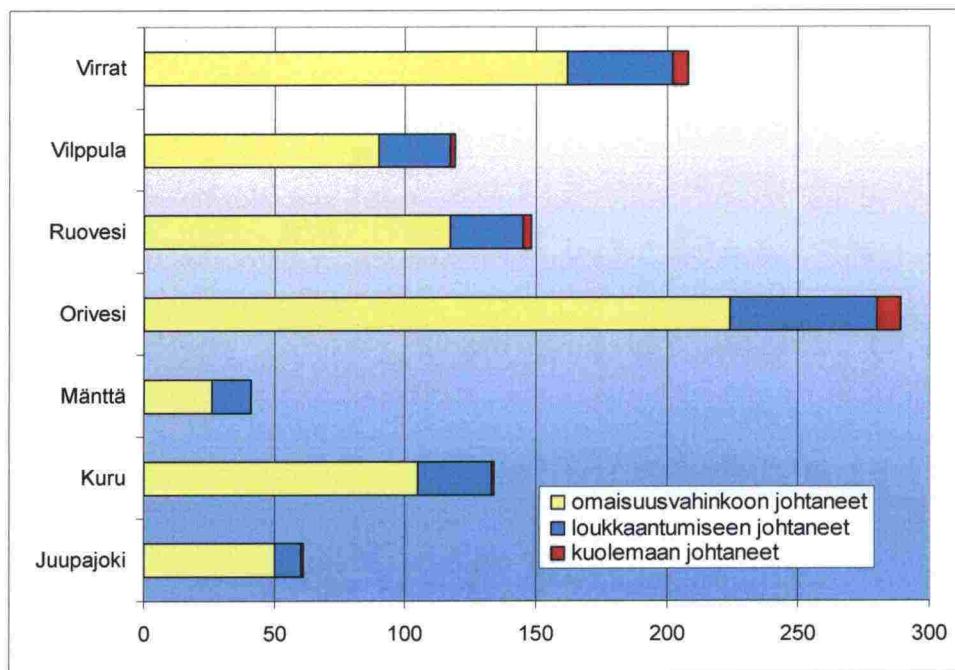
Kuva 3.5 Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet tuhatta asukasta kohden Suomessa, Pirkanmaalla ja suunnittelualueella. (lähde: Tilastokeskus)

Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien uhrin kulkumuodoittain suhteessa asukaslukuun on esitetty kuvassa 3.6. Suunnittelualueella tapahtuu vähemmän kevyen liikenteen henkilövahinkoja kuin maassa keskimäärin. Suunnittelualueen kunnista Mäntässä tapahtuu asukasmäärään suhteutettuna eniten jalankulku- ja polkupyöräonnettomuuksia. Kuitenkin kaikki kulkumuodot mukaan lukien Mäntässä on tapahtunut Ylä-Pirkanmaan kunnista ylivoimaisesti vähiten vakavia liikenneonnettomuuksia. Kurussa tapahtuu suhteellisesti eniten vakavia liikenneonnettomuuksia.

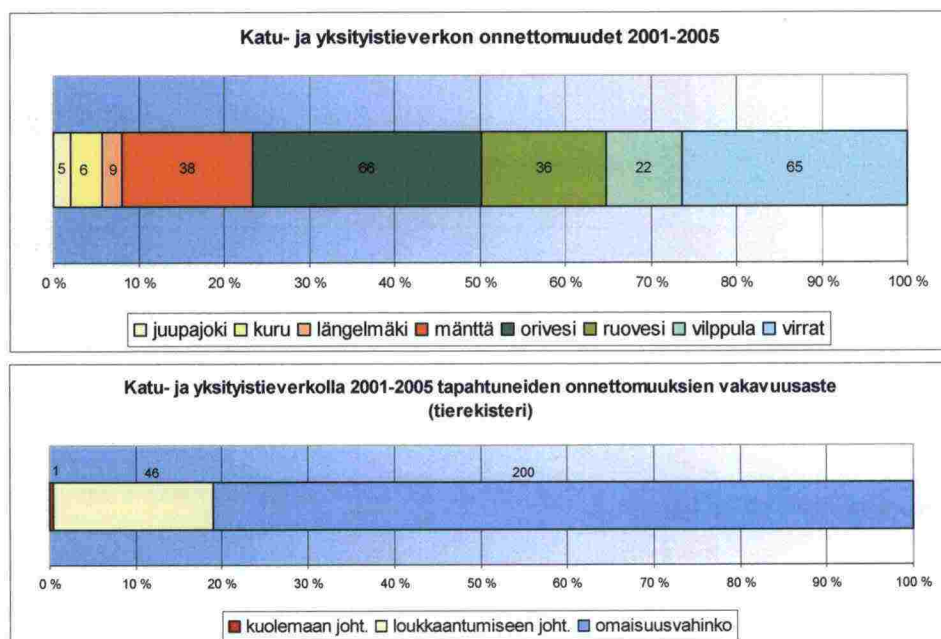
Kuva 3.6 Liikenneonnettomuuksissa kuolleet ja loukkaantuneet suhteessa asukaslukuun.

Tarkastelujakson 2001–2005 aikana suunnittelualueen maantieverkolla tapahtui yhteensä 1111 poliisin tietoon tullutta liikenneonnettomuutta. Näistä 22 oli kuolemaan ja 230 loukkaantumiseen johtaneita. Onnettomuuksien jakautuminen eri kuntien alueelle on esitetty kuvassa 3.7.

Kuva 3.7 Maantiellä vuosina 2001–2005 tapahtuneet liikenneonnettomuudet ja niiden vakavuus.

Vastaavasti suunnittelualueen katu- ja yksityistieverkolla sattui 247 onnettomuutta, joista kuolemaan johtaneita oli 1 ja loukkaantumiseen johtaneita 46. Katuverkon onnettomuuksien jakautuminen eri kuntien alueelle on esitetty kuvassa 3.8.

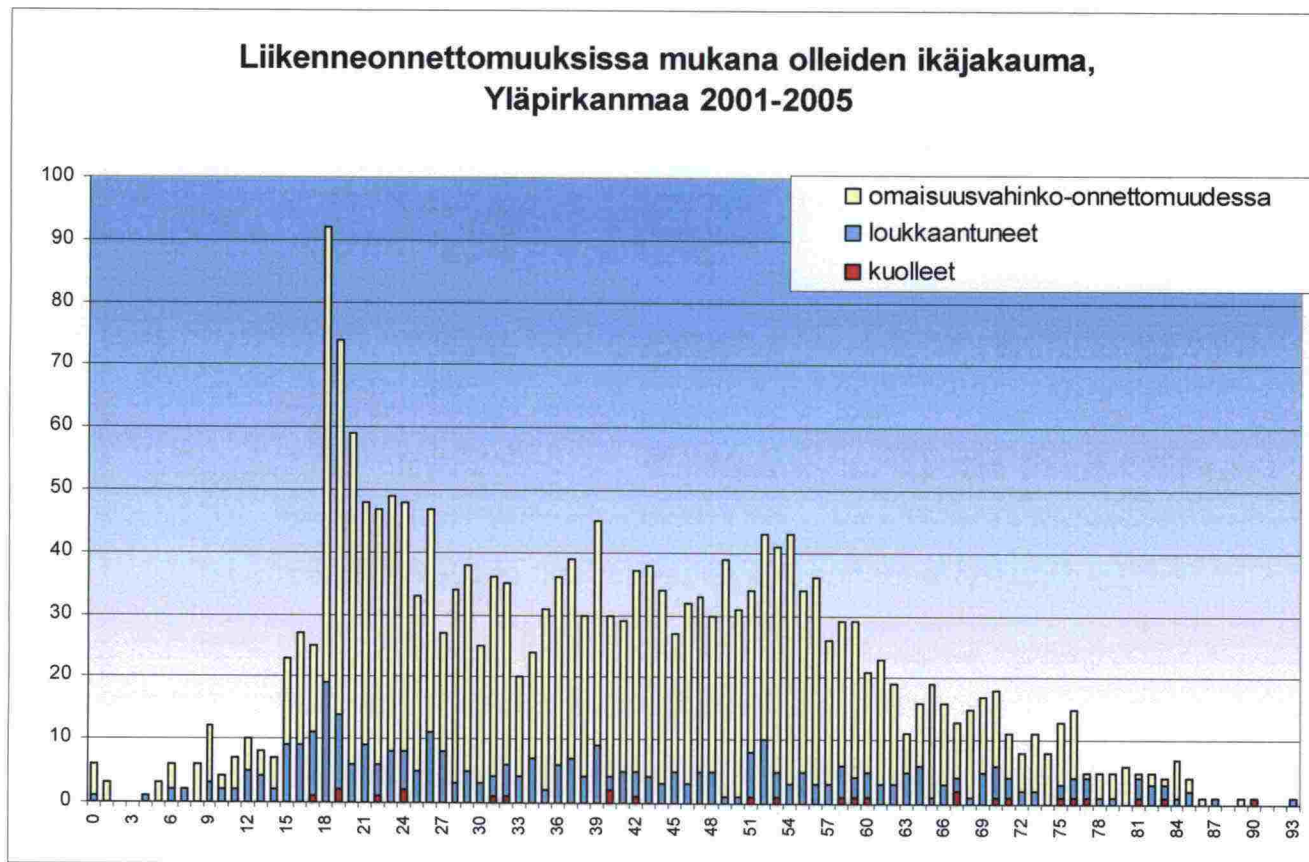

Kuva 3.8 Katu- ja yksityistieverkolla vuosina 2001–2005 tapahtuneet liikenneonnettomuudet.

Maanteillä on tapahtunut kaikista suunnittelualueen onnettomuuksista 82 %. Onnettomuudet ovat myös vakavimpia kuin katu- ja yksityistieverkon onnettomuudet.

Alkoholi on mukana 11% onnettomuuksista, mikä vastaa maan keskitasoa. Juupajoella kuitenkin 20%:ssa onnettomuuksista kuljettaja oli päihtynyt. Mäntässä vastaava luku oli 17%. Pienin alkoholioonnettomuuksien osuus oli Ruovedellä (8%) ja Orivedellä (9%).

Ylä-Pirkanmaalla kuten muuallakin onnettomuuksia sattuu eniten hiljattain ajokortin saaneille. Kuvassa 3.9 on esitetty vuosina 2001-2005 Ylä-Pirkanmaalla liikenneonnettomuuksissa mukana olleiden ikäjakauma.

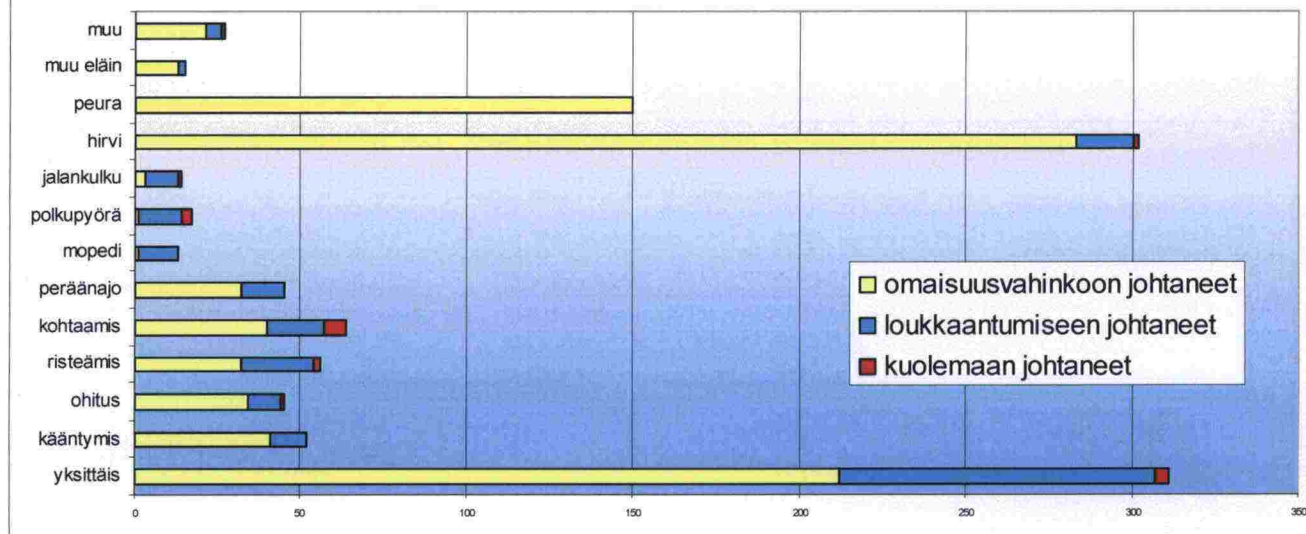
Kuva 3.9 Liikenneonnettomuuksissa mukana olleiden ikäjakauma Ylä-Pirkanmaalla 2001-2005

3.2.3 Onnettomuusluokat

Yleisimpiä liikenneonnettomuuksia suunnittelualueen maantieverkolla ovat olleet yksittäisonnettomuudet. Seuraavaksi yleisin onnettomuusluokka on eläinonnettomuudet, jotka eivät ole kuitenkaan olleet seurauksiltaan yhtä vakavia. Kevyen liikenteen onnettomuudet ei ole määrällisesti suuri ryhmä, mutta niihin sisältyy myös kuolemaan johtaneita onnettomuuksia. Kevyen liikenteen onnettomuuksien merkitys on tilastojen ja kaavioiden näyttämää suurempi, koska esimerkiksi vain 10 % polkupyöräonnettomuuksista tulee poliisin tietoon. Onnettomuuksien jakautuminen onnettomuusluokittain maantieverkolla on esitetty kuvassa 3.10 ja katu- ja yksityistieverkolla kuvassa 3.11.

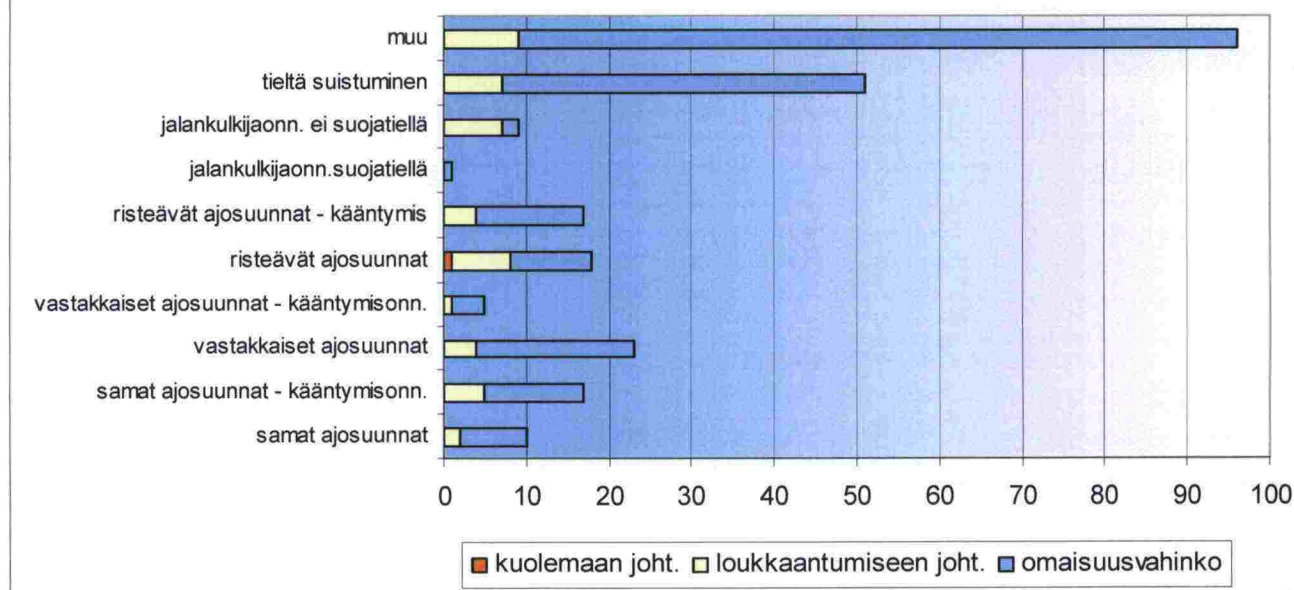
Onnettomuusluokat ja vakavuusasteet Ylä-Pirkanmaalla (2001-2005)

Längelmäki mukana

Kuva 3.10 Onnettomuusluokat, maantieverkko.

Onnettomuustyytit ja vakavuusasteet 2001-2005 katu- ja yksityistieverkolla

Kuva 3.11 Onnettomuusluokat, katu- ja yksityistieverkko. (muu; törmäys pysäköityyn ajoneuvoon, korokkeeseen tai esteeseen, peruutus, kumoon ajo, matkustajan jättö/kyytiin otto, eläinonnettomuus)

3.2.4 Onnettomuuskustannukset

Tiehallinnon onnettomuushinnoittelun mukaiset liikenneonnettomuuksien yksikkökustannukset (vuoden 2005 hintataso) ovat henkilövahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa noin 471 000 euroa ja omaisuusvahinkoon johtaneissa onnettomuuksissa noin 2 700 euroa. Kuntien maksettavaksi onnettomuuskustannuksista kohdistuu noin 15–20 % mm. erilaisina sosiaali- ja terveystoimen menoina.

Suunnittelualueen kolmen kunnan vuotuiset onnettomuuskustannukset ovat yhteensä noin 30 miljoonaa euroa, josta kuntien osuus on noin 4,5–6 miljoonaa euroa. Onnettomuuskustannukset jakaantuvat suunnittelualueen kunnille seuraavasti:

• Juupajoki	1,5 M€/v	kunnan osuus n. 260 000 €/v
• Kuru	3,3 M€/v	kunnan osuus n. 580 000 €/v
• Mänttä	2,0 M€/v	kaupungin osuus n. 350 000 €/v
• Orivesi	8,6 M€/v	kaupungin osuus n. 1,5 M€/v
• Ruovesi	4,4 M€/v	kunnan osuus n. 770 000 €/v
• Vilppula	3,5 M€/v	kunnan osuus n. 610 000 €/v
• Virrat	6,6 M€/v	kaupungin osuus n. 1,2 M€/v.

Oriveden onnettomuuskustannukset on laskettu vuosilta 2001–2005, jolloin kuntaliitos Längelmäen kanssa ei ollut vielä toteutunut.

Liikennevahinkojen kuntakohtaisista kustannuksista on laskettu esimerkkejä neljästä erilaisesta onnettomuustapauksesta soveltaen kolmen eri kunnan (Lohja, Mäntsälä, Siuntio) tilinpäätöstietoja vuodelta 2004 (Mikkonen, 2006).

Lasketut kustannukset (euroa) on esitetty taulukoissa 3.1–3.4.

Taulukko 3.1 Koululaisen (10v.) vakava loukkaantuminen pyöräilyonnettomuudessa, jonka seurauksena on liikuntavammasta aiheutuva invaliditeetti (75%).

Menokohde	Lohja	Mäntsälä	Siuntio
- Palo- ja pelastustoimen kuljetuspalvelu	1080	1860	1020
- Perushoitokäynnit, 4 krt	280	384	180
- Erikoissairaanhoito, 40 pv	32040	30720	27520
- Kuntoutus, 1 v.	48545	53290	38325
- Invakuljetukset koulukäynnin aikoina, 10 v. (nykyarvoon)	84353	84353	84353
- Omaishoidon tuki elinikäisesti, 43 v. (nykyarvoon)	55082	53636	75057
Yhteensä	221380	224243	227055

Taulukko 3.2 Nuoren (20 v.) kuljettajan kuolema ulosajossa kaiteen läpi taajama-alueella

Menokohde	Lohja	Mänt-sälä	Siuntio
- Palo- ja pelastustoimen kuljetuspalvelu	1080	1860	1020
- Palo- ja pelastustoimen raivauspalvelut	2160	3720	2040
- Verotulon menetys, 45 v. (nykyarvoon)	113028	94608	120176
- Kaiteen korjaus	15000	15000	15000
- Väiilliset menetykset (10 % verotulon mene-tyksestä)	11303	9461	12018
Yhteensä	142571	124649	150254

Taulukko 3.3 Ikäihmisen (70 v.) vammautuminen jalankulkijana auton töytäisemänä. Invaliditeetti 60 %.

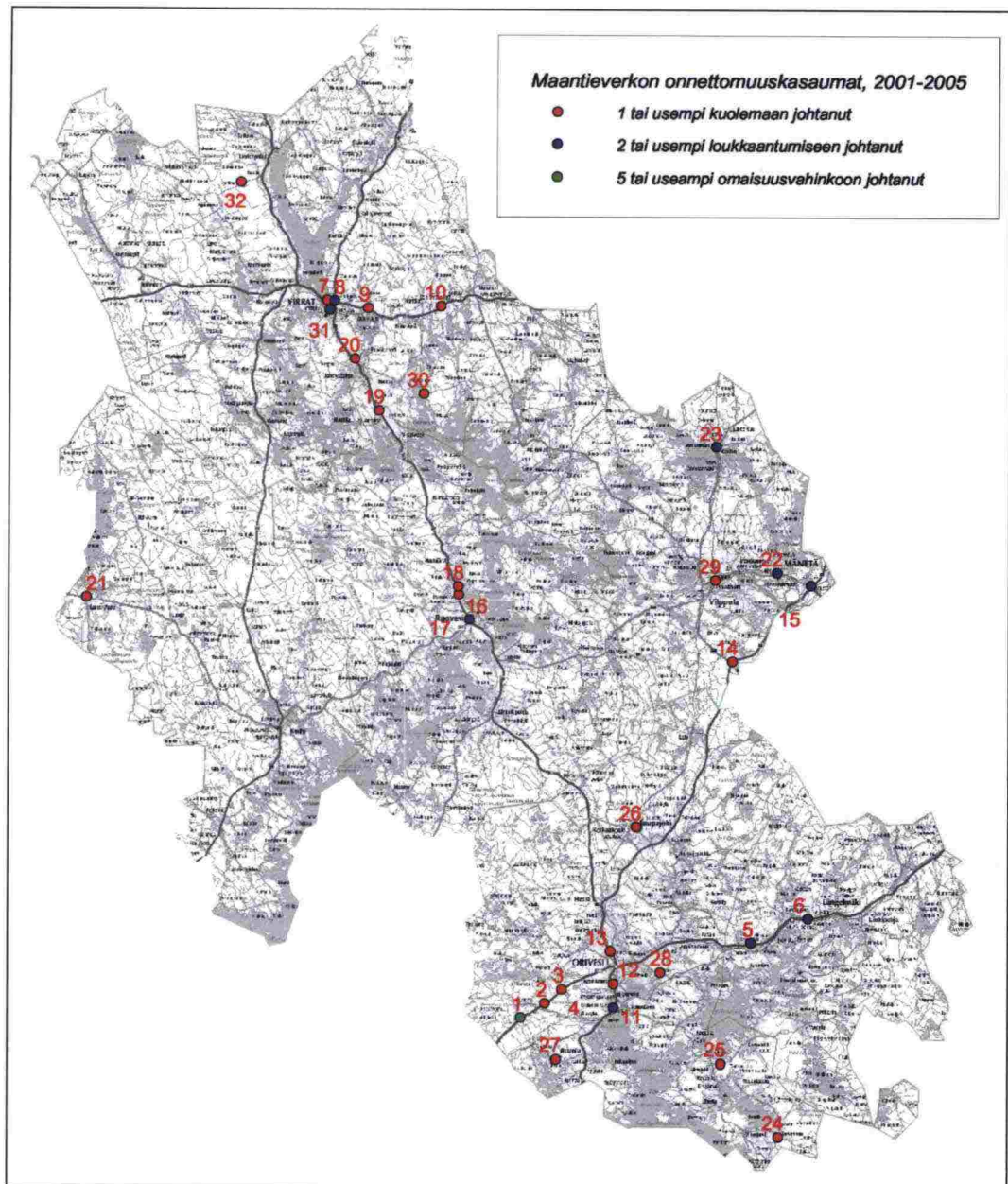
Menokohde	Lohja	Mänt-sälä	Siuntio
- Palo- ja pelastustoimen kuljetuspalvelu	1080	1860	1020
- Perushoitokäynnit, 4 krt.	284	384	180
- Erikoissairaanhoido, 20 pv.	16020	15360	13760
- Omaishoidon tuki, 5 v. (nykyarvoon)	12038	11722	16534
Yhteensä	29422	29326	31494

Taulukko 3.4 Nelilapsisen perheen huoltajan (35 v.) kuolema nokkakolarissa.

Menokohde	Lohja	Mänt-sälä	Siun-tio
- Palo- ja pelastustoimen kuljetuspalvelu	1080	1860	1020
- Palo- ja pelastustoimen raivauspalvelu	4320	7440	4080
- Toimeentulotuki, 15 v. (nykyarvoon)	36468	31910	40382
- Lasten päivähoito, 2 lasta	12228	15884	11270
- Verotulon menetys, 30 v. (nykyarvoon)	94328	78955	100294
- Väiilliset menetykset, 6-kertaisina	56598	47376	60174
Yhteensä	205022	183525	217220

3.2.5 Onnettomuuskasaumat

Maantieverkolta on selvitetty onnettomuuskasaumakohteet, joissa liikenneturvallisuustilanne on erityisen ongelmallinen. Onnettomuuskasaumaksi on luokiteltu kohteet, jossa on tapahtunut viiden vuoden tarkastelujakson aikana vähintään yksi kuolemaan johtanut liikenneonnettomuus, kaksi loukkaantumiseen johtanutta tai viisi omaisuusvahinkoon johtanutta liikenneonnettomuutta. Maantieverkon onnettomuuskasaumat on esitetty kuvassa 3.12.

Kuva 3.12 Maantieverkon onnettomuuskasaumat vuosina 2001-2005.

Onnettomuuskasaumien määrittelyssä on mukana ollut Tiehallinnon onnettomuusrekisterissä olevat Längelmäen alueella tapahtuneet onnettomuudet. Onnettomuuskasaumat 5. ja 6. sijaitsevat 1.1.2007 Oriveden kaupunkiin liittyillä alueilla.

3.3 Yhteenveto tärkeimmistä liikenneympäristön ongelmakohteista

Työn aikana haastateltiin Tiehallinnon, kuntien teknisen toimen ja poliisin edustajia sekä tehtiin heidän kanssaan ongelmakohteiden maastokatselmukset.

3.3.1 Yleistä

Kaikissa Ylä-Pirkanmaan kunnissa ongelmalliseksi koettiin näkemäesteiksi muodostuneet tonttien pensasaidat sekä puut mm. asuntoalueiden katuliitetymissä.

3.3.2 Juupajoki

Juupajoella suurimmiksi liikenneturvallisuusongelmiksi koettiin:

- Korkeat ajonopeudet keskustan alueella.
- Raskaanliikenteen läpiajo Korkeakosken taajaman läpi Korkeakosken Sahalle ja JPJ-Wood Oy:lle.
- Talvikunnossapidon taso etenkin alemmalla tieverkolla.

3.3.3 Kuru

Kurussa liikenneturvallisuuden ongelmakohteiksi koettiin:

- Kantatiellä 65 korkeat ajonopeudet ja liikenteen suuri määrä sekä näistä johtuvat liittymien sujuvuusongelmat etenkin kesäaikaan. Geometria puutteet sekä näkemäongelmat välillä Kuru - Kyrölahti.
- Huonot näkemät hautausmaan parkkipaikan liittymästä kantatielle 65.
- Turvattomat kevyen liikenteen ylityskohdat kantatiellä 65 Peippokylän kohdalla.
- Kevyen liikenteen väylän kapeus sekä heikko valaistus Karjulantiellä (mt 337).
- Keihäslahden koulun piha-alueen jäsentymättömyys ja saattoliikennepaikan puute.

3.3.4 Mänttä

Mäntän osalta Hämeen tiepiirin toiminta- ja taloussuunnitelmassa on kevyen liikenteen väylän rakentaminen kantatielle 56 välille Mustalahti - Runttimäki. Maastokäynnillä, haastatteluissa ja kyselyssä esille tulleita muita keskeisiä ongelmakohteita Mäntässä olivat:

- Ylinopeudet etenkin maantiellä 347 sekä asuntoalueiden kokoojaka-
duilla.
- Turvattomat kevyen liikenteen ylityskohdat maantiellä 347.
- Kantatiellä 58 kantatien 56 ja Hämeentien (mt 347) liittymä.

3.3.5 Orivesi

Orivedellä on tehty liikenteen rauhoittamistoimenpiteitä vuonna 2006 Rovastintielle (pt 14219) sekä vuonna 2005 maantielle 3060 Eräjärven kylän kohdalle. Parhaillaan rakennetaan ohituskaistoja Valkjärven kohdalle valtatielle 9.

Hämeen tiepiirin suunnitteluohjelmassa on ohituskaistan suunnittelu Orituvan kohdalle. Lisäksi valtatiellä 9 välille Tampere-Orivesi on suunnitteilla mm. tien nelikaistaistaminen, tasoliittymien poistaminen, kevyen liikenteen järjestelyt välillä Orivesi-Oritupa, Oriveden eritasoliittymän parantaminen pidentämällä erkanemis- ja liittymiskaistoja sekä tekemällä Tampereen suunnasta kantatielle 58 johtavan rampin päähän kiertoliittymä.

Maastokäynnillä, haastatteluissa ja kyselyssä esille tulleita muita keskeisiä ongelmakohteita olivat:

- Kantatiellä 58 turvattomat kevyen liikenteen ylityskohdat sekä liittymien sujuvuusongelmat.
- Vartioimattomat rautatien tasoristeykset.

3.3.6 Ruovesi

Ruovedellä Väärinmajan kylän kohdan rauhoittamissuunnitelman laatiminen on Hämeen tiepiirin suunnitteluohjelmassa. Muita maastokäynnillä, haastatteluissa ja kyselyssä esille tulleita ongelmakohteita Ruovedellä olivat:

- Kantatiellä 66 ylinopeudet sekä Kuruntien (mt 337 ja pt 14315) liittymä.
- Ruoveden keskustaajamassa ylinopeudet ja kevyen liikenteen turvattomuus.

3.3.7 Vilppula

Vilppulassa suurimmiksi liikenneturvallisuusongelmiksi koettiin:

- Keuruuntiellä (mt 348) Kolhon kylän kohdan kevyen liikenteen turvattomuus.
- Pohjaslahdentiellä (mt 346) Pohjaslahden kylän kohdalla suuret ajonopeudet sekä raskaan liikenteen läpikulkuliikenne.
- Kevyen liikenteen väylän puute Koskentiellä (pt 14336), Vilppulan-kosken koulun kohdalla välillä Kirkkotie - Koulukatu.

3.3.8 Virrat

Virtain keskustan parantaminen on käynnissä. Hämeen tiepiirin suunniteluohjelmassa on Virtain osalta tiesuunnitelman laatiminen Asematien (pt 14362) kevyen liikenteen väylän jatkamiseksi sekä alikulun rakentamiseksi valtatie 23 ali. Muita maastokäynnillä, haastatteluissa ja kyselyssä esille tulleita merkittävimpiä ongelmakohteita olivat mm:

- Rantatien kevyen liikenteen ylityskohtien turvattomuus.
- Pirkantien (pt 14365), Asematien (pt 14362) ja Keskustien liittymä.

YHTEENVETO SUUNNITTELUALUEEN ONGELMISTA

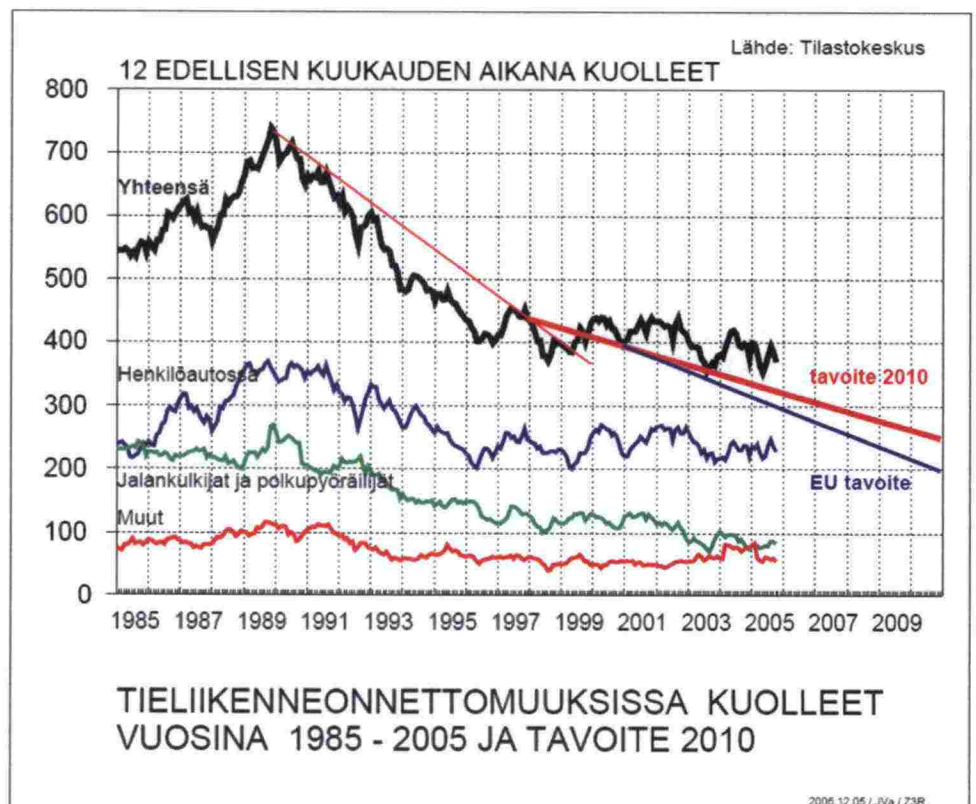
- Liikenneturvallisuuskyselyn mukaan 48 % vastaajista kokee liikenneympäristössä liikkumisen turvalliseksi. Huonoin koettu liikenneturvallisuus on Juupajoella ja Mäntässä, paras Virroilla.
- Asukaslukuun suhteutettuna suunnittelualueella tapahtuu enemmän henkilövahinko-onnettomuuksia, mutta vähemmän kevyen liikenteen onnettomuuksia kuin koko maassa keskimäärin.
 - Orivedellä valtatiellä 9 runsaasti onnettomuuksia
 - Ylä-Pirkanmaan kunnista Kurussa tapahtuu suhteellisesti eniten ja Mäntässä vähiten vakavia liikenneonnettomuuksia
 - uhrin pääasiassa henkilöautojen kuljettajia/matkustajia
- Suunnittelualueella tapahtuu paljon eläin- ja yksittäisonnettomuuksia. Eläinonnettomuudet ovat kuitenkin pääasiassa omaisuusvahinkoon johtaneita onnettomuuksia.
- Suunnittelualueen onnettomuuksista alkoholi on mukana keskimäärin 11 % onnettomuuksista. Eniten alkoholionnettomuuksia on Juupajoella (20 %) ja Mäntässä (17 % onnettomuuksista) vähiten Ruovedellä (8%) ja Orivedellä (9%).
- Tienkäyttäjät kokevat alueen ongelmiksi:
 - ylinopeudet
 - kevyen liikenteen ylityskohtien turvattomuuden
 - kevyen liikenteen väylien puutteet
 - teiden/katujen heikon kunnan tai kunnossapidon
 - poliisivalvonnan vähyyden

4 LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TAVOITTEET

4.1 Valtakunnalliset tavoitteet

Liikenne- ja viestintäministeriön laatimassa Valtakunnallisessa liikenneturvallisuussuunnitelmassa vuosille 2006–2010 on esitetty pitkän ja lyhyen aikavälin liikenneturvallisuustyön tavoitteet. Valtioneuvosto on hyväksynyt pitkällä aikavälillä Suomelle liikenneturvallisuuskonkreettinen, jonka mukaan tieliikennejärjestelmä on suunniteltava siten, ettei kenenkään tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä. Turvallisuustyötä ohjaavien suunnitelmien määrällisenä tavoitteena on liikennekuolemien vähentäminen vuoteen 2010 mennessä alle 250:n. Vuoteen 2025 mennessä tavoite on enintään 100 kuolemaa. Suunnitelmaa varten tehtyjen tilastotietojen ja erilaisten turvallisuustoimenpiteiden vaikuttavuusarvioiden perusteella on määritetty kuusi kärkihanketta tai ongelma-aluetta, joilla tieliikenteen turvallisuutta voidaan parantaa:

- Pääteiden kohtaamisonnettomuuksien vähentäminen
- Jalankulku- ja pyöräilyonnettomuuksien vähentäminen asutuskeskuksissa
- Nopeuksien hillitseminen
- Päihdeonnettomuuksien vähentäminen
- Ammattiliikenteen onnettomuuksien vähentäminen
- Onnettomuuksien seurausten lieventäminen.

Kuva 4.1 Valtakunnallinen liikenneturvallisuustavoite.

Valtioneuvoston periaatepäätöksessä tieliikenteen turvallisuuden parantamisesta 9.3.2006 toimenpiteinä mainitaan yhteistyön tehostaminen, EU-yhteistyö, pääteiden kohtamisonnettomuuksien vähentäminen, jalankulku- ja pyöräilyonnettomuuksien vähentäminen asutuskeskuksissa, nopeuksien hallinta, päihdeonnettomuuksien vähentäminen, ammattiliikenteen onnettomuuksien vähentäminen ja kuljettajaopetuksen ja ajokorttiseuraamusten tehostaminen.

4.2 Länsi-Suomen läänin tavoitteet

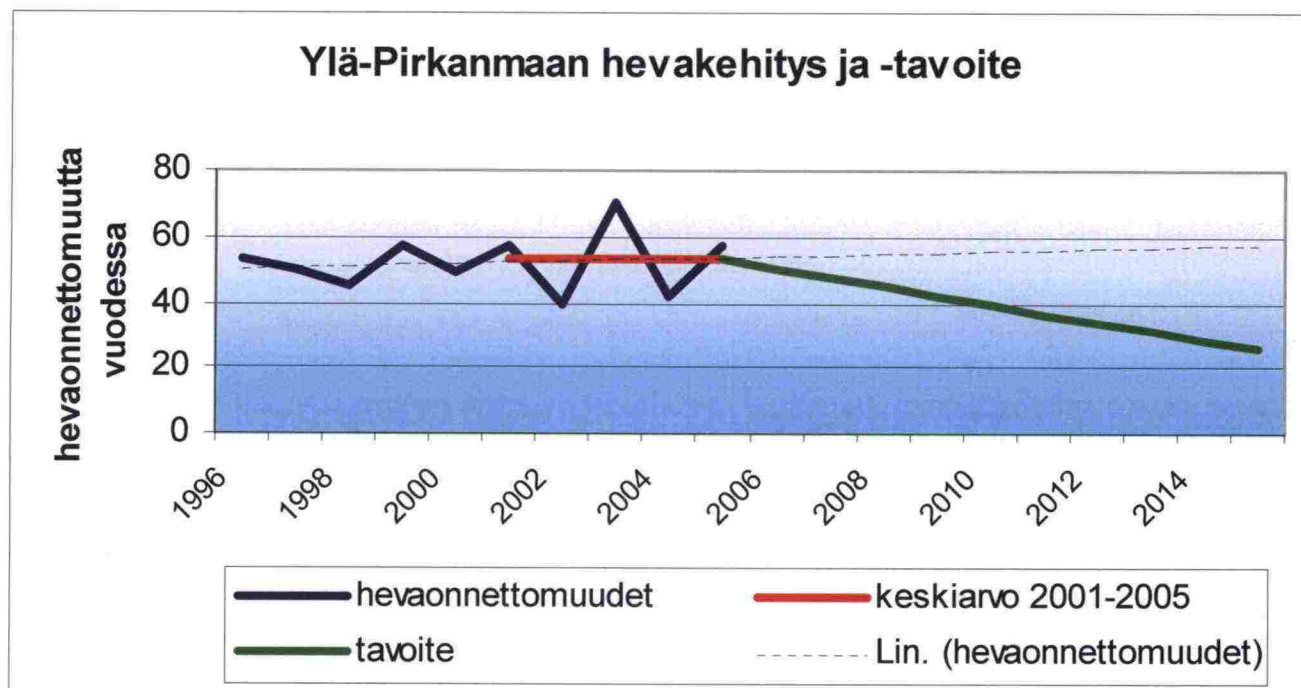
Länsi-Suomen läänin liikenneturvallisuustyölle on asetettu tavoitteeksi, että Länsi-Suomen läänissä kuolee v. 2010 enintään 91 henkilöä tieliikenteessä. Vuonna 2001 Länsi-Suomen läänin turvallisuusero muuhun maahan nähden oli +15 % kun tarkasteltiin tieliikennekuolemia suhteessa asukaslukuun. Tavoitteeksi asetettiin, että turvallisuusero muuhun maahan nähden puolittuu vuoteen 2007 mennessä ja poistuu kokonaan vuoteen 2015 mennessä.

4.3 Tavoitteet suunnittelualueella

Suunnittelualan kuntien liikenneturvallisuustyölle määriteltiin koetun liikenneturvallisuuden ja onnettomuusanalyysien tulosten pohjalta seuraavat toiminnalliset tavoitteet:

- Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien vähentäminen alle maan keskimääräisen tason
- Kevyen liikenteen turvallisuuden parantaminen
- Ajonopeuksien hillitseminen
- Turvallisen liikennekäyttämisen edistäminen
- Kasvatus-, valistus ja tiedostustyön arvostuksen lisääminen
- Jatkuvan kasvatus-, valistus- ja tiedotustyön käynnistäminen
- Liikennejärjestelyjen toteuttaminen toimenpideohjelman mukaisesti

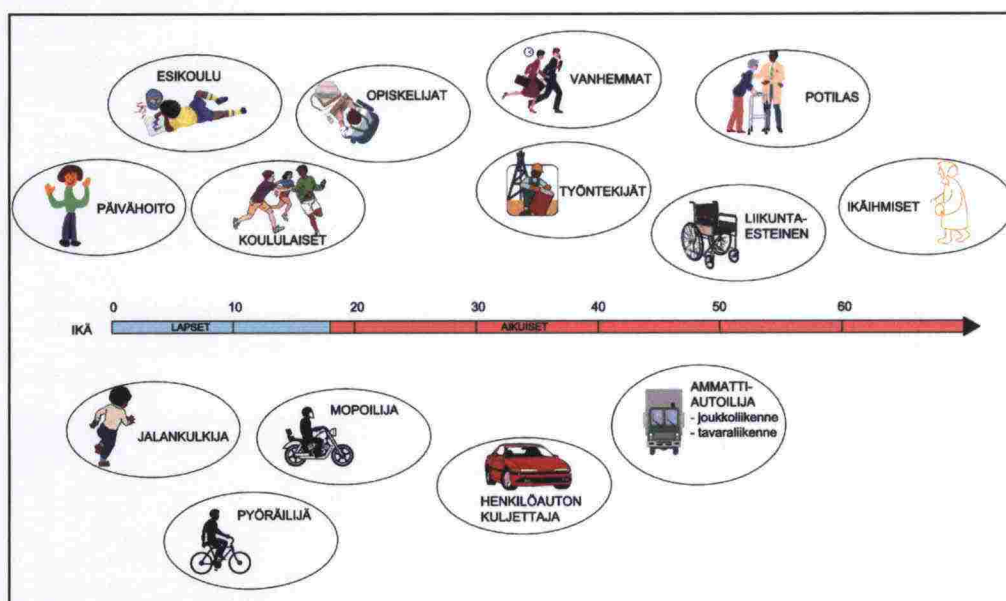
Liikenneturvallisuustyön vaikutuksia voidaan arvioida määrällisesti esimerkiksi seuraamalla henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien vähenemistä. Toiminnallisten tavoitteiden lisäksi on Ylä-Pirkanmaan seudun liikenneturvallisuustyölle asetettu määrällinen tavoite (kuva 4.2.).

Kuva 4.2 Liikenneturvallisuuksuustyön määrälliset tavoitteet suunnittelualueella

5 LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN KEHITTÄMINEN

Liikennekasvatuksella ja -valistuksella pyritään vaikuttamaan ihmisten käyttäytymiseen liikenneturvallisuutta parantavasti. Liikennekasvatus voidaan rinnastaa tapakasvatukseen – hyviin tapoihin kuuluu asiallisuus, kohteliaisuus ja toisten huomioon ottaminen. Hyvät tavat opitaan jo lapsena ja ne ohjaavat koko eliniän käyttäytymistämme. Liikennekasvatus, -valistus ja -tiedotustyö jatkuu kaikissa elinkaaren vaiheissa painotuksien vaihdellessa ikäryhmittäin. Lasten kohdalla korostetaan perussääntöjen opettamista liikkumisessa ja opetellaan vähitellen itsenäistä liikkumista omassa lähiympäristössä. Aikuiset ovat vastuussa lasten turvallisuudesta sekä vanhempina että tienkäyttäjinä. Nopeusrajoitusten noudattaminen, suojatien kunnioittaminen ja turvalaitteiden käyttö parantavat kaikenikäisten turvallisuutta liikenteessä. Turvallisuutta arvostava aikuinen on myös hyvä esimerkki lapsille. Ikäihmisten kohdalla merkittäviä asioita puolestaan ovat ikääntymisen, lääkkeiden ja sairauksien vaikutus liikkumiseen. Ikääntyneiden liikkumismahdollisuuksia voidaan turvata yhteiskunnallisilla tukipalveluilla. Turvalaitteiden ja apuvälineiden käytöstä tiedottamalla parannetaan itsenäisesti liikkuvien turvallisuutta. Ikäautoilijoiden ajokykyä voidaan ylläpitää itseopiskeluaineiston ja Ikäautoilijan kuntokurssien avulla.

Kuva 5.1 Liikennekasvatus, -valistus ja tiedotustyö jatkuu koko elinkaaren.

Liikenneturvallisuustyö mielletään helposti vain poliisille, tekniselle sektorille ja koululle kuuluvaksi työksi. Kuitenkin monet muutkin hallintokunnat tekevät jo nykyisin merkittävää liikenneturvallisuustyötä. Myös jokainen tienkäyttäjä vaikuttaa seudun liikennekulttuuriin omilla valinnoillaan. Tämän suunnitelman tavoitteena on lisätä liikenneturvallisuustyön vaikutuksia kannustamalla hallinnonalojen sekä muiden toimijoiden välistä yhteistyötä. Liikenneturvallisuustyölle asetettujen tavoitteiden toteutumista seuraavat paikalliset liikenneturvallisuusryhmät.

5.1 Vaikutukset

Liikennekasvatuksen, -valistuksen ja -tiedotuksen avulla parannetaan ihmisten tietämystä liikkumisympäristöstään ja turvallisen liikennekäyttäytymisen tiedostamista. Yhdessä fyysisen liikenneympäristön parantumisen kanssa tienkäyttäjien muuttuneet asenteet ja arvot parantavat liikenneturvallisuutta ja esteettömyyttä. Asenteisiin vaikuttaminen on kuitenkin pitkäjänteistä työtä. Liikennekasvatuksen, -valistuksen ja -tiedotuksen avulla voidaan parantaa samalla esimerkiksi ikääntyneiden kotona asumisen edellytyksiä ja vähentää lyhyiden matkojen koulukuljetusten tarvetta.

5.2 Liikenneturvallisuustyön organisointi kuntatasolla

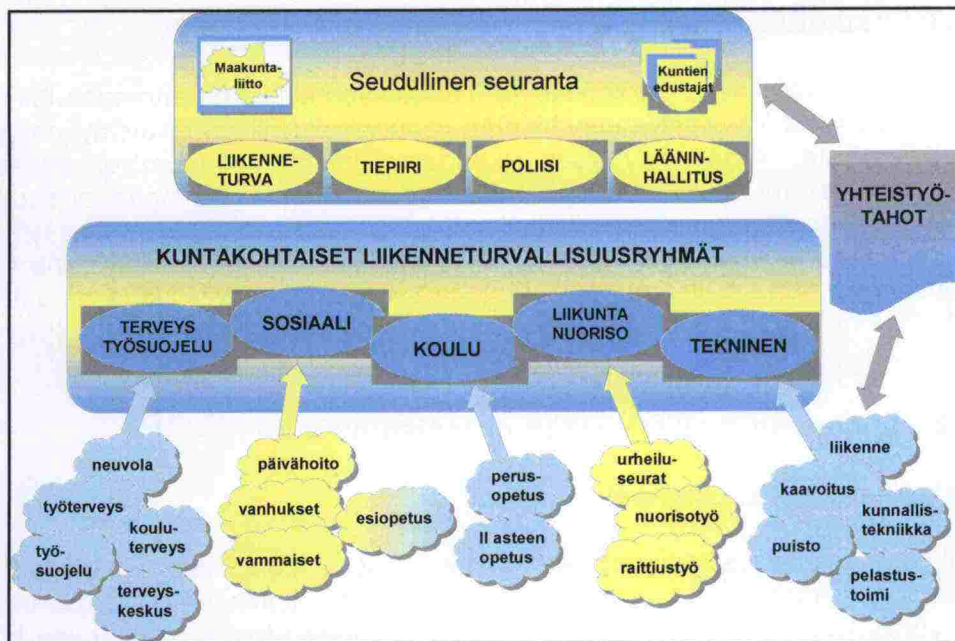
Liikenneturvallisuusryhmä

Liikenneturvallisuussuunnitelman käynnistyttyä alueen kuntiin perustettiin yhteistyön edistämiseksi liikenneturvallisuusryhmät, joissa eri hallintokuntien ja yhteistyötahojen edustajat tapaavat säännöllisesti toisiaan. Ryhmien kokoonpanot vahvistettiin kunnanhallituksien päätöksillä. Juupajoen, Kurun, Oriveden, Ruoveden ja Virtain kunnallisten liikenneturvallisuusryhmien kokoonpano on esitetty liitteissä 2,3,5,6 ja 8. Mäntän kaupunkiin ja Vilppulan kuntaan perustettiin yhteinen liikenneturvallisuusryhmä johtuen tiiviistä yhteistyöstä ja yhteisistä viroista. Ryhmän kokoonpano on esitetty liitteissä 4 ja 7. Liikenneturvallisuusryhmän puheenjohtajana ja koollekutsujana on Juupajoella Pekka Maasilta, Kurussa Esko Poikelispää, Orivedellä Pekka Leskinen, Ruovedellä Vesa Leinonen ja Virroilla Satu Hyötylä. Mäntän ja Vilppulan ryhmän puheenjohtajana ja koollekutsujana toimii Erkki Viitanen.

Liikenneturvallisuusryhmän toiminnan keskeisenä tavoitteena on jatkuvan liikenneturvallisuustyön ylläpitäminen kunnassa. Lisäksi tavoitteena on lisätä yhteistyötä eri hallintokuntien välillä sekä muiden kuntien ja ulkopuolisten tahojen kanssa, lisätä liikenneturvallisuustyön arvostusta erityisesti päättäjien keskuudessa sekä järjestää työlle tarvittavat resurssit.

Liikenneturvallisuusryhmän rooli on ennen kaikkea koordinoiva. Liikenneturvallisuusryhmän muodostavat hallintokunnittain nimetyt edustajat ja mahdolliset yhteistyötahot. Yhteistyötahoina voivat olla esimerkiksi Tiehallinto, Liikenneturva, poliisi ja pelastustoimi. Poliisin ja pelastustoimen kautta liikenneturvallisuustyö saatetaan vuoropuheluun kunnassa tehtävän muun turvallisuustyön kanssa. Liikenneturvallisuusryhmä määrittelee liikenneturvallisuustyön tavoitteet vuosittain edellisvuoden palautteen, kokemusten ja seurannan perusteella. Tavoitteita tukevien käytännön toimenpiteiden suunnittelu- ja toteuttamisesta huolehtivat eri hallintokuntien työntekijät.

Kunnat kutsuvat vuorotelleen koolle muiden kuntien ja yhteistyötahojen edustajat liikenneturvallisuustyön seurantakokoukseen. Seurantakokous järjestetään joka toinen vuosi ja tavoitteena on koordinoida työ seututasolla.

Kuva 5.2 Liikenneturvallisuustyön organisointi kuntatasolla.

Liikenneturvallisuusryhmän keskeisimmät tehtävät ovat:

- Työn organisointi kunnassa ja vastuun jakaminen
- Tavoitteiden asettaminen ja painopisteiden määrittäminen sekä tarkistaminen vuosittain
- Toimintasuunnitelmien laatimisesta ja toteuttamisesta huolehtiminen
- Liikenneturvallisuustilanteen ja liikenneturvallisuustyön seuranta
- Tiedottaminen sekä kaupungin hallinnon sisällä että ulospäin kuntalaisille

Ryhmän tulisi kokoontua tarpeen mukaan, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Syksyn kokouksessa voidaan sopia seuraavan vuoden painopisteistä, toimenpiteistä ja yhteistyömuodoista. Kevään kokouksessa puolestaan voidaan tarkastella edellisen vuoden onnettomuustilannetta sekä seurata edellisen vuoden toimintasuunnitelmien toteutumista. Alkuvaiheessa kokoontumisia voi olla tiheästi kunnes toiminta vakiintuu.

Liikenneturvallisuusryhmän jäsenet edustavat eri hallintokuntia ja toimivat oman hallintokuntansa vastuuhenkilönä. Vastuuhenkilöt ovat yhteyshenkilöitä hallintokunnan ja liikenneturvallisuusryhmän välillä. Vastuuhenkilön tehtävänä on edistää hallintokunnassa tapahtuvaa liikenneturvallisuustyötä, huolehtia eri yksiköiden toimintasuunnitelmien valmistumisesta sekä tarvittaessa koulutuksen järjestämisestä.

Liikenneturvallisuusryhmien ensimmäiset kokoukset, joihin osallistuivat kunnan toimihenkilöiden lisäksi Liikenneturvan ja liikenneturvallisuushankkeen konsultin edustajat, pidettiin suunnitteluhankkeen aikana. Kokouksissa työstettiin kuntakohtaisia toimintasuunnitelmia ja käynnistettiin liikenneturvallisuustemppausten valmistelu.

5.3 Eri hallintokuntien ja sidosryhmien työn kehittäminen

5.3.1 Eri hallinnonalojen mahdollisuudet ja tehtävät

Tekninen toimi ja maankäyttö

Teknisen toimen tavoitteena on turvallisen liikenneympäristön luominen. Tämä edellyttää, että liikenneturvallisuus huomioidaan suunnittelun kaikissa vaiheissa ja toteutuksessa. Maankäytön suunnittelussa aluevarauksilla ja toimintojen sijoittamisella luodaan tarpeet liikenneverkolle ja vaikutetaan siten liikenneturvallisuuteen pitkälle tulevaisuuteen. Tavoitteena on kehittää maankäyttöä niin, että autoliikenteen kasvu voidaan minimoida. Mitä aikaisemmassa kaavoitusvaiheessa liikenneturvallisuuskohdat otetaan tarkasteluun mukaan, sitä parempaan lopputulokseen voidaan päästä. Turvallisuustyön kustannukset ovat myös tässä vaiheessa hyvin vähäiset verrattuna siihen, että syntyneitä ongelmia joudutaan korjaamaan esimerkiksi rakentamalla alikulkukäytäviä tai muuttamalla tieympäristön luonnetta hidasteilla, istutuksilla ja muilla rakenteilla.

Liikennesuunnittelussa on tärkeä ottaa huomioon kaikki kulkumuodot: autoilu, joukkoliikenne, jalankulku ja pyöräily. Yleisenä suuntauksena koko maassa on nopeusrajoitusten laskeminen katuverkolla. Työnaikaisiin ja tilapäisiin liikennejärjestelyihin kiinnitetään huomiota. Liikenneväylien kunnossapidossa huomioidaan liikenneturvallisuus kaikessa toiminnassa. Näkemäalueisiin ja liikenteen opastukseen (ajoratamaalaukset, opasteet) kiinnitetään huomiota säännöllisesti.

Teknisen toimen tulee tehostaa tiedottamista sekä päättäjille että kuntalaisille mm. liikenteen ongelmakohdista, oikeista käyttäytymismalleista, uusista liikennejärjestelyistä ja työmaista. Muuttuneista liikennejärjestelyistä kerrottaessa tulee perusteluissa tuoda esille vaikutukset liikenneturvallisuuteen.

Sosiaalitoimi

Sosiaalitoimella on tärkeä asema asukkaiden turvallisuuden ja hyvinvoinnin tukemisessa, sillä sen palvelut ulottuvat vauvasta vaariin. Päivähoidossa liikenneturvallisuus tulee esille päivittäisessä toiminnassa. Vanhempien oma esimerkki on tärkeää ja vanhemmille korostetaan heidän vastuutaan kasvatajina ja esimerkin antajina. Liikenneturvallisuudesta tiedotetaan vanhempainilloissa ja perhekeskusteluissa.

Vanhusten, vammaisten ja liikuntarajoitteisten toiminnassa tuetaan itsenäistä liikkumista ja keskitytään käytännön liikenneneuvontaan. Liikenneturvallisuuksasioita voidaan käsitellä vierailijoiden avulla päiväkeskuksissa ja palvelupäivissä. Hyvä tapa ehkäistä kaatumisongelmia on kenkien nastoitus ja liukuesteiden hankinnan tukeminen. Sosiaalitoimen henkilöstön tehtävänä on myös tiedottaa oman asiakaskunnan ongelmista ja tarpeista tekniselle toimelle, joka tämän jälkeen voi ottaa nämä huomioon omassa työssään.

Terveystoimi

Neurolassa ja perhevalmennuksessa informoidaan eri-ikäisten lasten turvallisuudesta kuljetuksesta eri liikennevälineillä ja korostetaan vanhempien vastuuta lapsensa turvallisesta liikkumisesta. Neurolan 4-vuotistarkastuksessa jaetaan Liikenneturvan "Kulkunen" -vihkonen ja kiinnitetään huomiota aikuisen malliin liikennekäyttäytymisessä. Turvavälineitä ja materiaalia voi olla odo-

tustiloissa esillä. Koulumatkojen turvallisuus ja turvalaitteiden käyttö otetaan esille sekä neuvolassa että kouluterveydenhuollossa.

Terveyskeskuksessa liikenneasioita voidaan käsitellä lääkärin tai terveydenhoitajan vastaanotolla. Keskustelussa voidaan tuoda esiin sairauden, iän tai lääkkeiden vaikutus liikenteessä liikkumiseen. Lääkäreillä on ollut syyskuusta 2004 alkaen velvollisuus ilmoittaa ajokortin haltijan terveydentilasta ajokorttiviranomaiselle. Tietoja annetaan, kun kuljettaja ei enää täytä ajoluvan terveysvaatimuksia ja vaarantaa tästä syystä olennaisesti liikenneturvallisuutta.

Sivistystoimi

Opetussuunnitelmaan kuuluu aihekokonaisuus turvallisuus ja liikenne, joka tulee esiin läpäisyperiaatteella kaikissa oppiaineissa, pääasiassa kuitenkin ympäristö- ja luonnontieteissä ja terveystiedossa sekä siirtymämatkoilla koulupäivien aikana. Liikenneturvallisuuksasioiden roolia korostetaan kaikissa oppiaineissa lisäämällä henkilökunnan tietoutta liikenneturvallisuuksasioista ja pitämällä käytettävissä olevaa materiaalia esillä ja ajan tasalla. Perusopetuksen lisäksi voidaan järjestää teemaviikkoja ja -päiviä, joissa voi olla poliisi mukana. Teemapäiviin ja vanhempainiltoihin voidaan pyytää vierailijoita myös Liikenneturvasta.

Turvavälineiden käyttöä sekä koulumatkoilla että vapaa-aikana pyritään lisäämään asennekasvatuksen, erilaisten tempausten ja demonstraatioiden avulla. Vanhempien mallia pidetään tärkeänä liikenneturvallisuuksasioissa. Vanhempainilloissa keskustellaan liikenneturvallisuuksuudesta ja voidaan sopia pelisäännöistä pienimpien oppilaiden koulumatkapyöräilyyn tai oppilaiden saattoliikenteen tarpeeseen ja turvallisiin jättöpaikkoihin liittyen. Yhteistyötä tehdään myös päivähoidon kanssa.

Vapaa-aikatoimi

Vapaa-aikatoimessa otetaan liikenneturvallisuus huomioon kiinnittämällä turvavälineisiin huomiota erilaisissa liikunnallisissa kampanjoissa ja liikuntapahtumissa. Nuorille suunnatuissa tapahtumissa jaetaan liikennetietoutta. Liikenneturvallisuuksuustyöhön otetaan mukaan erilaiset seurat ja yhdistykset, jotka järjestävät toimintaa ja harrastusmatkoja nuorille. Liikuntapaikat ja pysäköintialueet järjestetään mahdollisimman turvallisiksi.

Palo- ja pelastustoimi

Palo- ja pelastustoimelle tärkeää on riittävä valmius liikenneonnettomuuksien varalta. Myös lisävahinkojen estäminen onnettomuustapauksissa on heidän työtään. Palo- ja pelastustoimi voi myös osallistua raskaan liikenteen vaarallisten aineiden kuljetusten valvontaan yhdessä poliisin kanssa. Osallistuminen erilaisiin kampanjoihin on yleistä.

Kirjasto

Kirjastolla on tiedotustehtävä. Kirjastossa voidaan järjestää erilaisia näytteilyitä tai kampanjoita, esim. liikenneturvallisuuksnäyttely. Kirjastoissa on myös käytettävissä tietokoneita, jotka auttavat tiedon haussa.

5.3.2 Ideaseminaarit ja koulutukset

Kuntien liikenneturvallisuustyön kehittämiseksi järjestettiin työn yhteydessä kaksi liikenneturvallisuusaiheista ideaseminaaria. Ideaseminaarit olivat yhteisiä kaikille seitsemälle suunnittelualueen kunnalle.

Ensimmäinen ideaseminaari pidettiin lokakuussa 2006 Virroilla Nuorisokeskus Marttisessa. Osallistuminen oli aktiivista: yhteensä 27 osallistujaa. Ohjelmassa oli aluksi liikenneturvallisuusaiheeseen johdattelevia esityksiä liikenneturvallisuuden aakkosista, liikenneturvallisuustyön tavoitteista ja organisoinnista Länsi-Suomen läänissä, Hämeen tiepiirin roolista liikenneturvallisuustyössä sekä kunnan liikenneturvallisuustyöstä. Ideaseminaarissa esiteltiin myös suunnitteluhankkeen aikana tehdyn onnettomuusanalyysin ja asukaskyselyn tuloksia. Seminaareissa tehdyissä ryhmätöissä pohdittiin hallintokuntien nykyistä liikenneturvallisuustyötä ja siinä mahdollisesti kohdattuja ongelmia. Ryhmissä sekä seminaarin lopuksi käytiin aktiivista keskustelua.

Toinen ideaseminaari pidettiin tammikuussa 2007 Juupajoen kunnanvirastolla. Seminaarissa kerrottiin aluksi suunnittelualueen liikennekulttuurista ja liikenneturvallisuustyön tavoitteista. Liikenneturva esitteli palveluitaan ja kertoi esimerkkejä kuntien liikenneturvallisuustyöstä. Ryhmätöissä samojen hallintokuntien edustajat eri kunnista ideoivat liikenneturvallisuustyön toimintasuunnitelmia.

Liikenneturvallisuussuunnitelma-hankkeen aikana on jo tehty vaaranpaikkakartoituksia ikäihmisten näkökulmasta ja järjestetty ensimmäiset tempaukset Kurussa, Juupajoella ja Virroilla. Kuntien ja kaupunkien henkilökunnan liikenneturvallisuuskoulutuksesta sekä koulukuljettajien koulutuksesta on sovittu Liikenneturvan kanssa.

Liikennekasvatuksen, -tiedotuksen ja -valistuksen toimintasuunnitelma

Kuntien eri hallintokunnat ovat laatineet kuntakohtaiset toimintasuunnitelmat vuosille 2007–2011. Suunnitelmaa tarkennetaan vuosittain, jolloin mm. toimenpiteiden ajoitus jakson loppuvuosille tarkentuu. Esitetyillä toimenpiteillä pyritään lisäämään kaikkien kuntalaisten tietoisuutta liikenneturvallisuuteen vaikuttavista tekijöistä. Lasten lisäksi liikennekasvatus ja -valistus kohdennetaan nuorille, työkäisille ja ikääntyneille. Esitetyt keinot ovat moninaisia: mm. liikenneturvallisuusasioista tiedottaminen, kannustaminen turvavälineiden käyttöön, teemapäivien ja koulutuksen järjestäminen. Kuntakohtaiset toimintasuunnitelmat tavoitteittain on esitetty liitteissä 2-8.

Liikenneturvallisuustempaus

Liikenneturvallisuusryhmän työ konkretisoituu jo suunnitteluhankkeen aikana tai pian sen jälkeen toteutettavalla liikenneturvallisuustempauksella.

Juupajoen koulukeskuksella järjestettiin 14.4. Toiminta tutuksi – pienoismissut. Messuille järjestettiin liikenneturvallisuus-osasto, johon osallistui Liikenneturva ja jolla esiteltiin liikenneturvallisuussuunnitelmatyön aikana tuotettua onnettomuusmateriaalia paikkakunnalta.

Kurussa esiteltiin liikenneturvallisuusasiaa lauantaina 10.3. Päivälle suunniteltu 24-tunnin hiihtotapahtuma jouduttiin perumaan sääolosuhteiden vuoksi,

mutta oheistapahtuma järjestettiin. Liikenneturva oli mukana törmäyspaina-
vaa'an kanssa ja esillä oli liikenneturvallisuuksuunnitelmtyön aikana tuotet-
tua onnettomuusmateriaalia paikkakunnalta.

Mäntässä liikenneturvallisuuksasiaa tuodaan näkyvästi esiin elokuussa Myllyn
tulet -tapahtuman yhteydessä. Liikenneturva on mukana omalla osastollaan.

Orivedellä järjestettiin Rovastinkankaan koululla liikenneilta 12.4. Paikalla oli
myös Liikenneturvan edustaja. Toukokuun 25. järjestetään koulujen liiken-
nepäivä. Yläasteikäisille järjestetään taitoajorata, ala-asteikäisille ja esikou-
luikäisille hankitaan samalle päivälle liikenneturvan kansiot. Heti seuraavana
päivänä 26.5. järjestettävässä toritapahtumassa nostetaan myös esiin liiken-
neturvallisuuksasiaa ja esitellään tehtyä liikenneturvallisuuksuunnitelmaa.

Ruovedellä järjestetään toukokuun alussa päiväkotikäisten lasten van-
hemmille liikenneilta, jossa on mukana Liikenneturvan kouluttaja. niin ikään
toukokuussa pidetään koululaisten pyöräilypäivä. Paikalle tulee Liikennetur-
van kouluttaja. Järjestelyihin saadaan apua myös työpajalta ja nuorisoval-
tuustolta.

Virtain liikenneturvallisuuksryhmä on esillä Ylä-Pirkanmaan messuilla 21.-
22.4. Messuilla on nähtävillä on liikenneturvallisuuksuunnitelmtyön aikana
tuotettua materiaalia ja mukana myös Liikenneturva. Messujen kanssa sa-
manaikaisesti järjestetään liikenneturvallisuuksstempaus Virtain torilla. Mukana
yhteistyössä ovat poliisi ja autokoulu.

Vilppulassa liikenneturvallisuuksasia on esillä heinäkuussa järjestettävillä
Mänttä-Vilppulan yrittäjien Markkinoilla. Liikenneturva on mukana omalla
osastollaan.

5.4 Tiedottaminen

Tiedottamista tarvitaan sekä kunnan hallinnon sisällä että ulospäin kuntalai-
sille ja tienkäyttäjille. Sisäisellä tiedotuksella pyritään pitämään kunnan hen-
kilökunta tietoisena liikenneturvallisuuksuustyön sisällöstä ja toiminnan tavoitteis-
ta. Kun henkilökunta on sisäistänyt työn tavoitteet, on mahdollista kehittää
omia toimintatapoja sekä kertoa liikenneturvallisuuksasioista eteenpäin kunta-
laisten kanssa toimiessa. Päättäjille suuntautuvan tiedotuksen tavoitteena on
lisätä päättäjien liikenneturvallisuuksietoutta ja liikenneturvallisuuksuustyön arvos-
tusta. Sisäisen tiedotuksen tulisi olla kaksisuuntaista: liikenneturvallisuuks-
ryhmä tiedottaa hallintokunnille toiminnastaan ja asettamistaan tavoitteista ja
hallintokunnat puolestaan kertovat liikenneturvallisuuksryhmälle työnsä sisäl-
löstä, asiakkaidensa ongelmista ja toiveista kunnan liikenneturvallisuuksuustyölle.

Ulospäin suuntautuvaa tiedottamista kehittämällä ja lisäämällä pyritään tuo-
maan liikenneturvallisuuksuteen vaikuttavia asioita kuntalaisten ja tienkäyttäjien
tietoisuuksuteen. Turvalliseen liikennekäyttäytymiseen johtava oivallus syntyy
hyväksynnän ja ymmärryksen kautta. Oivalluksen syntyyn johtavalle ajatte-
lulle voidaan antaa herätteitä tiedottamalla järjestelyjen perusteluista ja vai-
kutuksista. Esimerkiksi ajoneuvon törmäysnopeuden vaikutus jalankulkijan
kuoleman todennäköisyyksuteen tulisi tuoda voimakkaasti esille taajaman no-
peusrajoituksia alennettaessa.

Liikenneturvallisuustyön keskeiset tavoitteet, toimintatavat ja tiedot pidetään kaikkien nähtävillä Internetissä kuntien omilla sivuilla. Internet toimii tietovarastona, liikenneturvallisuusaiheisena kirjastona. Internetiä voidaan hyödyntää myös kuntalaisten palautekanavana, jolloin palaute suuntautuu suoraan liikenneturvallisuusryhmälle.

Tärkeimpänä jatkuvana tiedotuskanavana toimivat paikallislehdet ja -radiot, joiden kanssa tiedottamista voidaan suunnitella pitkällä tähtäimellä ja siten saada liikenneturvallisuustiedottamiseen jatkuvuutta ja suunnitelmallisuutta. Seutukunnallisia organisaatioita kannattaa myös käyttää hyväksi tiedottamisessa.

5.5 Liikennevalvonta

Liikenteen turvallisuus edellyttää tehokkaan ja näkyvän valvonnan olemassa oloa. Liikennekäyttäytymiseen vaikuttaa kuljettajien kokema kiinnijäämisriski, jossa poliisin suorittamalla tiedottamisella ja valvonnalla on keskeinen osa. Taajamien nopeusrajoitusten alentaminen lisää valvonnan tarvetta. Poliisin nykyiset valvontaresurssit eivät ole riittävät ja niiden määrää tullaan tuskin lähitulevaisuudessa lisäämään.

Poliisin tulee tiedottaa liikenneturvallisuuteen ja valvontaan liittyvistä asioista sekä kohdentaa valvontaa riskiryhmiin, vaarallisimpiin kohteisiin ja ajankohtiin. Valvonnan painopisteitä ovat ylinopeudet, liikennejuopumus, suuntavilkun käyttö, turvavälineiden käyttö sekä kuljettajien ajotapatarkkailu. Lisäksi poliisin tulee kohdistaa valvontaa liikennesääntöjen noudattamiseen yleensä.

Liikenneympäristössä tapahtuvien muutosten yhteydessä poliisi opastaa ja valvoo, että tienkäyttäjät liikkuvat uusien järjestelyjen mukaisesti. Uusissa tilanteissa poliisi voi antaa liikkumisohjeita mm. koululaisille ja myös valvoa ohjeiden noudattamista.

Liikennevalvontaa voidaan tehostaa automaattisen kameravalvonnan avulla. Tutkimusten mukaan henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet vähenevät keskimäärin noin 17 % ja kuolemaan johtaneet onnettomuudet 30–50 % automaattisen nopeusvalvonnan alaisilla tieosuuksilla. Suomessa ollaan parhaillaan laajentamassa automaattista nopeusvalvontaa kattamaan n. 3000 km tieverkosta vuosikymmenen loppuun mennessä.

6 LIKENNETURVALLISUUDEN PARANTAMINEN TEKNISILLÄ TOIMENPITEILLÄ

6.1 Yleistä

Nykytila- ja onnettomuusanalyysin sekä ongelmakartoituksen perusteella määritettiin toimenpiteet liikenneturvallisuuuden parantamiseksi ja onnettomuusriskin pienentämiseksi. Kuntien alueille esitetyt tekniset toimenpiteet ja niiden alustavat kustannusarviot on esitetty kunnittain liitteissä 2-8 olevissa taulukoissa ja kartoissa.

6.2 Kevyen liikenteen turvallisuuden parantaminen

Kevyen liikenteen ylitysten turvaaminen

Suojateiden havaittavuutta on voidaan parantaa suojatiemerkkeihin asennettavilla sini-valkoraidoitetuilla herätevarsilla.

- Herätevarsia esitetään asennettavaksi Mäntässä Puistokadun suojateiden suojatiemerkkeihin sekä Satakunnantiellä (mt 347) Virrantien ja Karjalantie liittymässä olevalle suojatielle, Orivedellä Lehtimäentiellä kevyen liikenteen väylän risteämiskohdassa olevalle suojatielle sekä Virroilla Rantatien ja Rinnetien liittymässä olevalle suojatielle.

Uusien suojateiden rakentamista esitetään Kurussa Satamatien liittymään Virastotiellä (pt 14270), Ruovedellä Ruovedentielle (pt 14314) Harakkalan tien ja Koukkuvuorentien liittymien kohdalle sekä Vilppulassa Hopunmäentielle (pt 14337) Parkkivuorenkadun liittymään.

Korotettuja suojateitä ja liittymiä suositetaan etenkin taajamakeskustoissa ja asuntoalueilla. Korotukset ovat tehokkaimpia nopeutta rajoittavia toimenpiteitä ja suojateiden yhteydessä ne korostavat ja turvaavat kevyen liikenteen ylityskohtia. Yksittäisiä töyssyjä voidaan käyttää asuntoalueilla, joissa muutoin muodostuu liian pitkiä katuosia ilman hidasteita. Jos nopeusrajoitus on yli 30 km/h, on korotuksesta varoitettava etukäteen liikennemerkillä.

- Korotettualue esitetään rakennettavaksi Juupajoella Koskitielle (pt 14290) torin kohdalle. Korotus esitetään rakennettavaksi torialueen rakentamisen yhteydessä.
- Korotettuja suojateitä ja liittymiä esitetään rakennettavaksi Mäntässä Pakkaajankadulle, Puistokadun ja Koskelankadun liittymään sekä Sillanpääkadun ja Savosenkadun liittymään Savosenmäen koulun kohdalle. Ruovedellä korotettuja liittymiä ja suojateitä esitetään rakennettavaksi Ruoveden keskusta Ruovedentielle (pt 14314) ja Kuruntielle (pt 14315).

Kuva 6.1 Mäntässä kevyen liikenteen turvallisuutta esitetään parannettavaksi rakentamalla korotettu liittymä Savosenmäen koulun kohdalle kevyen liikenteen väylän jatkeelle.

Keskisaareke on yleisin turvallisuutta parantava rakenne suojatien yhteydessä. Saarekkeen tehtävänä on turvata kevyttä liikennettä mahdollistamalla ajoradan ylittäminen kahdessa vaiheessa sekä osittain hidastaa autoliikenteen nopeutta. Pitkillä suorilla kaduilla leveä keskisaareke hidastaa ajonopeuksia muun muassa sen vuoksi, että se kaventaa ajotilaa ja katkaisee pitkät katunäkymät. Saarekkeen ja suojatien havaittavuutta voidaan parantaa lisäämällä myös suojatiesaarekkeelle suojatiemerkit.

- Keskisaarekkeiden rakentamista esitetään Mäntässä Hämeen tielle (mt 347) Tammirannan asuntoalueen kohdalle, Ruovedellä kantatielle 66 Eeliksentein ja Rapatanhuan tie liittymään Visuvedellä, Vilppulassa Mäntäntielle (mt 347) Pukinmäentien liittymään sekä Virroilla kantatielle 66 Sampolantien ja Puttosharjuntien liittymään.

Ajoradan kaventaminen reunakivellä voidaan toteuttaa molemminpuolisena tai toispuoleisena. Kavennus sopii luontevasti rakennusten tiiviisti rajaa- malle alueella tai suojatien kohdalle. Kavennetun suojatien vaikutus ajonopeuksiin on korotuksia vähäisempi, mutta kavennus lyhentää kuitenkin keskisaarekkeen tavoin kadun ylitysmatkaa. Kavennuksia voidaan rakentaa korotettujen suojateiden asemasta kaduille, joissa korotusten aiheuttama tärinä johtuu maaperää pitkin häiritsevänä rakennuksiin. Kavennusta tulisi korostaa esim. reunapaaluilla, jotka parantavat kavennuksen havaittavuutta ja lisäävät kavennuksen vaikutusta kaventamalla optisesti tietilaa.

- Kavennettuja suojateitä esitetään rakennettavaksi Virroilla nykyisten suojateiden kohdille Rantatiellä. Kavennusten toteuttaminen vaatii rakentamissuunnitelman laatimista.

Kevyen liikenteen ali- ja ylikulkukäytävillä voidaan vilkkaasti liikennöidyillä väylillä vähentää ajoneuvoliikenteen kanssa samassa tasossa tapahtuvia turvattomia tien ylityksiä. Kevyen liikenteen eritasot tulee sijoittaa luontaisille kulkureiteille ja välttää niiden käytöstä aiheutuvia lisämatkoja jotta niitä myös käytettäisiin. Alikulkukäytävät tulee suunnitella riittävän väljiksi ja niiden suut tarpeeksi avariksi, jotta näkemät saadaan hyviksi.

- Alikulun rakentamista ehdotetaan Mäntässä Satakunnantielle (mt 347) lähelle Virrantien ja Karjalantien liittymää.

Kevyen liikenteen reitistön täydentäminen

Kevyen liikenteen väylä erottaa jalankulku- ja polkupyöräliikenteen ajoneuvoliikenteestä. Väylä lisää tien suunnassa kulkevan kevyen liikenteen turvallisuutta ja mukavuutta sekä edistää näin kävelyä ja pyöräilyä. Kevyen liikenteen väylän rakentaminen voi kuitenkin nostaa autoliikenteen nopeuksia, mikä lisää risteämiskohtien turvattomuutta. Vähäliikenteisillä kaduilla ei siksi suositella erotettavaksi pyöräilyä ajoneuvoliikenteestä, vaan turvallisuutta pyritään parantamaan ajonopeuksia hillitsevillä keinoilla. Perinteistä päällystettyä kevyen liikenteen väylää halvempi ratkaisu on sora tai kivituhkapintainen kevyen liikenteen väylä, joka voidaan päällystää myöhemmin. Kevyen liikenteen väylän tulisi olla hyväkuntoinen ja valaistu, jotta se houkuttelisi käyttäjiä.

- Juupajoella kevyen liikenteen väylän rakentamista esitetään Sahrajärventielle (pt 14297) välille Aakkosentie - Aholantie.
- Kurussa nykyisen kevyen liikenteen väylän jatkamista ehdotetaan Karjalantiellä (mt 337) välille kt 65 - Pikitie.
- Mäntässä kevyen liikenteen väylän rakentamista esitetään Niitykadulle.
- Vilppulassa kevyen liikenteen väylän rakentamista esitetään Koskentielle (pt 14336) Vilppulankosken koulun kohdalle välille Kirkkotie - Koulukatu.
- Virroilla kevyen liikenteen väylän rakentamista ehdotetaan kantatien 66 varrelle välille Neste - kiertoliittymä ja välille kiertoliittymä - Ahjolantie.

Näkemien parantaminen

Kevyen liikenteen turvallisuutta voidaan parantaa järjestämällä riittävän hyvät näkemät liittymissä ja suojateiden läheisyydessä. Istutukset tulee valita ja kunnossapitää siten, etteivät ne kasvaessaan muodostu näkemäesteeksi. Näkemät suojateille ja kevyen liikenteen väylille etenkin päiväkotien, koulujen, palvelutalojen ja liikekeskusten läheisyydessä sekä liikennemerkkien ja tiennimikylttien näkyvyys tulisi tarkistaa säännöllisesti vuosittain. Samoin au-rauslumen kasaamista liittymäalueille ja suojateiden läheisyyteen tulisi välttää. Joskus näkemäesteenä voi olla liittymäalueella oleva rakennus. Tällöin näkemiä voidaan parantaa esimerkiksi peilin avulla tai joissain tapauksissa purkamalla rakennus. Näkemien parantamisella voidaan parantaa myös ajoneuvojen liittymäturvallisuutta.

Ylä-Pirkanmaan alueella useissa liittymissä näkemäesteiksi muodostuvat tonttien rajoilla kasvavat pensasaidat ja puut. Kuntien olisi hyvä asettaa tonttien omistajille suosituksia istutusten korkeudesta ja leveydestä. Uusilla asuntoalueilla edellä mainitut suositukset voidaan esittää määräyksinä.

Kuva 6.2 Mäntässä Virtasalmentien ja Paakkajankadun liittymässä pensasaita häiritsee näkemiä kevyen liikenteen väylälle.

Ylä-Pirkanmaan alueella todettiin useissa liittymissä tonttien rajalla kasvavien pensasaitojen ja puiden olevan näkemäesteenä:

- Juupajoella pensasaidan näkemäleikkausta esitetään Kopsamontie (mt 3413) ja Sahrajärventien (pt 14297) liittymässä, Asemantie (mt 3413) ja Ratakadun liittymässä.
- Kurussa näkemäraivauksia ehdotetaan Mässäkätien liittymässä sekä Myllymäentien ja kantatien 65 liittymässä. Lisäksi hau-

tausmaa ja kantatien 65 liittymässä esitetään taajamaportin näkemäesteenä olevan alimmaisen kivilevyn poistoa sekä liittymän näkemäalueella olevien puiden alempien oksien poistoa. Luoteentiellä (mt 332) kantatien 65 liittymässä näkemäesteeksi muodostuu kaide. Luoteentien liittymässä olevaa pysäytysviivaa esitetään siirrettäväksi näkemiltään parempaan paikkaan lähemmäs kantateitä.

- Mäntässä pensasaidan näkemäleikkausta esitetään Virtasalmientien ja Pakkaajankadun liittymässä sekä Sillanpäänkadulla Savosenmäen koululle johtavan kevyen liikenteen väylän liittymässä. Lisäksi Valtatiellä (mt 347) Koulukeskukselta tulevan kevyen liikenteen väylän liittymiskohdalla esitetään pensaiden näkemäraivausta.
- Orivedellä Latokartanontien ja Ruusukujan liittymässä ehdotetaan pensasaidan näkemäleikkausta. Lisäksi Enokunnantie (mt 3381) ja Haaralantien liittymässä esitetään puiden oksien näkemäraivausta.
- Ruovedellä näkemäraivauksia esitetään tehtäväksi Harakkalantien ja Lampikujan liittymässä sekä Pusurinteentiellä.
- Virroilla pensasaidan näkemäleikkausta esitetään keskeisissä kohteissa Rantatien ja Rinnetien liittymässä sekä Meijeritien ja Pääskyntien liittymässä. Koko taajaman vastaavat näkemäongelmat kartoitetaan.

6.3 Esteettömyyden parantaminen

Esteettömässä ympäristössä kaikille liikkujaryhmille turvataan helppopääsyiset ja turvalliset liikkumismahdollisuudet. Hyvä ympäristö on selkeä ja helpposti hahmotettava, reitit ovat mahdollisimman suoria ja lyhyitä. Jalankulkuväylät suunnitellaan siten, että liikkumista haittaavia tasoeroja on mahdollisimman vähän. Väyliä pintojen tulee olla kovia, tasaisia ja kaikissa sääolosuhteissa luistamattomia. Suojatiet alkavat jalankulkuväylän reunasta suorassa kulmassa ja reunatuet ovat 3-4 cm korkeita, jotta niiden avulla voidaan ohjata näkövammaisen liikkumista, mutta ylitys on silti mahdollista pyörätuolilla. Rollaattorilla tai lastenvaunujen kanssa liikkuville olisi hyvä olla 1,5 m leveä luiskattu reunakiviosuus suojatien reunassa. Esteettömyyttä on myös hyvä valaistus, joka tärkeä on erityisesti heikkonäköiselle.

- Juupajoella esitetään Sahatie (mt 3413) kevyen liikenteen väylä kuivatuksen parantamista.
- Kurussa Karjulantiellä (mt 337) ehdotetaan nykyisen kevyen liikenteen väylän päässä olevan reunakiven madaltamista sekä Karjulantien valaistuksen valaistustehon parantamista niin, että valaistusteho riittää valaisemaan kevyen liikenteen väylän.
- Orivedellä esitetään yhteiskoulun alikulun kuivatuksen parantamista.

6.4 Kääntymis- ja risteämisonnettomuuksien vähentäminen

Liittymäsaarekkeen rakentaminen, liittymän kaventaminen ja muotoilu suunnitteluohjeiden mukaisesti selkeyttävät liikennejärjestelyjä, ohjaavat autoilijaa käyttämään oikeanlaisia ajolinjoja ja vähentävät ongelmallisten liittymien risteämisonnettomuuksia.

- Liittymäsaarekkeen uusimista suunnitteluohjeiden mukaisella saarekkeella esitetään Vilppulassa Uittosalmentiellä (pt 14353) Keuruuntien (mt 348) liittymässä.

Kuva 6.3 Vilppulassa esitetään liittymäsaarekkeen uusimista suunnitteluohjeiden mukaisesti.

Turvasaarekkeilla parannetaan X-liittymien turvallisuutta Turvasaareke muotoillaan oikealle ohjaavaksi, niin että liittymän tahaton läpiajo estyy, liittymän havaittavuus paranee ja autojen nopeudet laskevat. Turvasaarekkeiden rakentamista esitetään Mäntässä kantatien 56 ja Hämeentie (mt 347) liittymiin kantatien 58 liittymässä.

Kiertoliittymän rakentaminen parantaa liikenneturvallisuutta ja samalla myös liittymän toimivuutta kaikista tulosuunnista. Kiertoliittymät alentavat ajonopeuksia, joten ne soveltuvat hyvin sellaisille väylille, joissa ajonopeudet nousevat helposti. Tutkimusten mukaan kiertoliittymissä ei juuri tapahdu ajoneuvoliikenteen henkilövahinko-onnettomuuksia, koska ajonopeudet ovat alhaisia ja kaikki liikenne on oikealle kääntyvää tai suoraan ajavaa. Kiertoliittymän suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota kevyen liikenteen järjestelyihin ja -näkömiin. Kiertoliittymän rakentamista esitetään Virroilla Pirkantie (pt 14365), Asematien (pt 14362) ja Keskustien liittymään. Lisäksi suunnittelutyön aikana esitettiin kiertoliittymien rakentamista myös Kurussa kantatien 65, maantien 332 ja paikallistien 14269 liittymään, Mäntässä kan-

tatien 58, kantatien 56 ja maantien 347 liittymään sekä Ruovedellä kantatien 66, maantien 337 ja paikallistien 14315 liittymään. Näitä kohteita ei kuitenkaan otettu toimenpideohjelmaan, koska Tiehallinto ei puolla tien luonteen muuttumisen vuoksi kiertoliittymien rakentamista kanteille.

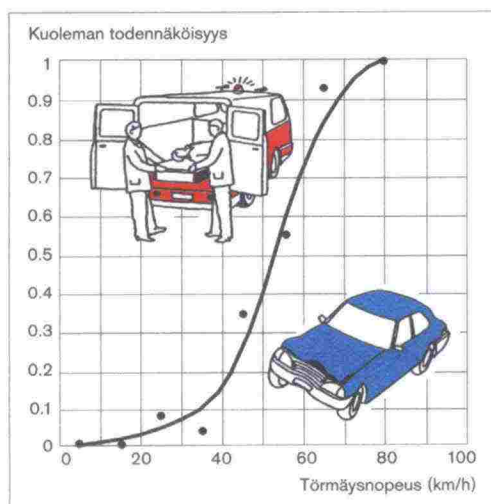
Väistötilan rakentaminen vähentää pääsuunnan peräänajo-onnettomuuksia sekä parantaa liittymän sujuvuutta. Suunnittelualueella väistötilan rakentamista esitetään Juupajoelle kantatiellä 58 Sahatie (mt 3413) ja Kopsamon tien (mt 3413) liittymään sekä Kurussa kantatielle 65 Poikkeluksentien (kt 65) liittymään.

Liittymän porrastamista X-liittymästä kahdeksi T-liittymäksi esitetään Orivedellä kantatiellä 58 Ruovedentien ja Oripohjantien liittymässä (ns. Nesteenristeys).

6.5 Huomion kiinnittäminen ajonopeuksiin

Ajonopeuksien alentaminen vähentää onnettomuuksien määrää ja lieventää niiden seurauksia (kuva 6.4). Jos auton nopeus on onnettomuushetkellä 60 km/h, jalankulkija kuolee noin 70% todennäköisyydellä, nopeustason ollessa 40 km/h putoaa kuoleman todennäköisyys onnettomuustilanteessa noin 15%:iin.

Nopeustason alentaminen taajamissa ei juuri heikennä liikenteen sujuvuutta, sillä alhaisemmillä nopeuksilla tien liikennevirta on tasaisempi ja sivukaduilta kokoojakadulle liittyminen on helpompaa. Katujen kapasiteetin kannalta 40 km/h on lähellä optimaalista. Ylinopeus aiheuttaa myös ajotapavirheitä, jotka liittyvät erityisesti kohtaamis- ja peräänajotilanteisiin. Kaikissa Ylä-Pirkanmaan seudun kunnissa on keskustaamissa voimassa aluenopeusrajoitus 40 km/h.

Kuva 6.4 Jalankulkijan kuoleman todennäköisyys eri törmäysnopeuksilla.

Liikenneympäristön tulee olla sellainen, että alhainen nopeustaso tuntuu mielekkäältä ja helpolta noudattaa. Ilman tukevia toimenpiteitä nopeusrajoitusten alentamisen vaikutukset ovat pelkillä liikennemerkeillä varsin heikkoja. Rajoitusjärjestelmällä luodaan kuitenkin perusteet myös muille autoliikennettä rauhoittavien toimenpiteiden käyttöön otolle.

- Juupajoella esitetään nopeusrajoituksen alentamista kantatiellä 58 Sahatien (mt 3413) ja Kopsamontien (mt 3413) liittymässä sekä kantatiellä 66 Kallenaution kohdalla.
- Kurussa esitetään Karjulantien (mt 337) nopeusrajoituksen porrastusta. Lisäksi kantatiellä 65 Korkialanperäntien ja Soikkelin tien liittymässä esitetään suositus 60 km/h muuttamista nopeusrajoitukseksi 60 km/h.
- Mäntässä ehdotetaan nopeusrajoituksen alentamista kantatiellä 58 välillä Kotkansalmen silta - kantatie 56. Lisäksi esitetään Hämeentien (mt 347) nopeusrajoituksen alentamista suojatiesaarekkeiden rakentamisen yhteydessä Tammirannan kohdalla.
- Orivedellä esitetään Eräjärvientien (mt 3260) nopeusrajoituksen alentamista Asematien (mt 3261) liittymässä.
- Ruovedellä esitetään kantatien 66 nykyisen 100 km/h muuttamista 80 km/h:iin. Tuuhoskyläntiellä (mt 3481) esitetään Tuuhoskyläntien (mt 3481) nopeusrajoituksen alentamista leirikeskuksen kohdalla. Visuveden kylän kohdalla kantatiellä 66 esitetään nopeusrajoituksen 60 km/h jatkamista Ruoveden suuntaan nykyisen taajamaportin kohdalle sekä Eeliksientien liittymään rakennettavan suojatiesaarekkeen rakentamisen yhteydessä nopeusrajoituksen 60 km/h alentamista 50 km/h:iin.
- Vilppulassa esitetään Keuruuntien (mt 348) nopeusrajoituksen alentamista Kolhon kylän kohdalla 50 km/h:iin, Hopunmäentien (p 14337) nopeusrajoituksen porrastamista golfkentän kohdalla sekä Pohjaslahdentien (mt 346) nopeusrajoituksen 60 km/h jatkamista Virtain suuntaan taajamaporttien rakentamisen yhteydessä.
- Virroilla ehdotetaan kantatien 66 nopeusrajoituksen alentamista 80 km/h:iin välillä Jäähdympohjan kylä - Torisevan levähdysalue sekä kantatien 66 nopeusrajoituksen alentamista 50 km/h:iin suojatiesaarekkeen rakentamisen yhteydessä Nesteen kohdalla.

Taajamaporteilla, liikennemerkkien ryhmittelyllä ja tehostetuilla valaistuksella kiinnitetään huomiota taajamaan tai maaseutukylään saapumiseen ja rauhoitetaan läpi kulkevaa liikennettä. Taajamaporttien rakentamista esitetään Vilppulan Pohjaslahden kylässä.

Nopeusrajoituksen maalaamisella ajorataan, heräteraidoilla, liikennemerkkien ryhmittelyllä ja tehostetulla valaistuksella kiinnitetään huomiota taajamaan tai maaseutukylään saapumiseen ja rauhoitetaan läpi kulkevaa liikennettä.

- Nopeusrajoituksen maalaamista ajorataan esitetään Ruovedellä kantatiellä 66 Kuruntien (mt 337/pt 14315) liittymässä sekä Vilppulassa Keuruuntiellä (mt 348) Kolhon kylän kohdalla.

Liikenteen rauhoittamiseen soveltuvat yleiset hidasteperiaatteet:**ERITYISTOIMINTOJEN KOHDAT**

- Koulut, päiväkodit, palvelupisteet
- Pyritään rauhoittamaan pahat kohdat turallisiksi

KADUT, JOILLA ON LÄPIKULKULIIKENNETTÄ

- Pyritään ohjaamaan tarpeeton liikenne muille reiteille
- Hidasteet vähentävät reitin houkuttelevuutta

VILKKAAT KEVYEN LIIKENTEEN YLITYSKOHDAT

- Hidasteilla saadaan autoilijan ja kevyen liikenteen konfliktitilanteet pienennetyiksi

UUDET ASUINALUEET

- Katuverkon rakentamisen yhteydessä pyritään takamaan turvallinen ympäristö

Lyhyt, päättävä asuinkatu, jolla liikkuu vain oman alueen asukkaita, rauhoitetaan parhaiten tiedotuksen ja asennemuokkauksen avulla.

Poliisin liikennevalvonnan painopistealueet ovat nopeusrajoitusvalvonta, päihteidenkäytön valvonta liikenteessä, turvalaitteiden käytön valvonta ja riskikuljettajat. Poliisin liikenneturvallisuusstrategian mukaan poliisin liikenneturvallisuustoimien tulee perustua onnettomuustietoihin, liikennekäyttäytymisen seurantatuloksiin sekä mahdollisuuksien mukaan kansalaisten odotuksiin poliisin liikennevalvonnasta. Asukaskyselyn mukaan alueen suurimmaksi liikenneturvallisuusongelmaksi koettiin ylinopeudet.

6.6 Liikenneturvallisuuden huomioiminen maankäytön suunnittelussa

Maankäytön suunnittelulla vaikutetaan merkittävästi kulkureittien syntymiseen ja liikenneturvallisuuteen. Mitä varhaisemmassa vaiheessa ja yleispiirteisemmällä kaavatasolla liikenneturvallisuuteen vaikuttavat perustekijät otetaan huomioon sitä suuremmaksi vaikutusmahdollisuudet muodostuvat. Uuden maankäytön kytkeminen liikennejärjestelmään tulee olla harkittua ja suunnitelmallista. Esimerkiksi uudet asuinalueet ja koulut tulisi mahdollisuuksien mukaan sijoittaa siten, etteivät oppilaat joudu ylittämään pääväyliä.

Tavoitteena on, että asuntoalueiden ja kevyttä liikennettä synnyttävien paikkojen, kuten koulujen, päiväkotien ja palvelutalojen, välillä on yhtenäiset kevyen liikenteen yhteydet, jotka eivät risteä vilkkaimpien pääväylien ja -katujen kanssa. Käytännössä tämä on usein mahdotonta toteuttaa, jonka vuoksi ajoneuvoliikenteen ja kevyen liikenteen risteämiskohtien turvallisuuteen tulee jo suunnitteluvaiheessa kiinnittää erityishuomiota. Päiväkotien, koulujen ja urheilukenttien sijoituksessa on otettava huomioon myös saatto- liikenteen tarpeet ja tarvittavat pysäköintipaikat.

Haja-asutusalueiltakin tarvittaisiin turvalliset kävely- ja pyöräily-yhteydet taa-jamaan. Monia jo tarpeellisiksi todettuja kevyen liikenteen väylähankkeita joudutaan kuitenkin lykkäämään tai jättämään kokonaan toteuttamatta re-surssien puutteessa. Asukkaiden turvallisuutta ajatellen uusi asutus tulisi mieluummin ohjata alueille, joilla palvelut ovat jo olemassa ja joiden turvalli-suusjärjestelyt on jo toteutettu.

Runsaasti ajoneuvoliikennettä synnyttävät kohteet, kuten liikekeskukset, ter-minaalit ja teollisuuslaitokset, tulisi sijoittaa pääväylien läheisyyteen, kuiten-kin siten, ettei niiden liikenne liity suoraan pääväylälle.

Maanteiden liittymien määrän tulisi perustua pitkän tiejakson tarkasteluihin. Tavoitteena maanteilla on erityisesti yksityisten liittymien määrän vähentä-minen.

- Vilppulassa esitetään Väliojantien liittymän katkaisua Keuruun-tiehen (mt 348) ja Virroilla Raiskintien liittymän katkaisua kanta-tiehen 66.

6.7 Eläinonnettomuuksien vähentäminen

Valtateilla hirviaitojen lisääminen vähentää eläinten ja ajoneuvojen kohtaa-mismahdollisuutta. Alemmalla tieverkolla sekä valtateilla jossa on paljon liit-tymiä hirvi- ja peuraonnettomuuksia voidaan vähentää tienvarsien näkemä-alueiden raivauksilla. Alueilla, joissa hirvieläimistä on todettu olevan toistu-vaa vaaraa liikenteelle, tehokkain keino on hirvikannan vähentäminen. Tie-piiri ja riistanhoitopiirit neuvottelevat vuosittain kaatolupien määrästä sekä eläinten kulkureittien muutoksista.

6.8 Talvihoito

Maanteilla käytetään koko maassa yhtenäistä talvihoidon palveluluokitusta. Palvelutaso määräytyy pääosin tien liikennemäärän, toiminnallisen luokan ja alueen ilmaston mukaan. Käytössä on kuusi talvihoitoluokkaa Is, I, Ib, TIb, II ja III. Kevyen liikenteen väylät jaetaan kahteen hoitoluokkaan.

Is: Tie on pääosin paljas. Kylminä ajanjaksoina tiellä voi olla jonkin verran pitkittäisiä ohuita polannekaistoja. Pitkinä pakkaskausina tien pinta voi olla osittain jäinen.

I: Tie on suurimman osan ajasta paljas tai siinä voi esiintyä kapeita, matalia polannekaistoja ajokaistojen ja ajourien välissä. Sään muutostilanteissa ja yöaikaan tiellä voi olla lievää liukkautta.

Ib (+Tlb): Tien pinta on liikennemäärästä ja säästä riippuen osittain paljas, osittain tiellä on polannekaistoja tai tie voi olla kokonaan lumipolanteen peittämä. Tiellä on ongelmallisimpia sääolosuhteita lukuun ottamatta hyvä talvikeli.

Tlb (eräät taajamatiet): Laatu on vastaavan tasoinen kuin Ib-teillä, mutta tiellä voi olla syvemmät polanneurat.

II: Tien pinta on pääosin polannepintainen ja polanne voi olla osittain urautunut. Vaikeissa säätilanteissa, esimerkiksi sään äkillisesti lauhtuessa tai heti lumisateiden jälkeen, liikenteeltä edellytetään varovaisuutta.

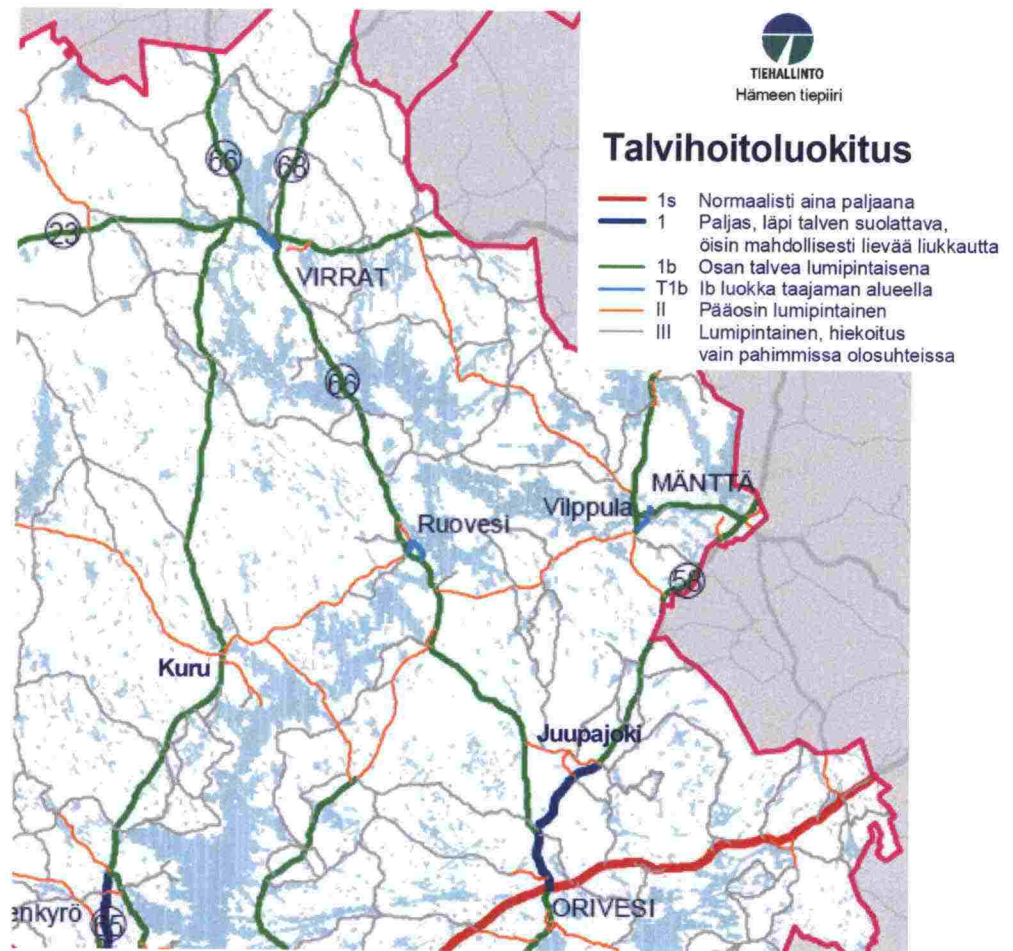
III: Tiestö on pääosan aikaa polannepintainen ja paikoin voi olla uria. Pakkaskazeleillä ajo-olosuhteet ovat pääosin tyydyttävät, mutta saattavat paikoin vaihdella. Sään muuttuessa keli voi olla useiden tuntien ajan ongelmallinen, jolloin ajaminen vaatii erityistä varovaisuutta.

Ylä-Pirkanmaan maantieverkon talvihoitoluokitus on esitetty kuvassa 6.5. Talvihoitoluokitukseen tehdään tarpeen mukaan muutoksia. Suunnittelualueen maanteistä mt 348:lle ja kantatie 56:lle on haettu kunnossapitoluokituksen nostamista. Ajantasaisen kartan talvikunnossapitoluokituksesta löydät osoitteesta <http://www.tiehallinto.fi/pls/wwwedit/docs/9393.PDF>.

Täsmähoito on tehostetun hoidon toteuttamista määritellyssä kohteessa. Ongelmakohteista selvitetään liikennöitsijöiden, urakoitsijan ja Tiehallinnon tiemestareiden näkemykset. Lisäksi voidaan tehdä ryhmähaastatteluja, joissa haastatellaan tienkäyttäjiä urakka-alueilla heidän kokemistaan ongelmista.

- Vilppulassa esitetään Pohjaslahdentiellä (mt 346) olevaa mutkaa täsmähoitokohteeksi.

Katu- ja yksityistieverkolla ei ole vastaavaa talvihoitoluokitusta kuin maanteilla. Katuverkon talvihoidolla on oma erillinen järjestys.

Kuva 6.5 Talvihoitoluokitus suunnittelualueella.

6.9 Rautateiden tasoristeysturvallisuus

Rautateiden tasoristeysonnettomuuksia tapahtuu vartioiduissa ja vartioimattomissa tasoristeyksissä sekä vähä- että vilkasliikenteisillä rataosuuksilla. Tasoristeysonnettomuuksiin on usein syynä autoilijoiden liikennekäyttäytyminen. Fyysisiä toimenpiteitä onnettomuuksien vähentämiseksi ovat tasoristeysten poistaminen ja tasoristeysten varoituslaitteiden asentaminen.

Vaaratilanteita aiheuttavat autoilijoiden liian suuret lähestymisnopeudet ja jopa tietoinen riskinotto. Tasoristeysonnettomuus sattuu useimmiten autoilijalle, joka ajaa tutussa ympäristössä, päiväsaikaan, hyvällä kelillä ja selvin päin. Vaaraa lisäävät maaston näkemäesteet ja odotustasanteiden puuttuminen.

- Orivedellä esitetään laaditun esiselvityksen mukaisesti kahden tasoylikäytävän poistoa (Niemeläntien Oripohjassa ja Niementien Mäkelänrinteessä) ja korvaavan alikulun rakentamista tieyhteyksineen.

6.10 Muut tekniset toimenpiteet

Liittymä-, katu- ja pysäköintialueiden selkeä jäsentely selkiyttää liikennejärjestelyjä, ohjaa autoilijaa käyttämään oikeita ajolinjoja sekä lisää jalankulun turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

- Kurussa esitetään Keihäslahden koulun piha-alueen jäsentelyä parantamissuunnitelman mukaisesti mm. järjestämällä piha-alueelle saattoliikennepaikka.
- Virroilla esitetään Kiinteistö Oy Virtain Keskuksen parkkipaikan Keskustien sisäänkäyntiä muutettavaksi yksisuuntaiseksi niin, että parkkipaikalta uloskäynti Keskustielle kielletään.

Tievalaistuksella voidaan parantaa liikenneturvallisuutta ja lisätä tiellä liikkujan turvallisuuden tunnetta, mukavuutta ja näkyvyyttä. Haja-asutusalueilla tärkeitä valaistavia kohteita ovat liittymäalueet ja bussipysäkit

- Valaistuksen parantamista on esitetty Mäntässä seututielle 347 ja Kurussa Karjulantielle (mt 337).

Kurussa esitetään erillisen **tieverkkoselvityksen laatimista**. Kantatiellä 65 on runsaasti liittymiä ja maankäyttö ja liikennemäärät ovat kasvussa välin Kyrönlahti - Ylöjärvi parantamisen myötä. Lisäksi pitkällä tähtäimellä esitetään välin Kuru - Kyrönlahti **parantamista**.

Kuva 6.6 Kurussa Karjulantiellä esitetään nykyisen valaistuksen valaistustehon parantamista.

6.11 Toimenpideohjelma

6.11.1 Yleistä

Liikenneympäristöön kohdistuvat parantamistoimenpiteet on koottu toimenpideohjelmaan, jossa on esitetty toimenpiteiden sisältö, toteuttamislukokka ja alustava kustannusarvio sekä tienpitäjä (liitteet 2-8).

Toimenpideohjelmaan on pyritty ottamaan mukaan edullisia ja nopeasti toteutettavissa olevia liikenneturvallisuutta ja liikennejärjestelyjä parantavia toimenpiteitä. Pieniä toimenpidetarpeita on enemmän kuin ohjelmassa on esitetty. Niiden täydentäminen ja toteuttaminen tulee olla jatkuva prosessi kuntien liikenneympäristön kohentamisessa. Ongelmakohteiden ja puutteiden korjaamiseen on ehdotettu kevyen liikenteen ja autoliikenteen järjestelyjä koskevia parantamistoimenpiteitä sekä liikenteenohjaustoimenpiteitä. Toimenpideohjelma sisältää myös joitakin suurempia työn aikana esille tulleita rakennustoimenpiteitä, mm. tiegeometrian parannuksia.

Toimenpiteet on ryhmitelty kolmeen kiireellisyysluokkaan:

1. Ensimmäiseen luokkaan sisällytetyt toimenpiteet käsittävät pieninä liikenneturvallisuustoimenpiteinä toteutettavat hankkeet sekä muita kiireellisesti toimenpiteitä edellyttäviä kohteita.
2. Toisessa toteuttamislukokassa olevat hankkeet ovat muita liikenneturvallisuuden kannalta tärkeitä pidemmän aikavälin hankkeita.
3. Kolmannessa toimenpideryhmässä olevat hankkeet ovat työn aikana esille tulleita muita investointitoimenpiteitä.

6.11.2 Toimenpiteiden vaikutukset

Liikenneturvallisuustoimenpiteiden tehokkuutta voidaan arvioida henkilövahinko-onnettomuuksien vähenemisenä eli säästyvinä henkilövahinko-onnettomuuskustannuksina. Taloudellisesti tehokkaimpia ovat pienin kustannuksin toteutettavat toimenpiteet, kuten nopeusrajoitusten alentamiset, liikenteen ohjaustoimet (esimerkiksi liikennemerkkien asentamiset) sekä suojatiejärjestelyt. Myös vilkkaasti liikennöityjen väylien valaiseminen sekä valaisinpylväiden korjaaminen myötäväiksi ovat tehokkaita liikenneturvallisuutta parantavia toimenpiteitä.

Maanteiden parantamistoimenpiteille määritettiin Tarva 4.7 -ohjelmalla (Turvallisuusvaikutusten arviointi vaikutuskertoimilla) laskennallinen henkilövahinko-onnettomuuksien vähenemä. Katu-, kaavatie- ja yksityistieverkolle ei ole laskettu onnettomuusvähenemää, koska katuverkolta ei ole riittävän kattavasti ajantasaista liikennemäärätietoa ja tarkkaa onnettomuustilastointia.

Maantieverkolle määritettyjen toimenpiteiden yhteenlaskettu vuosittainen onnettomuusvähenemä on 0,995 henkilövahinkoon johtanutta onnettomuutta, josta Juupajoella 0,116, Kurussa 0,375, Mäntässä 0,105, Orivedellä 0,066, Ruovedellä 0,133, Vilppulassa 0,049 sekä Virroilla 0,111.

6.11.3 Toimenpiteiden kustannukset

Liikenneturvallisuussuunnitelmassa on esitetty liikenneympäristöön kohdistuvia teknisiä toimenpiteitä yhteensä 101 kappaletta, joista 16 Juupajoelle, 15 Kuruun, 19 Mäntään, 10 Orivedelle, 17 Ruovedelle, 12 Vilppulaan sekä 12 Virroille.

Alustavat kustannusraamit liikenneturvallisuustoimenpiteille on esitetty taulukossa 6.1. Ylempässä osassa ovat kunnille kohdistuvat kustannukset, alemmassa tiepiirille kohdistuvat kustannukset.

Taulukko 6.1. Alustavat kustannusraamit liikenneympäristön parantamiselle (1000€).

Kuntien omat kustannukset:

Kiireellisyys-luokka	Kuru	Juupajoki	Mänttä	Orivesi	Ruovesi	Vilppula	Virrat
I	2,3	0,7	2	2,2	0,6	—	1,4
II	—	5	100	—	5	—	42,5
III	—	—	—	401,3	—	—	50
Yhteensä	2	6	102 1)	404 2)	5,6	0 3)	94

Kiireellisyys-luokka	Hämeen tiepiiri						
	Kurun alueella	Juupajoen alueella	Mäntän alueella	Oriveden alueella	Ruoveden alueella	Vilppulan alueella	Virtain alueella
I	8,5	6,2	1,5	0,9	4,4	4,8	0,5
II	97	58	215	5	30	80	12,5
III	—	175	300	301,3	—	—	585
Yhteensä	106	239	517	307 2)	34,4	85	598

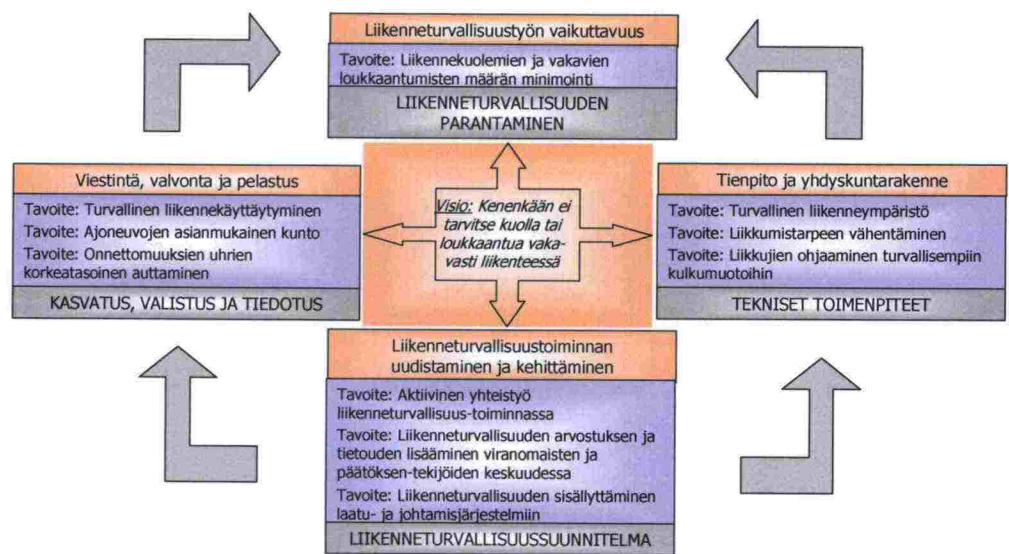
1) = yksityistiekunnan osuus 0,5

2) = RHK:n osuus 301,3

3) = yksityistiekunnan osuus 20

7 SEURANTA JA MITTARIT

Nykytilanneanalyysin ja ongelmakohteiden kartoituksen pohjalta laadittiin tavoitteet ja toimenpiteet seudun liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Seurannan tavoitteena on tarkastella miten liikenneturvallisuustyössä on onnistuttu. Tavoitteiden toteutumisen seuraaminen on kuitenkin hankalaa ilman käyttökelpoisia arviointityökaluja. Eräs keino toiminnan mittaamiseen on tasapainotettu, kokonaisvaltainen mittaristo (Balanced Scorecard –mittaristo), jollaista on esitetty sovellettavaksi mm. Länsi-Suomen läänin liikenneturvallisuustyön toimintamallissa.

Kuva 7.1 Tasapainotetun mittariston näkökulmat ja strategiset tavoitteet sekä niiden kytkeytyminen liikenneturvallisuussuunnitelmaan.

Liikenneturvallisuuden seurannan mittareiksi alueella valittiin:**Liikenneturvallisuustyön vaikuttavuus**

- Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä (onn/vuosi)
- Onnettomuuskustannukset (€/v)

Viestintä, valvonta ja pelastus

- Turvavyön, heijastimien ja pp-kypärien käyttöaste (oma seuranta %)
- Liikennetiedotus ja koulutustilaisuudet (kpl/v)

Tienpito ja yhdyskuntarakenne

- Liik.turv.suun. esitettyjen tmp:den toteuttaminen (%)

Liikenneturvallisuustoiminnan uudistaminen ja kehittäminen

- Liikenneturvallisuusryhmien kokoontumiset (kerta/v)
- Seudullisen liikenneturvallisuusryhmän kokoontumiset (kerta/v)
- Toimintasuunnitelmien toteutumisen arviointi ja päivittäminen (%)
- Liikenneturvallisuusasian sisällyttäminen henkilöliikenteen (koulu-, palvelukuljetukset) osto- ja tilaustoimintaan (%)

8 ENSIMMÄISET ASKELEET JA JATKUVUUS

Liikenneturvallisuustyö kunnissa on käynnistynyt jo suunnittelutyön aikana. Liikenneturvallisuusryhmät ovat kokoontuneet ja toimintasuunnitelmat on laadittu. Toimintasuunnitelmien toteuttaminen on myös aloitettu järjestämällä koulutuksia ja tempauksia eri kohderyhmille.

Osana tätä selvitystä on esitetty alustava liikenneympäristön parantamistoimenpiteiden toteuttamisaikataulu sekä alustava kustannusarvio.

Sitoutuminen

Liikenneturvallisuussuunnitelman valmistuttua tärkeintä on käytännön toiminnan ja toimenpiteiden käyntiin saaminen. Liikennekasvatus, -valistus ja -tiedotus etenee hallinnon-aloittain ja yhteistyökumppaneittain. Liikenneturvallisuussuunnitelma hyväksytään valtuustossa. Poliittinen käsittely vahvistaa liikenneturvallisuudelle asetetut tavoitteet osaksi kunnan laatu- ja tulostavoitteita ja osoittaa työhön tarvittavat resurssit. Tämä korostaa omalta osaltaan liikenneturvallisuustyön painoarvoa.

Viestintä ja tiedotus

Liikenneturvallisuussuunnitelman valmistumisesta on hyvä tiedottaa kuntalaisille esimerkiksi paikallisessa lehdessä ja radiossa. Toimintasuunnitelma tarkistetaan ja toimenpiteiden toteutumista seurataan vuosittain. Seurannan tulokset käsitellään kunnan organisaatiossa, kuten muutkin toiminnalle asetetut tulostavoitteet.

Jatkuvuus

Liikenneturvallisuustyön jatkuvuus suunnittelualueen kunnissa varmistuu kunnan valtuuston annettua liikenneturvallisuussuunnitelmalle poliittisen hyväksymisensä ja sitoutumisensa. Liikenneturvallisuuden parantamistoimenpiteiden vaikutukset ovat usein todettavissa vasta pidemmän ajanjakson kuluessa.

Seuranta

Sidosryhmätyöskentelyn yhteydessä työlle asetettujen tavoitteiden, liikenneympäristön parantamistoimenpiteiden sekä liikenneturvallisuustyön toteutumisen seurannan koordinoinniksi on valittu mittareita. Mittareita seurataan vuosittain kunnallisessa liikenneturvallisuusryhmässä.

9 LÄHTEET JA LISÄTIEDOT

Kevyen liikenteen suunnittelu. Tiehallinto, Tie- ja liikennetekniikka; Suomen Kuntaliitto. 1998. Helsinki.

Liikenneturvallisuus kaavoituksessa. Ympäristöministeriö. Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2006.

Liikenteen rauhoittaminen -ohjeita ja esimerkkejä. Ympäristöministeriö ym. 2001. LYYLI raportti 28.

Opas kuntien liikenneturvallisuustyöhön. Liikenneturva. 1999.
<http://www.liikenneturva.fi>

Lisätietoja liikenneturvallisuusasioista löytyy myös seuraavista www-osoitteista:

Liikenneturva <http://www.liikenneturva.fi>

Länsi-Suomen lääninhallitus (liikenneosasto)
<http://www.laanhallitus.fi/lh/lansi/lil/home.nsf>

Tiehallinto <http://www.tiehallinto.fi>

Pirkanmaan liitto <http://www.pirkanmaa.fi/>

Liikenne- ja viestintäministeriö <http://www.mintc.fi>

Ajoneuvohallintakeskus <http://www.ake.fi>

A-Katsastus Oy <https://www.a-katsastus.fi>

Autoliitto <http://www.autoliitto.fi>

Suomen Autokoululiitto r.y. <http://www.autokoululiitto.fi>

Liikennevakuutuskeskus <http://www.vakes.fi/lvk/suomi>

10 LIITTEET

Liite 1. Maantieverkon liikenneonnettomuuskartta

Liite 2. Juupajoki

- liikenneturvallisuusryhmän kokoonpano
- toimintasuunnitelmat
- tekniset toimenpide-ehdotukset

Liite 3. Kuru

- liikenneturvallisuusryhmän kokoonpano
- toimintasuunnitelmat
- tekniset toimenpide-ehdotukset

Liite 4. Mänttä

- liikenneturvallisuusryhmän kokoonpano
- toimintasuunnitelmat
- tekniset toimenpide-ehdotukset

Liite 5. Orivesi

- liikenneturvallisuusryhmän kokoonpano
- toimintasuunnitelmat
- tekniset toimenpide-ehdotukset

Liite 6. Ruovesi

- liikenneturvallisuusryhmän kokoonpano
- toimintasuunnitelmat
- tekniset toimenpide-ehdotukset

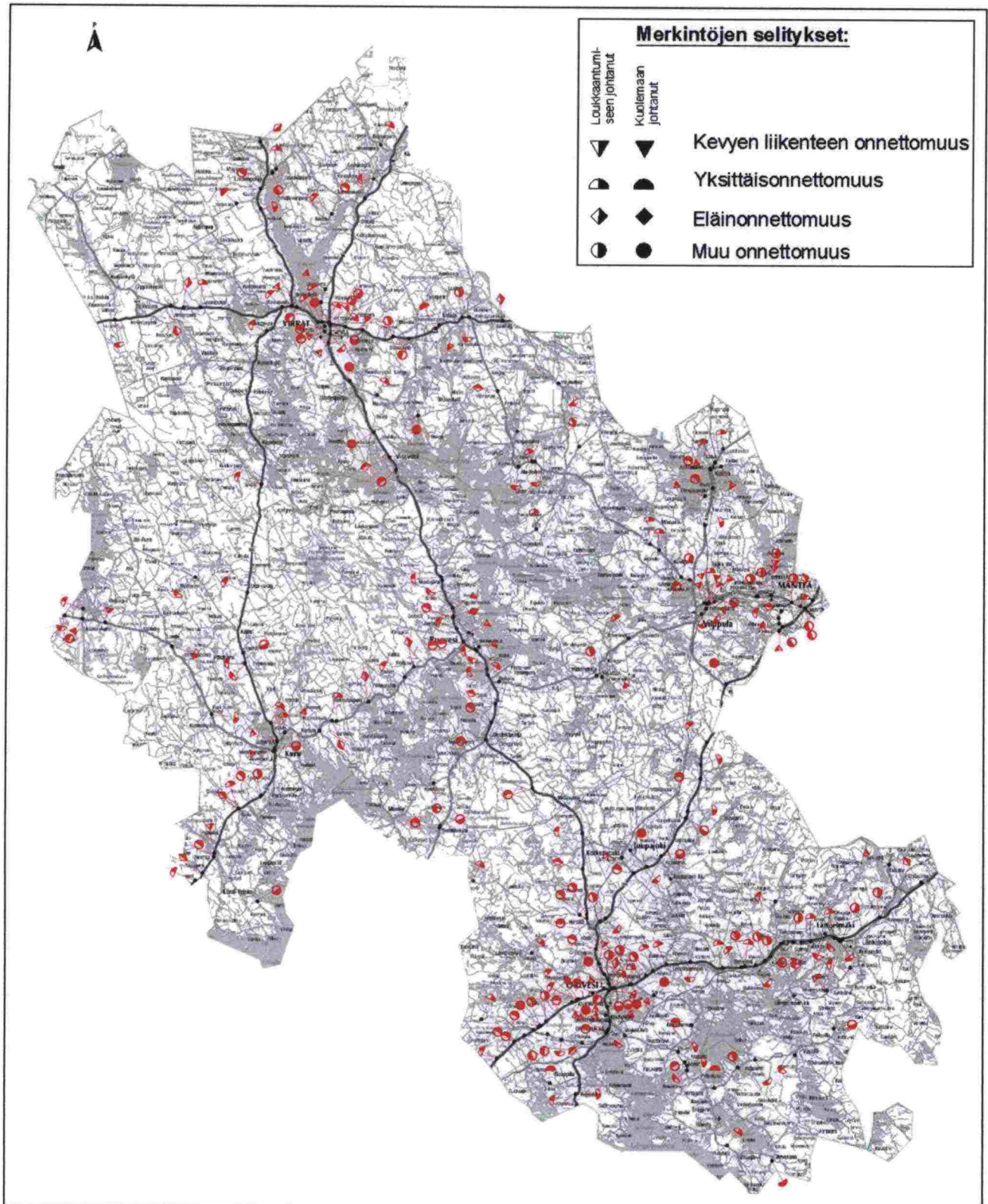
Liite 7. Vilppula

- liikenneturvallisuusryhmän kokoonpano
- toimintasuunnitelmat
- tekniset toimenpide-ehdotukset

Liite 8. Virrat

- liikenneturvallisuusryhmän kokoonpano
- toimintasuunnitelmat
- tekniset toimenpide-ehdotukset

**POLIISIN TIETOOON TULLEET HENKILÖVAHINKOON JOHTANEET
LIIKENNEONNETTOMUUKSET YLÄ-PIRKANMAAN MAANTIEVERKOLLA
VUOSINA 2001-2005**

JUUPAJOEN LIIKENNETURVALLISUUSRYHMÄ:

Pekka Maasilta	Tekninen toimi
Sinikka Särkkä	Perusturva
Lea Nurminen	Sivistystoimi
Eila Kallonen	Kotihoito
Merja Hynynen	Nuorisotoimi
Jorma Pitkämäki	Koulutoimi
Arto Järvinen	Terveyskeskus
Leena Särkkä	Päivähoito

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA

 Juupajoki
 TEKINEN-, YMPÄRISTÖ- JA KAAVOITUSTOIMI
 HALLINTO, PALO- JA PELASTUSTOIMI

KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEISTYÖTAHO	VASTUUHENKILÖ	SEURANTA
OMA HENKILÖKUNTA	SISÄINEN JA ULKOINEN TURVALLISUUS	TIETURVA I,II	2008		Tekn.joht	
		PELASTUSTOIMEN KULJETTAJAKURSSIT	2008		VPK	
		UUSIEN TYNTEKIJÖIDEN/KESÄTYÖNTEKIJÖIDEN PEREHDYTYS	Aina	TYÖTERVEYS	Esimiehet	
	LIIKENNETURVALLISUUS-TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN	TYKY, KOULUTUS	2008	LIIKENNETURVA	Työsuojelu	
		KOULUTUS	2009	LIIKENNETURVA	Hallintojohtaja	
		Pitä pelivara-KOULUTUS	2008	LIIKENNETURVA	Työsuojelu	
KAIKKI KUNTALAISET	RATKAISUJEN MOTIIVIE YMMÄRRYS	TIEDOTUS, VUOROPUHELU	2007	PAIKALLISLEHTI	Tekn. joht.	
	TIEDONVAIHTO MOLEMPIIN SUUNTIIN	ERITYINEN KAMPANJA koulukeskuksen kohdan liikenteestä!	SYKSYLLÄ 2007	ORIVEDEN SANOMAT, KMU, Vekkari, Poliisi	Tekn. joht. ja Siv. joht.	
		VAARANPAIKKAKARTOITUS; pienet korjaustyöt	2007	LIIKENNETURVA	Vanhusneuvosto	
	TYÖMAIDEN TURVALLISUUS, sisäinen ja ulkoinen	URAKKATARJOUSPYYNNÖT, VALVONTA	Aina		Tekn.joht	
KUNTALAISET	LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN ARVOSTUKSEN NOSTAMINEN	LIIKENNETURVALLISUUS KUNNAN PALVELUSTRATEGIAAN	2009		Hallintojohtaja	

LIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA
Juupajoki
SIVISTYS-, OPETUS- JA VAPAA-AJANTOIMI

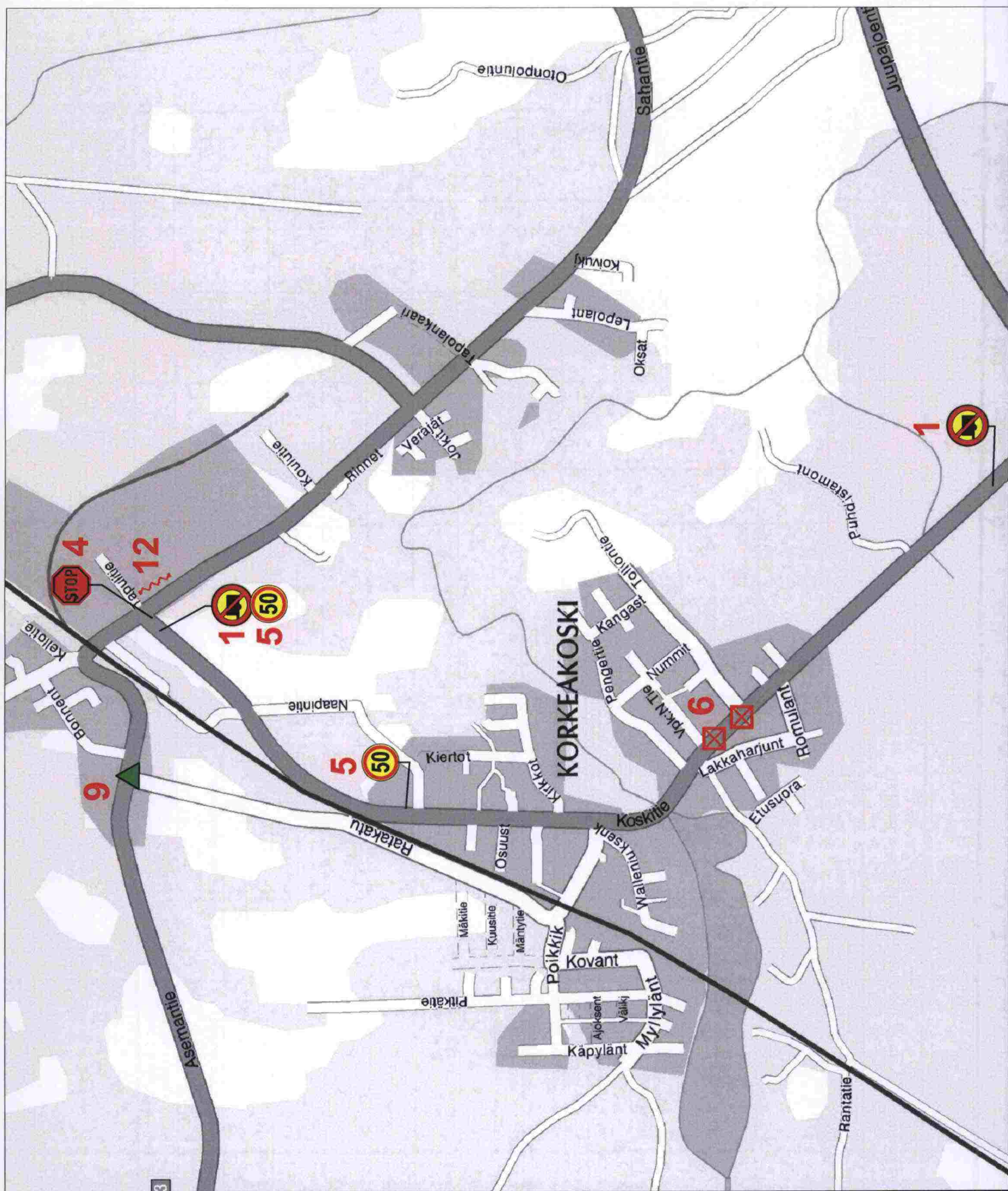
KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEISTYÖTAHO	VASTUUHENKILO	SEURANTA
ESIOPETUS, 1- JA 2-LUOKKALAISET	NÄKYVÄISYYDEN TURVAAMINEN/ PARANTAMINEN	TURVALIIVILAHJOITUKSET, LIIVIEN KÄYTTÖÖN KANNUSTAMINEN	syksyisin		Lea Nurminen	
KOULULAISET JA VANHEMMAT		HEIJASTINNAUHOJEN OMPELU VAATTEISIIN JA REPPUIHIN -OMPELUILTA			käsityöopettajat	
KOULULAISET		HEIJASTINKOKEILUT PIMEÄSSÄ		Liikenneturvan ohjeet järjestämisestä tai Rahtarit	Lea Nurminen	
		HEIJASTINLASKENNAT LUOKISSA			Lea Nurminen	
KOULUKULJETTAJAT		HEIJASTINLAHJOITUKSET		PANKIT, VAKUUTUSYHTIÖT, LIONS CLUB	Lea Nurminen	
KOULULAISET	KULJETUSTEN TURVALLISUUS	KOULULAISKULJETTAJIEN KURSSIT (EDELITYTYKSENÄ SOPIMUKSILLE)	2007	LIKENNETURVA	Lea Nurminen	
		REITTIEN LÄPIKÄYMINEN ESIM. LIIKUNTATUNNILLA	syksyisin		liikunnan opettajat	
	POLIISIVIERAILUT, LIKENNETURVALLISUUDEN OPS	keväisin	POLIISI	Lea Nurminen		
			poliisi, Jorma Pitkämäki	liikunnan opettajat		
			LIKENNETURVAN WWW-SIVUT	Lea Nurminen		
LIONS CLUB			Lea Nurminen			
KOULULAISTEN VANHEMMAT	LASTEN TURVALLINEN LIIKKUMINEN	KOULUN LIIKENTEEN JÄSENTÄMINEN, PYSÄKOINTI, SAATTO	syksyisin	TEKNINEN TOIMI	Lea Nurminen	
KOULUJEN VAARANPAIKAKARTOITUS		2008	LIKENNETURVA, tekninen toimi	rehtorit		
OPETTAJIEN LIIKENNEILTAPÄIVÄ		2009	LIKENNETURVA	Lea Nurminen		
YLÄASTEIKÄISET		LIKENNETURVAN FILMIT, liikenneturvan kouluttaja, poliisi vierailu	kevät, syksy	LIKENNETURVA, POLIISI	Merja Hynynen	
		JATKETAAN POLIISIIN BILARDU-ILTOJA	jatkuvaa	POLIISI	Merja Hynynen	
		POLKUPYÖRÄILTÄ NUORISOTALOLLA	kevät	LIKENNETURVA	Merja Hynynen	
	MOPOASIAA 8 lk.	kevät 2007	TERVEYS RY. POLIISI	Merja Hynynen		
KUNTALAISET	TURVALLINEN VAPAA-AJAN LIIKKUMINEN	LATUJEN YLITYSPAIKKOJAN MERKITSEMINEN	2008	tekninen toimi	Merja Hynynen	
		MOOTTORIKELKKOJEN OHJEISTUS, OPASTEET	2008	tekninen toimi	Merja Hynynen	
		TURVALLISESTI HARRASTUKSIIN -materiaali harrastusten vetäjille	2007	LIKENNETURVA	Merja Hynynen	
		LIKENNETURVALLISUUSASIAN ESILLE NOSTAMINEN VANHEMPAINILOISSA	2007 syksy	liikenneturvan kouluttaja	Lea Nurminen	
		ROLLAATTORIEN/POLKUPYÖRIEN/MOPON TURVALLISUUSTUUNNAUSILLAT	joka kolmas vuosi		käsityöopettajat	

KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEISTYÖTAHO	VASTUUHENKILÖ	SEURANTA
LAPSIPERHEET	TURVALLISUUS MATKUSTAJANA	MATERIAALIA NEUVOLAIHIIN; MLL:N TOIMINTANA -TURVAISTUIMIEN LAINAAMINEN/VUOKRAAMINEN	Kunnossa, ylläpidetään	NEUVOLAT, MLL	TERVEYDENHOITAJAT	
	TURVALLISUUS KEVYESSÄ LIIKENTEESSÄ	VALOISTA, HEIJASTIMISTA, HEIJASTINLIVEISTÄ, KYPÄRISTÄ TIEDOTTAMINEN (JAKAMINEN/LAINAAMINEN)	Kunnossa, ylläpidetään	NEUVOLAT, PÄIVÄHOITO, KERHOT	TERVEYDENHOITAJAT	
OMAT TYÖNTEKIJÄT	LIIKENNETURVALLISUUSTIETOUDEN LISÄÄMINEN	LIIKENNETURVALLISUUSKOULUTUS päiväkodin henkilökunnalle ja vanhemmille*)	Tulossa 2007-2008	LIIKENNETURVA	Leena Särkkä	
		PELIVARA-kurssi kotipalvelun työntekijöille	KEVÄT 2007	LIIKENNETURVA	Sinikka Särkkä	
		AUTOON APUVÄLINEITÄ	Kunnossa, ylläpidetään		Sinikka Särkkä	
		KÄNNYKÄT	Kunnossa, ylläpidetään		Sinikka Särkkä	
IKÄIHMISET	KAATUMISONNETTO-MUUKSIEN EHKÄISEMINEN	KENKIEN NASTOITUS, LUISKAT	SYKSY 2007	VANHUSNEUVOSTO	Riitta Korpula vanhusneuvoston sihteeri	
		INFOTILAISUUS TURVAVÄLINEISTÄ YM. VANHUSTEN KERHOSSA	2008	LIIKENNETURVA	Sinikka Särkkä	
		VAARANPAIKKAKARTOITUS	2007	VANHUSNEUVOSTO, TEKNINEN TOIMI	Riitta Korpula vanhusneuvoston sihteeri	
		VALAISTUS, HIEKOITUS	jatkuva	TEKNINEN TOIMI	Sinikka Särkkä	
	TURVALLINEN AUTOILU	ASIOINTILIIKENNE	jatkuva	LIIKENNÖITSIJÄ	Sinikka Särkkä	
		LIIKENNETILASUUS VANHUSNEUVOSTOLLE	syksy 2007	LIIKENNETURVA, TAKSIAUTOILIJAT	Riitta Korpula vanhusneuvoston sihteeri	
		LÄÄKÄRINTARKASTUKSET	jatkuva		johtava lääkäri	
KUNTALAISET	ASENNEMUUTOS	TEMPAUS KESÄTAPAHTUMAN YHTEYTEEN	KESÄ 2007	LIIKENNETURVA, POLIISI	Lea Nurminen	
		NORMAALISSA ASIAKASTYÖSSÄ ALKOHOLIN PALAMISAJAT JA ALKOHOLIN VAIKUTUS LIIKENTEESÄ ESILLÄ	jatkuva	TYÖTERVEYSHUOLTO	johtava lääkäri	
		TIEDOTUS ALKOSSA	KESÄ 2007	LIIKENNETURVA, POLIISI, ALKO	Sinikka Särkkä	
ESIKOULULAISET	LIIKENTEEN VAAROJEN TUNNISTAMINEN	OPETUS, HAVAINNOLLISTAMINEN	Tulossa 2007- 2008	LIIKENNETURVA, POLIISI	Leena Särkkä	
ESIKOULULAISTEN VANHEMMAT	ASENNEMUUTOS	VANHEMPAINILAISUUS *)	Tulossa 2007-2008	LIIKENNETURVA	Leena Särkkä	
KOULULAISET	LIIKENTEEN VAAROJEN TUNNISTAMINEN	KOULUTERVEYDENHOITAJALLE MATERIAALIA	jatkuva	LIIKENNETURVA	KOULUTERV.HOITAJA	

JUUPAJOKI, liikenneympäristön alustavat parantamistoimenpiteet

Lähde: K=kysely, M=maastokatselmus

Nro	Sijainti-kartta	KOHDE	TOIMENPIDE	Lähde	Tien-pitäjä	Kustannus 1000€	Toteutus-ajankohta	HEVA-vähennys
1	Taajama	Koskitie (pt 14290)	Raskaan liikenteen ajokielto, ajoreitti Asematien (mt 3413) kautta: raskaan liikenteen ajokielto-merkit Koskitielle kantatien 58 liittymään sekä Asematien liittymään	K, M	Tieh	0,5	1	—
2a	Haja	Kt 58 X Sahatie (mt 3413) X Kopsamontie (mt 3413)	Kärkikolmioiden korvaaminen stop-merkeillä	M	Tieh	1	1	0,023
2b	Haja	Kt 58 X Sahatie (mt 3413) X Kopsamontie (mt 3413)	Nopeusrajoituksen alentaminen 100 km/h -> 80 km/h		Tieh	0,4	1	0,023
2c	Haja	Kt 58 X Sahatie (mt 3413) X Kopsamontie (mt 3413)	Liittymävalaistuksen rakentaminen	M	Tieh	50	2	0,019
2d	Haja	Kt 58 X Sahatie (mt 3413) X Kopsamontie (mt 3413)	Väistötien rakentaminen (vaatii turvasaareen siirron)		Tieh	50	3	0,02
3	Haja	Kt 58 X Lylyntie (mt 3422)	Liittymävalaistuksen rakentaminen	M	Tieh	50	3	0,01
4	Taajama	Koskitie (pt 14290) X Sahatie (mt 3413) X Tapulitie	Stop-merkin asentaminen Tapulitien liittymään	M	Tieh / kunta	0,5	1	0,007
5	Taajama	Koskitie (pt 14290), Korkeakosken taajamaan sisäänvalo pohjoisesta sahan suunnalta	Nopeusrajoituksen nostaminen 40 km/h -> 50 km/h välillä Asematie (mt 3413) - Naapintie	M	Tieh	0,5	1	—
6	Taajama	Koskitie (pt 14290), torin kohta	Korotettujen suojateiden rakentaminen torialueen kohdalle Torialueen suunnittelu	K, M	Tieh / kunta	10	2	0,008
7	Haja	Kopsamontie (mt 3413) x Sahrajärventie (pt 14297)	Pensasaidan näkemäleikkaus / peilin asentaminen	K, M	Tieh	1	1	—
8	Haja	Kopsamontie (mt 3413)	Kallistuksen korjaus mutkan kohdalla seuraavan päällystystyön yhteydessä	K, M	Tieh	3	2	—
9	Taajama	Asemantie (mt 3413) x Ratakatu	Pensasaidan näkemäleikkaus	K, M	Tieh / kunta	1	1	—
10	Haja	Kt 66 välillä Kallenautio - Setäläntie	Nopeusrajoituksen alentaminen 100 km/h -> 80 km/h	K	Tieh	0,5	1	0,006
11	Haja	Pirttikankaantie (pt 14293), lähellä Kyllönkulmantien ja Alatalontien liittymiä	Kaarteen suuntamerkkien asentaminen / varoitusmerkkien asentaminen	K	Tieh	0,5	1	—
12	Taajama	Sahatie (mt 3413), kevyen liikenteen väylä Koskitie (pt 14290) liittymän jälkeen	Kuivatuksen parantaminen	K, M	Tieh	1	1	—
13	Haja	Kopsamontie (mt 3413) - Sahrajärventie (pt 14297)	Kevyen liikenteen väylän / levennetyn pientareen rakentaminen, pituus n. 2 km		Tieh	75	3	—

JUUPAJOKI, TAAJAMA-ALUE TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

LIITYMÄN PARANTAMISTOIMENPITEET

Liittymävalaistuksen rakentaminen

Kärkikolmion korvaaminen stop-merkillä

Näkemäraivaus / peilin asentaminen

KEV.LIIK. TURVALLISUUDEN PARANTAMINEN

Korotetun suoja tien rakentaminen

Kevyen liikenteen väylän / levennetyn pientareen rakentaminen

MUUT PARANTAMISTOIMENPITEET

Nopeusrajoituksen alentaminen

Raskaan liikenteen ajokielto

Muu toimenpide

KURUN LIIKENNETURVALLISUUSRYHMÄ:

Esko Poikelispää

Tekninen toimi

Tanja Härkönen

Nuoriso- ja liikuntatoimi

Anja Elomaa

Koulutoimi

Kirsi Riihioja

Terveystoimi

Timo Saari

Kunnanjohtaja

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA

 Kuru
 TEKINEN-, YMPÄRISTÖ- JA KAAVOITUSTOIMI
 HALLINTO, PALO- JA PELASTUSTOIMI

KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEISTYÖTAHO	VASTUUHENKILÖ	SEURANTA
OMA HENKILÖKUNTA	SISÄINEN JA ULKOINEN TURVALLISUUS	TIETURVA I,II	SYKSY 09	LIIKENNETURVA	KIMMO RAJALA	
		PELASTUSTOIMEN KULJETTAJAKURSSIT	SYKSY 08		PALOMESTARI JUKKA NIININEN	
		UUSIEN TYNTEKIJÖIDEN/KESÄTYÖNTEKIJÖIDEN PEREHDYTYS	TARVITTAESSA	TYÖTERVEYS	ESKO POIKELISPÄÄ	
	LIIKENNETURVALLISUUS-TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN	TYKY, KOULUTUS	KEVÄT 10	LIIKENNETURVA	ESKO POIKELISPÄÄ	
		Pidä pelivara-koulutus	SYKSY 07	LIIKENNETURVA, Jarmo Jokilampi	KIRSI RIIHIOJA	
KAIKKI KUNTALAISET	RATKAISUJEN MOTIIVIEN YMMÄRRYS	TIEDOTUS, VUOROPUHELU	TARVITTAESSA	Kurun sanomat	ESKO POIKELISPÄÄ	
	TIEDONVAIHTO MOLEMPIIN SUUNTIIN	VAARANPAIKKAKARTOITUS; pienet korjaustyöt		LIIKENNETURVA	ESKO POIKELISPÄÄ	
	TYÖMAIDEN TURVALLISUUS, sisäinen ja ulkoinen	URAKKATARJOUSPYYNNÖT, VALVONTA	JATKUVA	TEKNINEN LAUTAKUNTA	ESKO POIKELISPÄÄ	
LUOTTAMUSHENKILÖT	LIIKENNETURVALLISUUS-TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN	KOULUTUS	2007	LIIKENNETURVA	KIRSI RIIHIOJA	
KUNTALAISET	LIIKENNETURVALLISUUS-TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN	kunnanvirastoon liikenneturvan esitteistä ja tiedotteita	JATKUVA	LIIKENNETURVA	KIRSI RIIHIOJA	
		kunnan työsuojeluohjelmaan liikenneturvallisuus	2007	liikenneturvan koulutusapu	KIRSI RIIHIOJA	
		Metsästysseuroille liitu-koulutusta Kunnantalolla	loka. 10	Liikenneturva, Lions club	Timo Saari, Esko Poikelispää	
		LIIKENNETURVALLISUUS KUNNAN PALVELUSTRATEGIAAN	2007		Timo Saari	

LIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA
 Kuru
 SIVISTYS-, OPETUS- JA VAPAA-AJANTOIMI

KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEISTYÖTAHO	VASTUUHENKILÖ	SEURANTA
ESIOPETUS, 1- JA 2-LUOKKALAISET	NÄKYVÄISYYDEN TURVAAMINEN/ PARANTAMINEN	TURVALIIVILAHJOITUKSET, LIIVIEN KÄYTTÖÖN KANNUSTAMINEN	syksyisin		rehtorit	
KOULULAISET JA VANHEMMAT		HEIJASTINNAUHOJEN OMPELU VAATTEISIIN JA REPPUIHIN -OMPELUILTA	syksyisin		käsityönopettajat	
KOULULAISET		HEIJASTINKOKEILUT PIMEÄSSÄ	syksyisin	Väläys pimeässä -ohje	teknisen työn opettajat	
		HEIJASTINLASKENNAT LUOKISSA	syksyisin		rehtorit	
		HEIJASTINLAHJOITUKSET	syksyisin	PANKIT, VAKUUTUSYHTIÖT, LIONS CLUB	rehtorit	
		heijastikokeilut nuoriso- ja partioleireillä	syksyisin	Väläys pimeässä -ohje	Vapaa-ajantoini / Tanja Härkönen	
KOULUKULJETTAJAT	KULJETUSTEN TURVALLISUUS	KOULULAISKULJETTAJEN KURSSIT (yhdessä Ruoveden kanssa)	2007	LIKENNETURVA	Anja Elomaa	
KOULULAISET	LASTEN TURVALLINEN LIIKKUMINEN	REITTIIEN LÄPIKÄYMINEN ESIM. LIIKUNTATUNNILLA	JATKUVA		liikunnanopettajat	
		POLISIVIERAILUT, LIIKENNETURVALLISUUDEN OPS	JATKUVA	POLIISI	rehtorit	
		KOULUJEN LIIKENNEYMPÄRISTÖN VAARANPAIKKAKARTOITUS	2008	Liikenneturvan materiaali, tekninen toimi, poliisi	Anja Elomaa	
		LIIKENNETEEMAPÄIVÄ, TAITOAJO; 5-6 lk.	syksyisin		liikunnanopettajat	
		KEVYEN LIIKENTEEN LIIKENNESÄÄNTÖJEN OPETTELU; liikenneturvan ilmaismateriaalia koululle!	JATKUVA	LIIKENNETURVAN WWW-SIVUT		
		PYÖRÄILYKYPÄRIEN VALVONTAISKUTU-VIIKOT	KEVÄISIN	LIONS CLUB	liikunnanopettajat	
KOULULAISTEN VANHEMMAT		KOULUN LIIKENTEEN JÄSENTÄMINEN, PYSÄKOINTI, SAATTO	2008	TEKNINEN TOIMI	rehtorit	
OPETTAJAT		veso-päiville liikenneasias	2008	LIIKENNETURVA		
YLÄASTEIKAISET		LIKENNETURVAN FILMIT (Jamon tarina), liikenneturvan kouluttaja, poliisi vierailu NUOKULLE	2007	LIIKENNETURVA, POLIISI	Vapaa-ajantoini/Tanja Härkönen	
		LIIKENNEKILPAILU, taito ja tieto	2008	LIIKENNETURVA, POLIISI		
		MOPOKURSSI	2009	TERVEYS RY		
KUNTALAISET	TURVALLINEN VAPAA-AJAN LIIKKUMINEN	LATUJEN YLITYSPAIKKOJAN MERKITSEMINEN	JATKUVA	tekninen toimi		
		MOOTTORIKELKKOJEN OHJEISTUS, OPASTEET	JATKUVA	tekninen toimi		
		Turvallisesti harrastuksiin -materiaali harrastusten vetäjille	JATKUVA	LIIKENNETURVA	Tanja Härkönen	
		LIIKENNETURVALLISUUSASIAN ESILLE NOSTAMINEN VANHEMPAINILLOISSA	2007	LIIKENNETURVA	Anja Elomaa	
		Rippileirille mopovideo ja mopoasias	2007	LIIKENNETURVA	SRK	
KESKIASTEEN KOULUT	ASENNEMUUTOS	MENOSSA MUKANA NUORI METSÄLUKIOON	joka kolmas vuosi	LIIKENNETURVA	Pirjo Sistola MO opo	

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA

Kuru

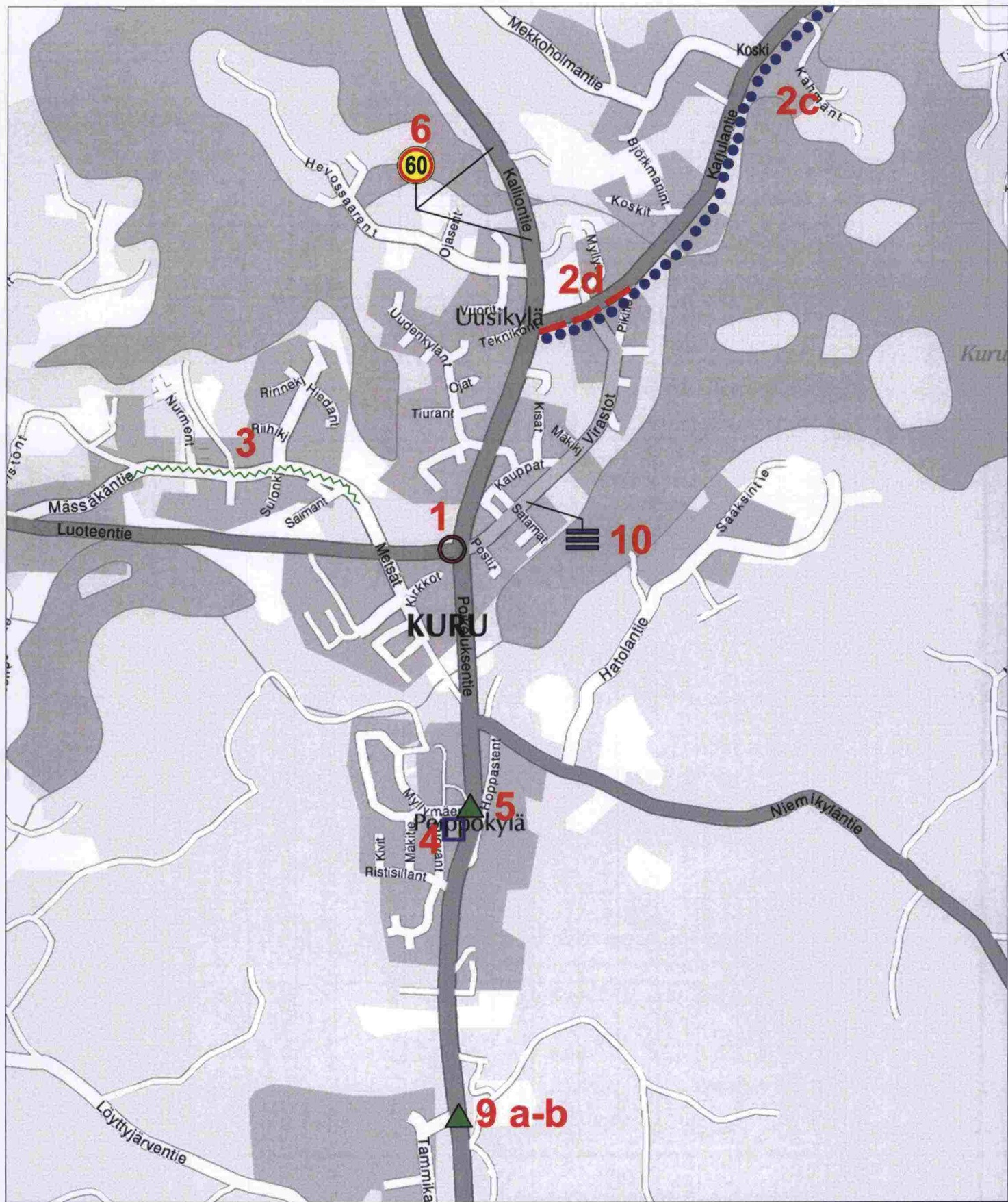
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEISTYÖTAHO	VASTUUHENKILÖ	SEURANTA
LAPSIPERHEET	TURVALLISUUS MATKUSTAJANA	MATERIAALIA NEUVOLAIHIIN; MLL:N TOIMINTANA -TURVAISTUIMIEN LAINAAMINEN/VUOKRAAMINEN	jatkuva	NEUVOLAT, MLL	TERVEYDENHOITAJAT	
	TURVALLISUUS KEVYESSÄ LIIKENTEESSÄ	VALOISTA, HEIJASTIMISTA, HEIJASTINLIIVEISTÄ, KYPÄRISTÄ TIEDOTTAMINEN (JAKAMINEN/LAINAAMINEN)	jatkuva	NEUVOLAT, PÄIVÄHOITO, KERHOT		
OMAT TYÖNTEKIJÄT	LIIKENNETURVALLISUUSTIETOUTEN LISÄÄMINEN	LIIKENNETURVALLISUUSKOULUTUS päiväkodin henkilökunnalle ja vanhemmille *)	2008	LIIKENNETURVA	Kirsi Riihioja	
IKÄIHMISET	KAATUMISONNETTO-MUUKSIEN EHKÄISEMINEN	KENKIEN NASTOITUS, LUISKAT, MUMMON KAMMARILLE TUOLI LIUKUESTEIDEN POITOA VARTEN!	SYKSY 2007	TERVEYSKESKUS, TEKNINEN TOIMI, LIIKENNETURVAN ESITELMÄ	Kirsi Riihioja	
		INFOTILAISUUS TURVÄÄLINEISTÄ YM. VANHUSTEN KERHOSSA	2008	LIIKENNETURVA		
		vaaranpaikkakartoitus	2008	vanhusneuvosto, Orvokki Kurppa	Kirsi Riihioja	
		VALAISTUS, HIEKOITUS	jatkuva	TEKNINEN TOIMI		
	TURVALLINEN AUTOILU	ASIOINTILIIKENNE	jatkuva	LIKENNÖITSIJÄ		
		IKÄAUTOILIJAN KUNTOKURSSI	SYKSY 2007	LIIKENNETURVA, KANSALAI SOPISTO		
		LÄÄKÄRINTARKASTUKSET	jatkuva			
KUNTALAISET	LIIKENNETURVALLISUUSTIETOUTEN LISÄÄMINEN	NORMAALISSA ASIAKASTYÖSSÄ ALKOHOLIN PALAMISAJAT JA ALKOHOLIN VAIKUTUS LIIKENTEESÄS ESILLÄ	jatkuva	TYÖTERVEYSHUOLTO		
		TIEDOTUS ALKOSSA	KESÄ 2007	LIIKENNETURVA, POLIISI, ALKO		
ESIKOULULAISET	LIIKENTEEN VAAROJEN TUNNISTAMINEN	OPETUS, HAVAINNOLLISTAMINEN	KEVÄT-SYKSY 2007	LIIKENNETURVA, POLIISI		
ESIKOULULAISTEN VANHEMMAT	ASENNEMUUTOS	VANHEMPAIN TILAISUUS *)	KEVÄT 2007	LIIKENNETURVA		
KOULULAISET	LIIKENTEEN VAAROJEN TUNNISTAMINEN	KOULUTERVEYDENHOITAJALLE MATERIAALIA	jatkuva	LIIKENNETURVA		

KURU, liikenneympäristön parantamistoimenpiteet

Lähde: K=kysely, M=maastokatselmus

Nro	Sijainti-kartta	KOHDE	TOIMENPIDE	Lähde	Tien-pitäjä	Kustannus 1000€	Toteutus- ajankohta	HEVA- vähenemä
1	Taajama	Poikkeluksentie/Kalliontie (kt 65) X Luoteentie (mt 332) X Virastotie (pt 14270)	Luoteentien pysäytysviivan siirto lähemmäs liittymää	K M	Tieh	1	1	0,011
2a	Haja	Karjulantie (mt 337)	Nopeusrajoituksen porrastaminen 80 km/h -> 60 km/h -> 50 km/h Koivistonperäntien liittymässä.	K, M	Tieh	0,5	1	0,003
2b	Taajama	Karjulantie (mt 337)	Reunakiven madaltaminen kevyen liikenteen väylän päättymiskohdassa.	K, M	Tieh	1	1	—
2c	Taajama	Karjulantie (mt 337)	Olemassa olevan valaistuksen parantaminen	K, M	Tieh	5	1	—
2d	Taajama	Karjulantie (mt 337)	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen välille kt 65 - Pikitie, n. 320 m	K, M	Tieh	77	2	0,002
3	Taajama	Mässäkäntie	Näkemäalueiden raivaus	K, M	Kunta	2	1	—
4	Taajama	Keihäslahden koulun piha-alue, Myllymäentie 2	Olemassa olevan parantamissuunnitelman toteuttaminen	K, M	Kunta	—	2	—
5	Taajama	Poikkeluksentie (kt 65) X Myllymäentie (koulun liittymä)	Pensaiden näkemäleikkaus	K, M	Tieh/ kunta	0,5	1	—
6	Taajama	Kalliontie (kt 65)	Nopeusrajoituksen 60 km/h jatkaminen n. 300 m Virtain suuntaan Yläkosken sillan yli	K, M	Tieh	0,1	1	0,002
7	Haja	Poikkeluksentie (kt 65) X Parkkuentie (mt 3313)	Väistötilan rakentaminen	K, M	Tieh	15	2	0,003
8	Haja	Poikkeluksentie (kt 65) X Korkialanperäntie X Soikkelintie	Suositus 60 km/h muuttaminen nopeusrajoitukseksi 60 km/h - nopeusrajoituksen 60 km/h jatkaminen noin 350 metriä Tampereen suuntaan Soikkelintien liittymän yli	K, M	Tieh	0,1	1	0,006
9a	Taajama	Poikkeluksentie (kt 65) X Tammikankaan hautausmaan p-paikan liittymä	Välikaistalla olevien koivujen alimpien oksien poisto.	K, M	Tieh	0,1	1	0,005
9b	Taajama	Poikkeluksentie (kt 65) X Tammikankaan hautausmaan p-paikan liittymä	Taajamaportin näkemäesteenä olevan alimmaisen kivilevyn poisto.	K, M	Tieh	0,5	1	0,005
10	Taajama	Virastotie (pt 14270), päiväkodin kohta	Suojatien rakentaminen Virastotielle Satamatien liittymän pohjoispuolelle herätevasien asentaminen suoja-merkillä	K, M	Tieh	5	2	—
11	Haja	Kt 65 välillä Kyrölahti-Kuru	Kantatien geometrian parantaminen	K	Tieh	—	3	0,338

KURU, TAAJAMA-ALUE TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

LIITTYMÄN PARANTAMISTOIMENPITEET

Liittymän kevyt parantaminen

Väistötilan rakentaminen

Näkemäraivaus

KEV.LIIK. TURVALLISUUDEN PARANTAMINEN

Suojatien rakentaminen

Kevyen liikenteen väylän rakentaminen

MUUT PARANTAMISTOIMENPITEET

Nopeusrajoituksen alentaminen

Valaistuksen parantaminen

Muu toimenpide

KURU, HAJA-ASUTUSALUE TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

LIITTYMÄN PARANTAMISTOIMENPITEET

Liittymän kevyt parantaminen

Väistötien rakentaminen

Näkemäraivaus

KEV.LIIK. TURVALLISUUDEN PARANTAMINEN

Suojatien rakentaminen

Keven liikenteen väylän rakentaminen

MUUT PARANTAMISTOIMENPITEET

Nopeusrajoituksen alentaminen

Valaistuksen parantaminen

Muu toimenpide

MÄNTÄN JA VILPPULAN LIIKENNETURVALLISUUSRYHMÄ:

Erkki Viitanen	Tekninen toimi
Jari Ahvenjärvi	Liikuntatoimi
Kari Anttila	Mäntän Auto-opisto
Harri Colliander	Pelastuslaitos
Paavo Rauskanen	Sivistystoimi
Terhi Roive	Terveystoimi
Alli Ruuhilehto	Sosiaalitoimi
Tero Rönni	Eduskunta
Pekka Ekola	Koulutoimi
Heikki Kivinen	Henkilöstö
Riitta Heinonen	Sosiaalitoimi
Arto Myllylä	Tekninen toimi
Ari Vahvanen	Tekninen toimi

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA

 Mänttä-Vilppula
 TEKINEN-, YMPÄRISTÖ- JA KAAVOITUSTOIMI
 HALLINTO, PALO- JA PELASTUSTOIMI

KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEISTYÖTAHO	VASTUUPHENKILÖ	SEURANTA
OMA HENKILÖKUNTA	SISÄINEN JA ULKOINEN TURVALLISUUS	TIETURVA I,II	jatkuva	Tiehallinnon hyväksymät kouluttajat	Arto Myllylä	
		PELASTUSTOIMEN KULJETTAJAKURSSIT	jatkuva		Harri Colliander	
		UUSIEN TYÖNTEKIJÖIDEN/KESÄTYÖNTEKIJÖIDEN PEREHDYTYS	jatkuva	TYÖTERVEYS	Työntekijän esimies	
	LIIKENNETURVALLISUUS-TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN	TYKY, KOULUTUS	2008	LIIKENNETURVA	Heikki Kivinen	
		Pidä pelivara-koulutus	2007	LIIKENNETURVA	HEIKKI KIVINEN	
KAIKKI KUNTALAISET	RATKAISUJEN MOTIIVIEN YMMÄRRYS	TIEDOTUS, VUOROPUHELU	jatkuva	KMV_Lehti	Erkki Viitanen	
	TIEDONVAIHTO MOLEMPIIN SUUNTIIN	VAARANPAIKKAKARTOITUS; pienet korjaustyöt	jatkuva	LIIKENNETURVA	Arto Myllylä	
	TYÖMAIDEN TURVALLISUUS, sisäinen ja ulkoinen	URAKKATARJOUSPYYNNÖT, VALVONTA	jatkuva		Ari Vahvanen	
LUOTTAMUSHENKILÖT	LIIKENNETURVALLISUUS-TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN	KOULUTUS	jatkuva	LIIKENNETURVA	Ari Vahvanen	
KUNTALAISET	LIIKENNETURVALLISUUS-TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN	Työsuojeluohjelmaan liikenneturvallisuus	2007	LIIKENNETURVA	HALLINTO	
		LIIKENNETURVALLISUUS KUNNAN PALVELUSTRATEGIAAN	2007		HALLINTO	

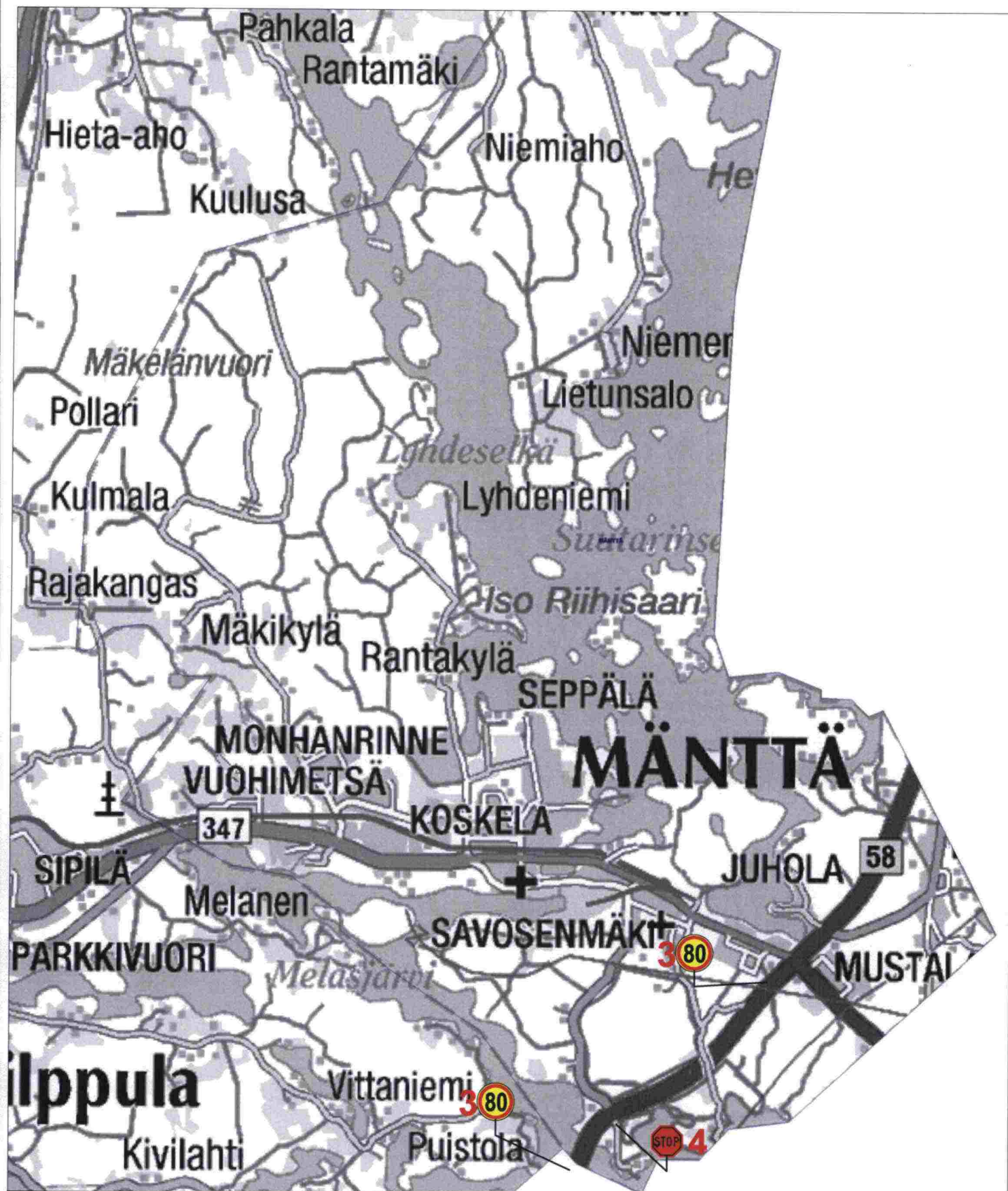
LIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA
 Mänttä-Vilppula
 SIVISTYS-, OPETUS- JA VAPAA-AJANTOIMI

KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEISTYÖTAHO	VASTUUHENKILÖ	SEURANTA		
ESIOPETUS, 1- JA 2-LUOKKALAISET	NÄKYVÄISYYDEN TURVAAMINEN/ PARANTAMINEN	TURVALIIVILAHJOITUKSET, LIIVIEN KÄYTTÖÖN KANNUSTAMINEN	syksyisin	PANKIT, VAKUUTUSYHTIÖT, LIONS CLUB	rehtorit			
KOULULAISET JA VANHEMMAT		HEIJASTINNAUHOJEN OMPELU VAATTEISIIN JA REPPUIHIIN -OMPELUILTA	syksyisin		käsityöopettajat			
KOULULAISET		HEIJASTINKOKEILUT PIMEÄSSÄ	syksyisin, jatketaan	Rahtarit	teknisen työn opettajat			
		HEIJASTINLASKENNAT LUOKISSA	syksyisin		rehtorit			
KOULUKULJETTAJAT		HEIJASTINLAHJOITUKSET	syksyisin	PANKIT, VAKUUTUSYHTIÖT, LIONS CLUB	rehtorit			
KOULULAISET	KULJETUSTEN TURVALLISUUS	KOULULAISKULJETTAJIEN KURSSIT (EDELLYTYKSENÄ SOPIMUKSILLE)	2007	LIKENNETURVA	Leo Tolonen 488209			
	LASTEN TURVALLINEN LIIKKUMINEN	REITTIIEN LÄPIKÄYMINEN ESIM. LIIKUNTATUNNILLA	jatkuva		liikunnanopettajat			
		POLISIVIERAILUT, LIKENNETURVALLISUUDEN OPS	jatkuva	POLIISI				
		LIKENNETEEMAPÄIVÄ,	syksyisin	liikennepuisto, poliisi, liikenneturva	Pekka Ekola			
		koulujen vaarapaikkakartoitus	tehty, jatketaan, tervetset tekniseen toimeen	liikenneturvan ohje, tekninen toimi	Pekka Ekola			
		KEVYEN LIIKENTEE LIKENNESÄÄNTÖJEN OPETTELU; liikenneturvan ilmaismateriaalia kouluille	jatkuva	LIKENNETURVAN WWW-SIVUT				
		PYÖRÄILYKYPÄRIEN VALVONTAISKUTU-VIIKOT	keväisin	LIONS CLUB	liikunnanopettajat			
		KOULUN LIIKENTEE JÄSENTÄMINEN, PYSÄKOINTI, SAATTO	2008	TEKNINEN TOIMI				
		OPETTAJIEN LIIKENNEILTAPÄIVÄ	syksy	LIKENNETURVA	Pekka Ekola			
	YLÄASTEIKÄISET		LIKENNETURVAN FILMIT, liikenneturvan kouluttaja, poliisi vierailu	2007	LIKENNETURVA, POLIISI	Jari Ahvenjärvi		
LIIKUNTAPUOLEN WEBBISILLLE LIKENNETURVALLISUUSAIKAA JA LINKKEJÄ			2007		Jari Ahvenjärvi			
Kuvataideviikkojen yhteyteen lasten liituaikahelien piirustuskilpailu?			2008		kuvaamataidonopettajat			
MOPOASIAA YLÄASTEELLE SYKSYLLÄ			2007	KARI ANTILA (autok.) LIKENNETURVA	yläasteen rehtori			
MOPOKURSSI			2007	KARI ANTILA (autok.) LIKENNETURVA				
KUNTALAISET			TURVALLINEN VAPAA-AJAN LIIKKUMINEN	LATUJEN YLITYSPAIKKOJAN MERKITSEMINEN	jatkuva	tekninen toimi		
				MOOTTORIKELKKOJEN OHJEISTUS, OPASTEET; moottorikelkkakurssi	2008	tekninen toimi, LIKENNETURVA		
	Turvallisesti harrastuksiin -materiaali harrastusten vetäjille	jatkuva		LIKENNETURVA	Jari Ahvenjärvi			
	LIKENNETURVALLISUUSASIAN ESILLE NOSTAMINEN VANHEMPAINILLOISSA	syksy		LIKENNETURVA	Pekka Ekola			
KESKIASTEEN KOULUT	ASENNEMUUTOS	MENOSSA MUKANA NUORI, MÄNTÄN AMMATTIOPISTO	joka kolmas vuosi	LIKENNETURVA	ammattioiston rehtori			
		Mäntän seudun koulutuskeskus; tapahtuma joka toinen kevät	joka toinen kevät	LIKENNETURVA	REHTORI			

KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEISTYÖTAHO	VASTUUHENKILÖ	SEURANTA
LAPSIPERHEET	TURVALLISUUS MATKUSTAJANA	MATERIAALIA NEUVOLOIHIN; MLL:N TOIMINTANA -TURVAISTUIMIEN LAINAAMINEN/VUOKRAAMINEN	jatkuva	NEUVOLAT, MLL	terveydenhoitajat	
	TURVALLISUUS KEVYESSÄ LIIKENTEESSÄ	TURVALLISUUSKANSIO PÄIVÄHOITOON -siihen lisätään liikenturvallisuus materiaalin jakoa	kerran vuodessa	VANHEMMAT, HENKILÖKUNTA	Sirpa Waters	
		POLIISIVIERAILUT PÄIVOKODILLA	kerran vuodessa		päivähoito Katri Jatuli ja Teija tulisalmi	
		VALOISTA, HEIJASTIMISTA, HEIJASTINLIVEISTÄ, KYPÄRISTÄ TIEDOTTAMINEN (JAKAMINEN/LAINAAMINEN)	jatkuva	NEUVOLAT, PÄIVÄHOITO, KERHOT, SRK	päivähoito Katri Jatuli ja Teija tulisalmi seurakunta Manta Jutila ja Kirsti Valkeejärvi	
OMAT TYÖNTEKIJÄT	LIIKENNETURVALLISUUSTIETOUDEN LISÄÄMINEN	LIIKENNETURVALLISUUSKOULUTUS päiväkodin henkilökunnalle ja vanhemmille *)	kevät 2008	LIIKENNETURVA	päivähoito Katri Jatuli ja Teija tulisalmi	
		PELIVARA-KURSSI KOTIPALVELUN TYÖNTEKIJÄILLE KAHESSA OSASSA	syksy 2007	LIIKENNETURVA	Pirjo Mikkonen	
IKÄIHMISET, VAMMAISET	KAATUMISONNETTO-MUUKSIEN EHKÄISEMINEN	KENKIEN NASTOITUS, LUISKAT	syksy 2007	TERVEYSKESKUS		
		INFOTILAISUUS TURVAVÄLINEISTÄ YM. VANHUSTEN KERHOISSA	kevät 2008	LIIKENNETURVA		
		VAARANPAIKKAKARTOITUS	jatkuva	Vammaisjärjestöt, potilasyhdistykset, vammaisneuvosto	Alli Ruuhilehto	
		VALAISTUS, HIEKOITUS	jatkuva	TEKNINEN TOIMI		
	LIIKENTEEN VAAROJEN TUNNISTAMINEN	ASIOINTILIIKENNE	jatkuva	LIIKENNÖITSIJÄ		
		IKÄAUTOILIJAN KUNTOKURSSI	syksy 2007	LIIKENNETURVA, KANSALAI SOPISTO	Pekka Sairanen	
		LÄÄKÄRINTARKASTUKSET	jatkuva		johtava lääkäri	
KUNTALAISET	ASENNEMUUTOS	NORMAALISSA ASIAKASTYÖSSÄ ALKOHOLIN PALAMISAJAT JA ALKOHOLIN VAIKUTUS LIIKENTEESÄS ESILLÄ	jatkuva	TYÖTERVEYSHUOLTO	terveydenhoitajat	
		TIEDOTUS ALKOSSA	KESÄ 2007	LIIKENNETURVA, POLIISI, ALKO		
ESIKOULULAISET	LIIKENTEEN VAAROJEN TUNNISTAMINEN	OPETUS, HAVAINNOLLISTAMINEN	KEVÄT-SYKSY 2007	LIIKENNETURVA, POLIISI		
ESIKOULULAISTEN VANHEMMAT	ASENNEMUUTOS	VANHEMPAIN TILAISSUUS *)	syksy 2007	LIIKENNETURVA		
KOULULAISET	LIIKENTEEN VAAROJEN TUNNISTAMINEN	KOULUTERVEYDENHOITAJALLE MATERIAALIA	jatkuva	LIIKENNETURVA	Minna Nieminen	
KOULU- JA VAMMAISKULJETTAJAT	TURVALLINEN AUTOILU	VAMMAISPALÖVELUKULJETUKSET, VANHUSTEN ASIOINTILIIKENNE; KULJETTAJIEN KOULUTUS	syksy 2007	LIIKENNETURVA	Leo Tolonen 488209	
YHTEISTYÖTAHOJEN EDUSTAJIA		vanhusneuvosto SAVONEN LEO vanhusneuvosto LOIJAS KAUKO vammaisneuvosto RINTALA MATTI nuorisoneuvosto ARI LILLUKKAMÄKI Mäntän seudun koulutuskeskus KIVELÄ PAULA				

MÄNTTÄ, liikenneympäristön toimenpide-ehdotukset

Nro	Sijainti-kartta	KOHDE	TOIMENPIDE	Lähde	Tien-pitäjä	Kustannus 1000€	Toteutus- ajankohta	HEVA- vähenemä
1a	Taajama	Hämeentie (mt 347), Tammirannan kohta	Valaistuksen parantaminen (ohjelmissa v. 2008)	M	Tieh	25	2	—
1b	Taajama	Hämeentie (mt 347), Tammirannan kohta	Suojatien ennakkoarvitusmerkin siirto kt 58 suunnasta tultaessa Tammikadun liittymästä Helikölkadun liittymään	M	Tieh	0,1	1	0,005
1c	Taajama	Hämeentie (mt 347), Tammirannan kohta	Nopeusrajoituksen alentaminen 60 km/h -> 50 km/h Tammirannan kohdalla välillä Pirttilahdentie - Erämiehentie Suojatiesaarekkeiden rakentaminen Hämeentielle Metsälänkadun (vaatii pysäkin siirron), Tammikadun ja Helikölkadun liittymien kohdalle	M, K	Tieh	80	2	0,023
2	Taajama	Kt 58 X Kt 56 (Runtimäentie) X Hämeentie (mt 347)	Turvasaarekkeiden rakentaminen	M, K	Tieh	100	2	—
3	Haja Taajama	Kt 58 välillä Sairaalanatie (pt 14332) - kt 56 (Runtimäentie)	Nopeusrajoituksen alentaminen välillä Kotkansalmen silta - Harjupolku 100 km/h - 80 km/h. Nopeusrajoituksen alentaminen nykyisellä 80 km/h nopeusrajoitusalueella 60 km/h:iin	M	Tieh	0,5	1	0,039
4	Haja	Hietalanniementie x kt 58	Hietaniementien kärkeä kolmion korvaaminen stop-merkillä	M	Ysit.	0,5	1	0,013
5	Taajama	Pakkaajankatu x Virtasalmentie	Pensasaidan näkemäleikkaus Stop-merkin siirto lähemmäs liittymää	M, K	Kaup.	0,5	1	—
6a	Taajama	Niittykatu	Läpääjokielto / katkaisu moottoriajoneuvoliikenteeltä ja kääntöpaikan rakentaminen	M, K	Kaup.	10	2	—
6b	Taajama	Niittykatu	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen peruskorjauksen yhteydessä, n. 200 m	M, K	Kaup.	25	2	—
7a	Taajama	Valtatie (mt 347), Koulukeskuksen kohta	Valtatien varressa olevien pensaiden näkemäraivaus	M, K	Tieh.	0,5	1	0,005
7b	Taajama	Valtatie (mt 347), Koulukeskuksen kohta	Puomin asentaminen kevyen liikenteen väylälle estämään Valtatielle suoraan ajo.	M, K	Tieh.	10	2	0,007
8a	Taajama	Sillanpäänkatu x Savosenkatu	Pensasaidan ja puiden näkemäleikkaus-/raivaus	M, K	Kaup.	0,5	1	—
8b	Taajama	Sillanpäänkatu x Savosenkatu	Korotetun liittymän rakentaminen	M, K	Kaup.	10	2	—
9	Taajama	Sairaalanatie (pt 14332) X Urheilukentäntie	Suojatien ennakkoarvitusmerkkien asentaminen	M, K	Tieh.	0,2	1	0,001
10a	Taajama	Satakunnantie (mt 347) X Virrantie X Karjalantie	Herätevarsin lisäys nykyisiin suojatiemerkkeihin	M, K	Tieh.	0,2	1	0,006
10b	Taajama	Satakunnantie (mt 347) X Virrantie X Karjalantie	Alikulun rakentaminen	M, K	Tieh.	300	3	0,006
11	Taajama	Pakkaajankatu	Hidasteiden rakentaminen välille välille Virtasalmentie - Kaskenkaatajankatu esim. korotettujen suojateiden / liittymien rakentaminen tai suojatiesaarekkeet	M, K	Kaup.	40	2	—
12a	Taajama	Puistokatu	Herätevarsin lisääminen nykyisiin suojatiemerkkeihin	M, K	Kaup.	1	1	—
12b	Taajama	Puistokatu	Puistokadun ja Koskelankadun liittymän korotus Viilaajankadun liittymässä olevan suojatien korotus	M, K	Kaup.	15	2	—

MÄNTTÄ, HAJA-ASUTUSALUE TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

LIITTYMÄN PARANTAMISTOIMENPITEET

Turvasarekkeiden parantaminen

Kärkikolmion korvaaminen stop-merkillä

Näkemäraivaus

MUUT PARANTAMISTOIMENPITEET

Nopeusrajoituksen alentaminen

Valaistuksen parantaminen

Läpipoikiellon asettaminen

Muu toimenpide

KEV.LIIK. TURVALLISUUDEN PARANTAMINEN

Heräteversien asentaminen

Suojatien ennakkovaroitusmerkin siirto

Alikulun rakentaminen

Suojatiesaarekkeen rakentaminen

Korotetun liittymän ja suojatien rakentaminen

Puomin asentaminen

Kevyen liikenteen väylän rakentaminen

ORIVEDEN LIIKENNETURVALLISUUSRYHMÄ:

Pekka Leskinen

Tekninen toimi

Asta Ahava

Päivähoito

Hanna Eteläniemi

Terveyspalvelut

Päivi Valkama

Maankäyttö

Jaana Koski

Koulutuspalvelut

Petteri Lähteenmäki

Vapaa-aikapalvelut

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA

 Orivesi
 TEKINEN-, YMPÄRISTÖ- JA KAAVOITUSTOIMI
 HALLINTO, PALO- JA PELASTUSTOIMI

KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEISTYÖTAHO	VASTUUHENKILÖ	SEURANTA
OMA HENKILÖKUNTA	SISÄINEN JA ULKOINEN TURVALLISUUS	TIETURVA I,II	2008		tulosalueiden vastuuhenkilöt	
		PELASTUSTOIMEN KULJETTAJAKURSSIT	2008		toimialueen koulutusvastaava	
		UUSIEN TYNTEKIJÖIDEN/KESÄTYÖNTEKIJÖIDEN PEREHDYTYS	aina	TYÖTERVEYS	tulosalueiden vastuuhenkilöt	
	LIIKENNETURVALLISUUS-TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN	TYKY, KOULUTUS	2008	LIIKENNETURVA	työsuojelu	
		Pidä pelivara-koulutus	2008	LIIKENNETURVA	työsuojelu	
KAIKKI KUNTALAISET	RATKAISUJEN MOTIIVIE YMMÄRRYS	TIEDOTUS, VUOROPUHELU	jatkuva	Oriveden sanomat	tekninen johtaja, maankäyttöinsinööri	
	TIEDONVAIHTO MOLEMPIIN SUUNTIIN	VAARANPAIKKAKARTOITUS; pienet korjaustyöt	vuosittain	ikäihmisten neuvottelukunta, vammaisneuvosto, Liikenneturva	tekninen johtaja	
	TYÖMAIDEN TURVALLISUUS, sisäinen ja ulkoinen	URAKKATARJOUSPYYNNÖT, VALVONTA	aina	urakoitsijat, valvojat, työsuojelu	tulosalueen vastuuhenkilöt	
LUOTTAMUSHENKILÖT	LIIKENNETURVALLISUUS-TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN	KOULUTUS	2009	LIIKENNETURVA	hallintojohtaja	
KUNTALAISET	LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN ARVOSTUKSEN LISÄÄMINEN	LIIKENNETURVALLISUUS KUNNAN PALVELUSTRATEGIAAN	2009		hallinto	

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA
 Orivesi
 SIVISTYS-, OPETUS- JA VAPAA-AJANTOIMI

KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEISTYÖTAHO	VASTUUHENKILO	SEURANTA
OPPILAAT	Opetussuunnitelman mukaisten liikenneturvallisuuden sisältöjen oppiminen.	Opetussuunnitelma mukainen toiminta (www.orivedenkoulut.net)	Joka lukuvuosi		Rehtori	
		Turvallisuus ja liikenne –aihekokonaisuuden päivittäminen	Joka kevät	Liikenneturva	Opetussuunnitelmakoordinaattori	
		Koulujen väliset liikennekilpailut	Joka toinen vuosi 5. ja 6. luokkalaissa	Vapaa-aikatoimi, poliisi	Vapaa-aikajohtaja	
		Terveystiedon opettajien yhteistyö liikenneturvallisuuden opettamisessa	Joka lukuvuosi	Liikenneturva, poliisi jne.	Terveystiedon opettajat	
		Teemapäivät, kampanjat	Säännöllisesti	Liikenneturva, poliisi jne.	Opettajakunta ja rehtori	
		Pyöräilykypärien jako	1. luokka	Lions Club	Lions Club	
		Turvallinen liikkuminen liikuntapaikoille.	7. vuosiluokka	Vapaa-aikatoimi	Vapaa-aikajohtaja ja liikunnan opettajat	
VANHEMMAT	Liikenneturvallisuuksiasiat pidetään ajankohtaisina. Vanhemmat opastavat lapsiaan ja hankkivat turvavälineet: pyöräilykypäriä, heljastimet jne...., sekä huolehtivat polkupyörien kunnosta.	Aiheena vanhempainiltoissa tai koulujen teemailloissa	Lukuvuosi	Liikenneturva	Rehtori	
		Koulumatkan ja koulualueen vaaranpaikkojen tiedostaminen	Syyskuu	Poliisi	Rehtori, opettajat	
OPETTAJAT JA MUU HENKILÖKUNTA	Toimivat itse esimerkillisesti ja opettavat ja opastavat oppilaita.	Tiedoteet koteihin oppilaiden kypärätilanteesta, polkupyörätarkastusten tuloksista ym. turvallisuustarkastuskampanjoista koulussa.	Lukuvuoden aikana		Luokanopettaja, luokanvalvoja	
		Koulutusta mahdollisuuksien mukaan.				
KOULUKYÖDYTYKSEEN OSALLITUVAT OPPILAAT JA HEIDÄN VANHEMMAT	Oppilaat ja heidän vanhemmat kokevat koulukyydityksen turvallisiksi.	Oppimateriaalin päivittäminen	Vuosittain	Liikenneturva	Jokainen	
		Kysely oppilaille ja koteihin	Säännöllisin väliajoin		Koulukyydityksistä vastaava	
		Kysely / koulutusta / tiedotusta koulukyydityksiä hoitaville	Säännöllisin väliajoin		Koulukyydityksistä vastaava	
		Tarjouspyynnöissä huomioidaan asianmukaiset turvavälineet (esim. istuinkorokkeet).	Vuosittain		Tarjouspyyntöjen kirjoittaja	
KANSALAI SOPISTO	Aikuisten liikennekoulutus	Liikenneaiheinen kurssi	Joka lukuvuosi		Rehtori	
KIRJASTO	Kuntalaisten liikennetietoisuus	Liikenneaiheisia kirjoja ja lehtiä esillä	Vuosittain		Kirjasto- ja kulttuuritoimen johtaja	
YLÄASTEIKÄISET	TURVALLINEN VAPAA-AJAN LIIKKUMINEN	LIKENNETURVAN FILMIT, liikenneturvan kouluttaja, poliisi vierailu		LIKENNETURVA, POLIISI	vapaa-aikajohtaja	
		LIKENNEKILPAILU, taito ja tieto		LIKENNETURVA, POLIISI	vapaa-aikajohtaja	
		NUORISOTALOLLA LIIKENNEKASVATUS JA NUORISOVALTUUSTON KANNANOTOT			vapaa-aikajohtaja	
KUNTALAISET	TURVALLINEN VAPAA-AJAN LIIKKUMINEN	LATUJEN YLITYSPAIKKOJEN MERKITSEMINEN		tekninen toimi	kehittäjä	
		MOOTTORIKELKKOJEN OHJEISTUS, OPASTEET		tekninen toimi	kehittäjä /kelkkakerhon pj	
		TURVALLISESTI HARRASTUKSIIN -materiaali harrastusten vetäjille	vko 8	LIKENNETURVA	vapaa-aikajohtaja	
KESKIASTEEN KOULUT	ASENNEMUUTOS	MENOSSA MUKANA NUORI	joka kolmas vuosi	LIKENNETURVA	Pohjois-Pirkanmaan koulutusinstituutti Oriveden yksikkö	

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA

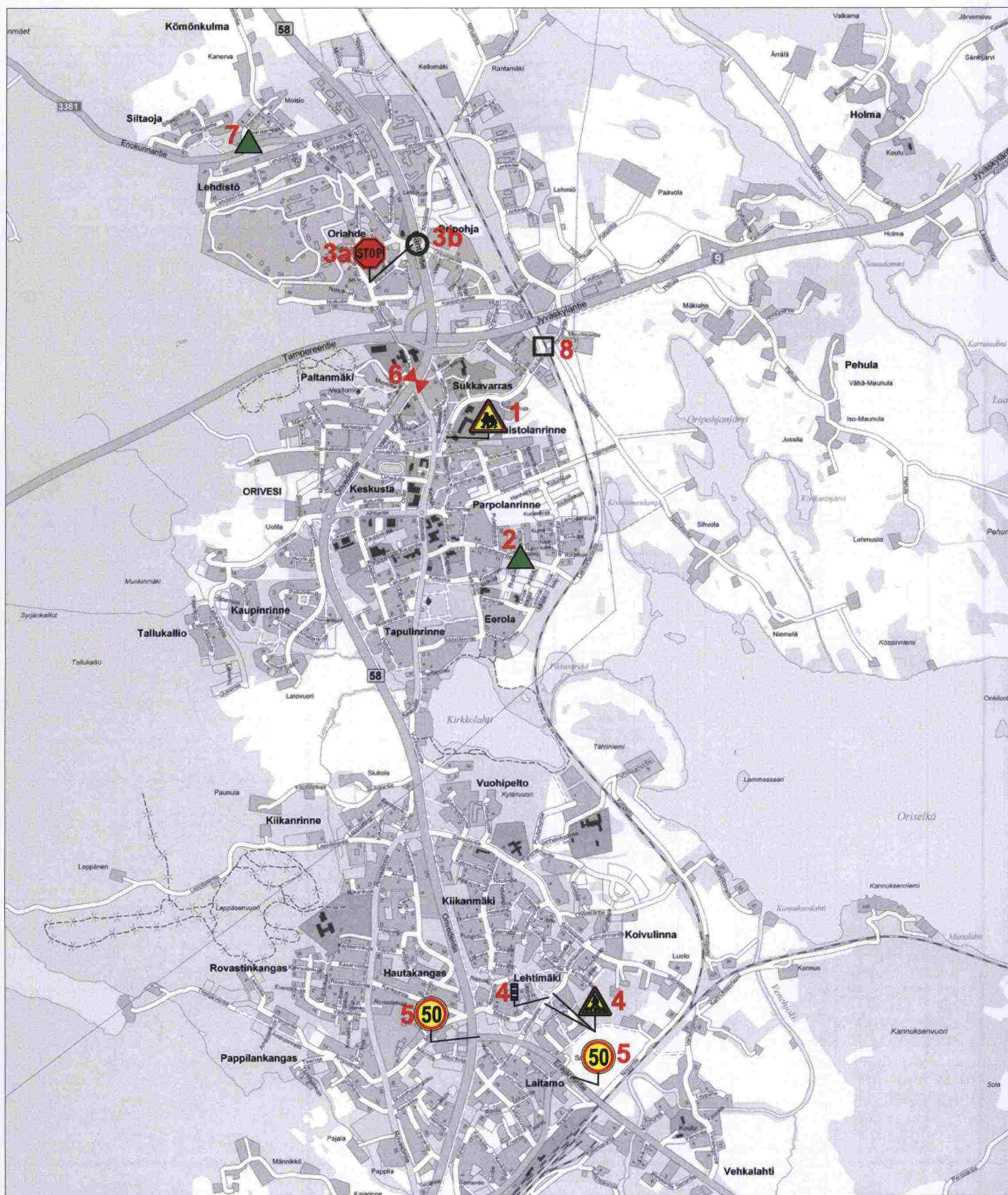
Orivesi

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEISTYÖTAHO	VASTUUHENKILÖ	SEURANTA
LAPSIPERHEET	TURVALLISUUS MATKUSTAJANA	MATERIAALIA NEUVOLOIHIN; MLL:N TOIMINTANA -TURVAISTUIMIEN LAINAAMINEN/VUOKRAAMINEN	jatkuvasti ylläpidettävä	NEUVOLAT, MLL	TERVEYDENHOITAJAT	
	TURVALLISUUS KEVYESSÄ LIIKENTEESSÄ	VALOISTA, HEIJASTIMISTA, HEIJASTINLIVEISTÄ, KYPÄRISTÄ TIEDOTTAMINEN (JAKAMINEN/LAINAAMINEN)	säännöllisesti	NEUVOLAT, PÄIVÄHOITO, KERHOT	terv.hoitajat, päivähoidon henkilöstö	
OMAT TYÖNTEKIJÄT	LIIKENNETURVALLISUUSTIETOUDEN LISÄÄMINEN	Liikenneturvallisuskoulutus päivähoidon henkilökunnalle ja vanhemmille	SYKSY 2007	LIIKENNETURVA	Päivähoidon esimiehet	
		pelivara-kurssi kotipalvelun työntekijöille	KEVÄT 2007, säännöllisesti	LIIKENNETURVA	Kotihoidon esimiehet	
		AUTOON APUVÄLINEITÄ	jatkuvasti ylläpidettävä		Sos. ja terveystoimen johtaja	
		KÄNNYKÄT	jatkuvasti ylläpidettävä		Esimiehet	
IKÄIHMISET	KAATUMISONNETTO-MUUKSIEN EHKÄISEMINEN	KENKIEN NASTOITUS, LUISKAT	syksyisin	TERVEYSKESKUS	Kotihoidon esimiehet	
		INFOTILAISUUS TURVAVÄLINEISTÄ YM. VANHUSTEN KERHOSSA		LIIKENNETURVA	Kotihoidonjohtaja	
		vaaranpaikkakartoitus		ikäihmisten neuvottelukunta, tekninen toimi	Kotihoidonjohtaja Tekninen johtaja	
		VALAISTUS, HIEKOITUS		TEKNINEN TOIMI	Tekninen johtaja	
	TURVALLINEN AUTOILU	ASIOINTILIIKENNE		LIKENNÖITSIJÄ	Sos. ja terveystoimen johtaja	
		IKÄAUTOILIJAN KUNTOKURSSI		LIIKENNETURVA, KANSALAIISOPISTO	Ylilääkäri	
		LÄÄKÄRINTARKASTUKSET			Ylilääkäri	
KUNTALAISET	ASENNEMUUTOS	Väärät ajotavat, ohjaus	vuosittain		Sos. ja terveystoimen johtaja	
		NORMAALISSA ASIAKASTYÖSSÄ ALKOHOLIN PALAMISAJAT JA ALKOHOLIN VAIKUTUS LIIKENTEESÄS ESILLÄ	vuosittain	TYÖTERVEYSHUOLTO	Sos. ja terveystoimen johtaja	
		TIEDOTUS ALKOSSA	vuosittain	LIIKENNETURVA, POLIISI, ALKO	Sos. ja terveystoimen johtaja	
ESIKOULULAISET	LIIKENTEEN VAAROJEN TUNNISTAMINEN	OPETUS, HAVAINNOLLISTAMINEN	toimintakausittain	LIIKENNETURVA, POLIISI	Esikoulun opettajat	
ESIKOULULAISTEN VANHEMMAT	ASENNEMUUTOS	VANHEMPAINILAIISUUS *)	KEVÄT 2007	LIIKENNETURVA		
KOULULAISET	LIIKENTEEN VAAROJEN TUNNISTAMINEN	KOULUTERVEYDENHOITAJALLE MATERIAALIA		LIIKENNETURVA		

ORIVESI, liikenneympäristön toimenpide-ehdotukset

Nro	Sijainti-kartta	KOHDE	TOIMENPIDE	Lähde	Tien-pitäjä	Kustannus 1000€	Toteutus- ajankohta	HEVA- vähenemä
1	Taajama	Koulutie	Lapsia-varoitusmerkin asentaminen Koulutielle keskustan suunnasta tulijoille	K	Kaup.	0,2	1	—
2	Taajama	Latokartanontie x Ruusukuja	Pensaidan näkemäleikkaus	K	Kaup.	0,2	1	—
3a	Taajama	Kt 58, ns. Nesteen risteys	Stop-merkin asennus Ruovedentielle	K	Kaup.	0,2	1	0,028
3b	Taajama	Kt 58, ns. Nesteen risteys	Parnatminen tarveselvityksen mukaisesti: liittymän porrastaminen	K	Kaup.	100	3	0,027
4	Taajama	Lehtimäentie, kevyen liikenteen väylän ylityskohta	Suojatien ennakkomerkkien asentaminen molemmiin puoliin suojatietä Lehtimäentielle Herätevarsien asentaminen nykyiselle suojatielle	K	Kaup.	1,5	1	—
5	Taajama	Eräjärventie (mt 3260) X Asematie (mt 3261)	Nopeusrajoituksen alentaminen 60 km/h -> 50 km/h	K	Tieh.	0,4	1	0,004
6	Taajama	Oriveden yhteiskoulun alikulku	Alikulun kuivatuksen parantaminen	K	Tieh.	5	2	—
7	Taajama	Enokunnantie (mt 3381) X Haaralantie	Puiden oksien näkemäraivaus	K	Tieh./ Kaup.	0,1	1	—
8	Taajama	Niemeläntie X rautatien tasoristeys	Parantaminen yleissuunnitelman mukaisesti: kahden alikäytävän poisto (Niemeläntien Oripohjassa ja Niementien Mäkelänrinteessä), alikulun rakentaminen tie yhteyksineen	K	RHK / Kaup./ Tieh	904	3	—
9	Haja	Eräjärventie (mt 3260) X Leväslahdentie (mt 3080)	Nopeusrajoituksen alentaminen 80 km/h -> 60 km/h	K	Tieh	0,4	1	0,007

ORIVESI, TAAJAMA-ALUE TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

LIITTYMÄN PARANTAMISTOIMENPITEET

Liittymän porrastaminen

Rautatien tasoristeyden parantaminen

Kärkkikolmion korvaaminen stop-merkillä

Näkemäraivaus

KEV.LIIK. TURVALLISUUDEN PARANTAMINEN

Heräteversien asentaminen

Suojatien ennakkovalitusmerkin asentaminen

Lapsia varoitusmerkin asentaminen

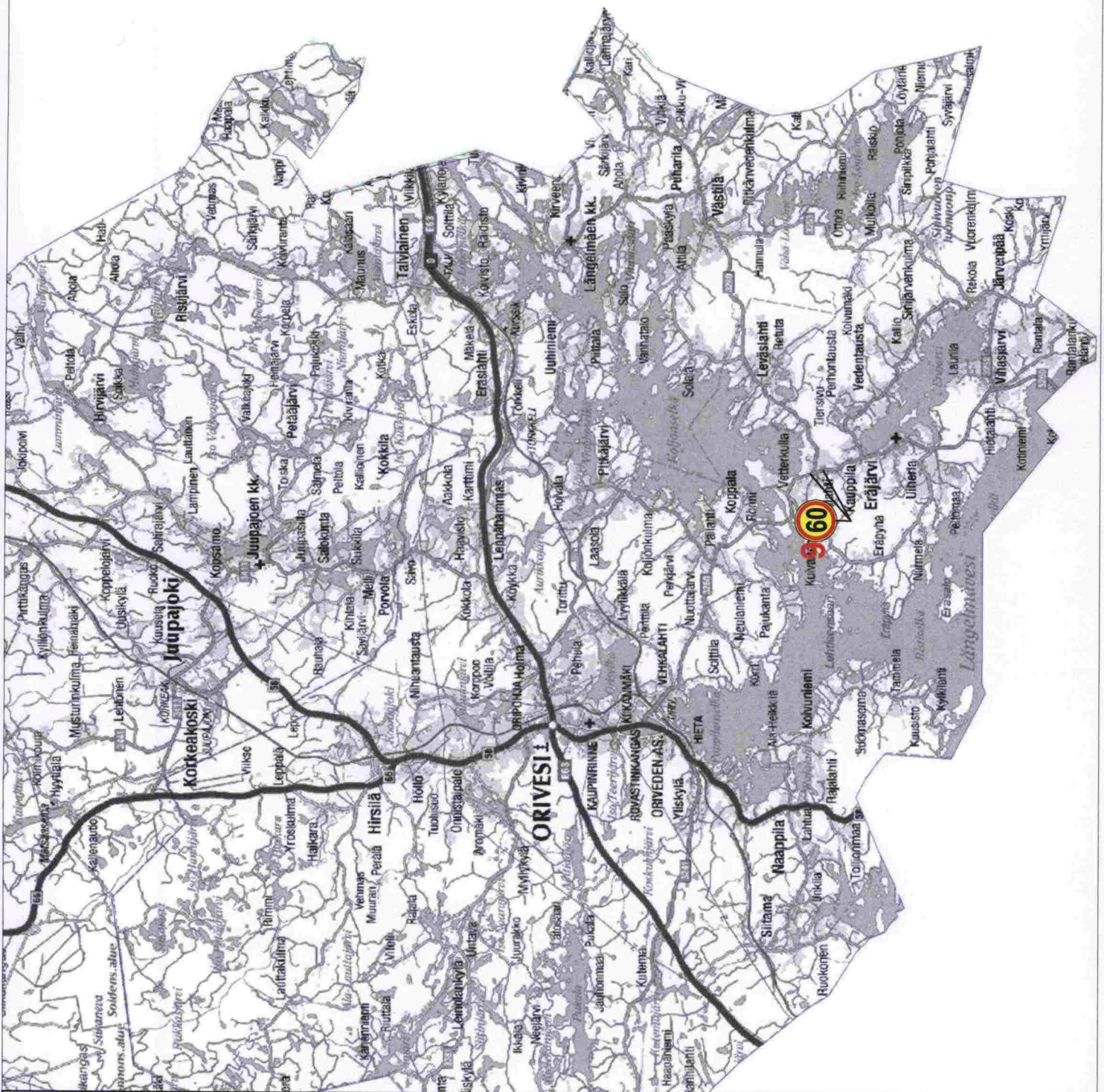
Keven liikenteen alikulun kuivatuksen parantaminen

MUUT PARANTAMISTOIMENPITEET

Nopeusrajoituksen alentaminen

ORIVESI, HAJA-ASUTUSALUE TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

LIITTYMÄN PARANTAMISTOIMENPITEET

- Liittymän porrastaminen
- Rautatien tasoristeyden parantaminen
- Kärkikolmion korvaaminen stop-merkillä
- Näkemäraivaus

KEV.LIIK. TURVALLISUUDEN PARANTAMINEN

- Heräteversien asentaminen
- Suojatien ennakkovaroitusmerkin asentaminen
- Lapsia varoitusmerkin asentaminen
- Kevyen liikenteen alikulun kuivatuksen parantaminen

MUUT PARANTAMISTOIMENPITEET

- Nopeusrajoituksen alentaminen

RUOVEDEN LIIKENNETURVALLISUUSRYHMÄ:

Vesa Leinonen	Tekninen toimi
Timo Välimäki	Poliisi
Jaakko Härkönen	Hallinto
Anja Latvala	Sivistystoimi
Jorma Vierula	Tekninen toimi
Pasi Manner	Tekninen toimi

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA

 Ruovesi
 TEKINEN-, YMPÄRISTÖ- JA KAAVOITUSTOIMI
 HALLINTO, PALO- JA PELASTUSTOIMI

KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEISTYÖTAHO	VASTUUHENKILÖ	SEURANTA
OMA HENKILÖKUNTA	SISÄINEN JA ULKOINEN TURVALLISUUS	TIETURVA I,II				
		PELASTUSTOIMEN KULJETTAJAKURSSIT				
		UUSIEN TYNTEKIJÖIDEN/KESÄTYÖNTEKIJÖIDEN PEREHDYTYS		TYÖTERVEYS		
	LIIKENNETURVALLISUUS-TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN	TYKY, KOULUTUS		LIIKENNETURVA		
		Pidä pelivara-koulutus (KURUN KANSSA YHTEISTYÖ?)	syys.07	LIIKENNETURVA	VESA LEINONEN	
KAIKKI KUNTALAISET	RATKAISUJEN MOTIIVIEN YMMÄRRYS	TIEDOTUS, VUOROPUHELU		PAIKALLISLEHTI	JORMA VIERULA	
	TIEDONVAIHTO MOLEMPIIN SUUNTIIN	VAARANPAIKKAKARTOITUS; pienet korjaustyöt		LIIKENNETURVA		
	TYÖMAIDEN TURVALLISUUS, sisäinen ja ulkoinen	URAKKATARJOUSPYYNNÖT, VALVONTA				
LUOTTAMUSHENKILÖT	LIIKENNETURVALLISUUS-TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN	KOULUTUS		LIIKENNETURVA		
KUNTALAISET	LIIKENNETURVALLISUUS-TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN	TYÖSUOJELUOHJELMAAN 'TYÖ JA LIIKENNE'			JAAKKO HÄRKÖNEN	
		LIIKENNETURVALLISUUS KUNNAN PALVELUSTRATEGIAAN			JAAKKO HÄRKÖNEN	

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA
 Ruovesi
 SIVISTYS-, OPETUS- JA VAPAA-AJANTOIMI

KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEISTYÖTAHO	VASTUUHENKILO	SEURANTA
ESIOPETUS, 1- JA 2-LUOKKALAISET	NÄKYVÄISYYDEN TURVAAMINEN/ PARANTAMINEN	TURVALIIVILAHJOITUKSET, LIIVIEN KÄYTTÖÖN KANNUSTAMINEN				
KOULULAISET JA VANHEMMAT		HEIJASTINNAUHOJEN OMPELU VAATTEISIIN JA REPPUIHIN -OMPELUILTA	SYKSY			
		HEIJASTINKOKEILUT PIMEÄSSÄ				
KOULULAISET		HEIJASTINLASKENNAT LUOKISSA				
		HEIJASTINLAHJOITUKSET		PANKIT, VAKUUTUSYHTIÖT, LIONS CLUB		
KOULUKULJETTAJAT	KULJETUSTEN TURVALLISUUS	KOULULAISKULJETTAJIEN KURSSIT (YHDESSÄ KURUN KANSSA)	uudet sopimukset	LIIKENNETURVA	ANJA LATVALA	
	LASTEN TURVALLINEN LIIKKUMINEN	POLIISIVIERAILUT, LIIKENNETURVALLISUUDEN OPS		POLIISI		
		liikenneturvallisuuksaiheinen piirustuskilpailu	syksy	puhelinryhtiö	ANJA LATVALA	
		LIIKENNETEEMAPÄIVÄ, TAITOAJA; 5-6 lk.	keväällä	LIIKENNETURVAN kouluttaja, kyläpäikinto kisaan -työpaja voisi tehdä liikennemerkkejä	ANJA LATVALA	
		KEVYEN LIIKENTEEN LIIKENNESAÄNTÖJEN OPETTELU; liikenneturvan ilmaismateriaalia koululle!		LIIKENNETURVAN WWW-SIVUT		
		PYÖRÄILYKYPÄRIEN VALVONTAISKUT/VIIKOT		LIONS CLUB		
KOULULAISTEN VANHEMMAT		KOULUN LIIKENTEEN JÄSENTÄMINEN, PYSÄKOINTI, SAATTO		TEKNINEN TOIMI		
OPETTAJAT		OPETTAJIEN LIIKENNEILTAPÄIVÄ		LIIKENNETURVA		
YLÄASTEIKÄISET		LIKENNETURVAN FILMIT, liikenneturvan kouluttaja, poliisi vierailu		LIIKENNETURVA, POLIISI		
		LIKENNEKILPAILU, taito ja tieto		LIIKENNETURVA, POLIISI		
		KUNTAKOTIANEN LIIKENNEOPETUSMATERIAALI, RISTEYSKUVAT YMS. TILANNEKUVAT OMASTA KUNNASTA		AUTOKOULU		
		MOPOKURSSI		TERVEYS RY, LIIKENNETURVA	ANJA LATVALA	
	KUNTALAISET	TURVALLINEN VAPAA-AJAN LIIKKUMINEN	LATUJEN YLITYSPAIKKOJAN MERKITSEMINEN		tekninen toimi	
MOOTTORIKELKKOJEN OHJEISTUS, OPASTEET				tekninen toimi		
Turvallisesti harrastuksiin -materiaali harrastusten vetäjille				LIIKENNETURVA		
LIIKENNETURVALLISUUSASIAN ESILLE NOSTAMINEN VANHEMPAINILLOISSA						
KESKIASTEEN KOULUT	ASENNEMUUTOS	MENOSSA MUKANA NUORI RUOVEDEN LUKIOON	joka kolmas vuosi	LIIKENNETURVA	ANJA LATVALA	

LIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA

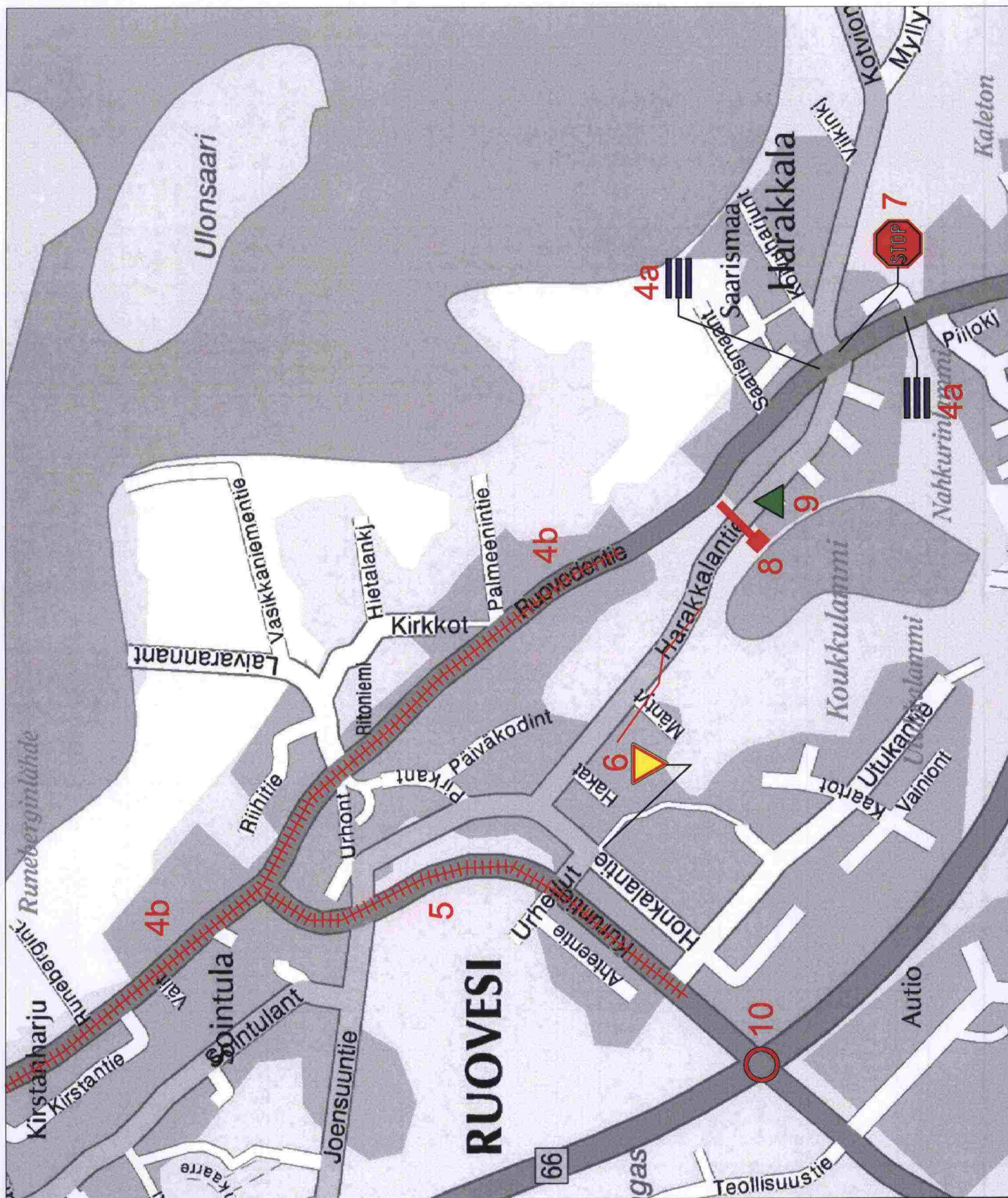
Ruovesi

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEISTYÖTAHO	VASTUUHENKILÖ	SEURANTA
LAPSIPERHEET	TURVALLISUUS MATKUSTAJANA	MATERIAALIA NEUVOLOIHIN; MLL:N TOIMINTANA -TURVAISTUIMIEN LAINAAMINEN/VUOKRAAMINEN		NEUVOLAT, MLL	Omenainen, Selkee	
	TURVALLISUUS KEVYESSÄ LIIKENTEESSÄ	VALOISTA, HEIJASTIMISTA, HEIJASTINLIIVEISTÄ, KYPÄRISTÄ TIEDOTTAMINEN (JAKAMINEN/LAINAAMINEN)		NEUVOLAT, PÄIVÄHOITO, KERHOT	Vilenius	
OMAT TYÖNTEKIJÄT	LIKENNETURVALLISUUSTIETOUTEN LISÄÄMINEN	LIKENNETURVALLISUUSKOULUTUS päiväkodin henkilökunnalle ja vanhemmille *)	toukokuun alku	LIKENNETURVA	Anna-Majja Vehkaoja	
IKÄIHMISET	KAATUMISONNETTO-MUUKSIEN EHKÄISEMINEN	KENKIEN NASTOITUS, LUISKAT	SYKSY 2007	TERVEYSKESKUS		
		INFOTILAISUUS TURVAVÄLINEISTÄ YM. VANHUSTEN KERHOSSA		LIKENNETURVA	Maunu, Kärkkäinen	
		vaaranpaikkakartoitus	JO KÄYNNISSÄ	VANHUSNEUVOSTO, tekninen toimi		
		VALAISTUS, HIEKOITUS		TEKNINEN TOIMI		
	TURVALLINEN AUTOILU	ASIOINTILIIKENNE		LIKENNÖITSIJÄ		
		IKÄAAUTOILIJAN KUNTOKURSSI	3 VUODEN VÄLEIN	LIKENNETURVA, KANSALAI SOPISTO	ANJA LATVALA	
		LÄÄKÄRINTARKASTUKSET				
KUNTALAISET	ASENNEMUUTOS	TEMPAUS KESÄTAPAHTUMAN YHTEYTEEN	KESÄ 2007	LIKENNETURVA, POLIISI		
		NORMAALISSA ASIAKASTYÖSSÄ ALKOHOLIN PALAMISAJAT JA ALKOHOLIN VAIKUTUS LIIKENTEESÄS ESILLÄ		TYÖTERVEYSHUOLTO		
		TIEDOTUS ALKOSSA	KESÄ 2007	LIKENNETURVA, POLIISI, ALKO		
ESIKOULULAISET	LIIKENTEEEN VAAROJEN TUNNISTAMINEN	OPETUS, HAVAINNOLLISTAMINEN	KEVÄT-SYKSY 2007	LIKENNETURVA, POLIISI		
ESIKOULULAISTEN VANHEMMAT	ASENNEMUUTOS	VANHEMPAIN TILAILAISUUS *)	KEVÄT 2007	LIKENNETURVA		
KOULULAISET	LIIKENTEEEN VAAROJEN TUNNISTAMINEN	KOULUTERVEYDENHOITAJALLE MATERIAALIA		LIKENNETURVA		
KAIKKI KUNTALAISET	LIIKENTEEEN VAAROJEN TUNNISTAMINEN	SPR:N KERHOSSA LIKENNETURVALLISUUSASIAA			Marjatta Kontuniemi	

RUOVESI, liikenneympäristön alustavat toimenpide-ehdotukset

Nro	Sijainti-kartta	KOHDE	ONGELMA	ALUSTAVA TOIMENPIDE
1	Visu- vesi	Kt 66, Visuveden kohta	Visuvedellä kantatie 66 nopeusrajoitus pudotettava 60 km/h siltä osuudelta, mistä asti (molemmista suunnista) kylän koulua käyvät lapset (ne, jotka eivät kuulu koulukyydityksen piiriin) joutuvat kulkemaan kävellen / pyöräillen kouluun. Nyt rajoitus on liian lyhyellä välillä - ja raskasta liikennettä todella paljon.	Nopeusrajoituksen 60 km/h jatkaminen Ruoveden suuntaan n. 100-150 m
2	Visu- vesi	Kt 66, Eeliksentie x Rapatanhuanatie	Asutus toisella puolella kt:tä palvelut vastapuolella tietä. Kevyttä liikennettä kt:n yli Eeliksentielle.	Suojatiesaarekkeen rakentaminen (suunnitelman mukaisesti) Nopeusrajoituksen alentaminen 60 km/h -> 50 km/h välillä Rapatanhuanatie - Rantapusuntie
3	Visu- vesi	Pusurinteentie 1	kaksi omaisuusvahinkoon johtanut onnettomuutta	Näkemäraivaus
4	Taajama	Ruovedentie (pt 14314)	Korkeat ajonopeudet / turvattomat kevyen liikenteen olosuhteet Ruoventiellä	Suojateiden rakentaminen Ruovedentielle Harakkalantien ja Koukkuvuorentien liittymiin Töyssyjen rakentaminen olemassa olevan suunnitelman mukaisesti
5	Taajama	Kuruntie (pt 14315)	Vilkas liikenne, runsaasti lapsia liikenteessä	Töyssyjen rakentaminen olemassa olevan suunnitelman mukaisesti
6	Taajama	Honkalantie X Urheilutie	yksi loukaantumiseen ja yksi omaisuusvahinkoon johtanut onnettomuus. Tasa-arvoinen leveä liittymä.	Kärkikolmion asentaminen Honkalantielle
7	Taajama	Poukantie (pt 14314) x Mato-ojantie	Matonotkontietä Poukantiellem tulevalle huonot näkemät oikealle keskustan suuntaan	
8	Taajama	Ruovedentie (pt 14314) x Harakkalantie x Kotviontie		Kärkikolmion korvaaminen stop-merkillä
9	Taajama	Harakkalantie	Jalankulku- ja polkupyörätie puuttuu! Aamuisin ja iltaapäivisin tietä käyttävät niin kouluun menijät kuin työssäkäyvät ihmiset. Tie on myös liian kapea. Tiellä ajetaan lisäksi ylinopeutta.	Harakkalantien katkaisu moottoriajoneuvoliikenteeltä välillä Harakkalantie 8 - 10 (työnnettävillä puomeilla) Kevyen liikenteen väylän rakentaminen
10	Taajama	Harakkalantie x Lampikuja	Huonot näkemät	Näkemäraivaus
11	Taajama	Kt 66 X Kuruntie (mt 337) X Kuruntie (pt 14315)	Onnettomuuksien kasaumapiste (nro 16): kaksi loukaantumiseen johtanutta ja yksi omaisuusvahinkoon johtanutta risteämisonnettomuutta -> 2002-2003 (ennen kuin turvasaarekkeet rakennettiin)	Nopeusrajoituksen 60 km/h maalaaminen kt:n ajorataan nopeusrajoituksen alkamiskohdille Tärinäraitojen maalaus Stop-merkinen asentaminen myös turvasaarekkeisiin ?
12	Haja	Kuruntie (mt 337), teollisuusalueen kohta		Kärkikolmion asentaminen Tekniikantien liittymään Valaistuksen jatkaminen 100 metriä (kaksi pylvästä) Kurun suuntaan Ruoveden suunnalta tultaessa Paarlammintien liittymässä olevan 60 km/h nopeusrajoitusmerkin siirto 180 metriä Kurun suuntaan (= yhtenäinen nop.raj. molempiin suuntiin)
12	Haja	Kt 66 välillä Leppälantie - Haukkamaantie	Useita onnettomuuksia. Kesänopeusrajoitus 100 km/h n. 1,3 km:n mittaisella tieosuudella.	Kesänopeusrajoituksen 100 km/h poisto -> 80 km/h
13	Haja	Tuuhoskyläntie (mt 3481), Tuuhosen leirikeskuksen kohta	Kesäisin lasten leirejä.	Nopeusrajoituksen 60 km/h jatkaminen välille Tuuhokylä - Salonsaaren silta
14	Haja	Haukkamaantie (pt 14320)	Mutkan kohdalla kolme tontti-liittymää (92; 93-95;97-103), näkemät alle 100 metriä. Lapsia. Nopeusrajoitus 80 km/h. - Aloite	Nopeusrajoituksen alentaminen tonttiliittymien kohdalla

RUOVESI, TAAJAMA-ALUE TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

LIITTYMÄN PARANTAMISTOIMENPITEET

- Kärkikolmion asentaminen
- Kärkikolmion korvaaminen stop-merkillä
- Näkemäraivaus
- Liittymän kevyt parantaminen

KEV.LIIK. TURVALLISUUDEN PARANTAMINEN

- Suojatien rakentaminen
- Suojatiesaarekkeen rakentaminen
- Korotetun liittymän, -suojatien tai töyssyn rakentaminen
- Puomin asentaminen

MUUT PARANTAMISTOIMENPITEET

- Nopeusrajoituksen alentaminen
- Valaistuksen jatkaminen
- Muu toimenpide

MÄNTÄN JA VILPPULAN LIIKENNETURVALLISUUSRYHMÄ:

Erkki Viitanen	Tekninen toimi
Jari Ahvenjärvi	Liikuntatoimi
Kari Anttila	Mäntän Auto-opisto
Harri Colliander	Pelastuslaitos
Paavo Rauskanen	Sivistystoimi
Terhi Roive	Terveystoimi
Alli Ruuhilehto	Sosiaalitoimi
Tero Rönni	Eduskunta
Pekka Ekola	Koulutoimi
Heikki Kivinen	Henkilöstö
Riitta Heinonen	Sosiaalitoimi
Arto Myllylä	Tekninen toimi
Ari Vahvanen	Tekninen toimi

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA

 Mänttä-Vilppula
 TEKNIINEN-, YMPÄRISTÖ- JA KAAVOITUSTOIMI
 HALLINTO, PALO- JA PELASTUSTOIMI

KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEISTYÖTAHO	VASTUUHENKILÖ	SEURANTA
OMA HENKILÖKUNTA	SISÄINEN JA ULKOINEN TURVALLISUUS	TIETURVA I,II	jatkuva	Tiehallinnon hyväksymät kouluttajat	Arto Myllylä	
		PELASTUSTOIMEN KULJETTAJAKURSSIT	jatkuva		Harri Colliander	
		UUSIEN TYÖNTEKIJÖIDEN/KESÄTYÖNTEKIJÖIDEN PEREHDYTYS	jatkuva	TYÖTERVEYS	Työntekijän esimies	
	LIIKENNETURVALLISUUS-TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN	TYKY, KOULUTUS	2008	LIIKENNETURVA	Heikki Kivinen	
		Pidä pelivara-koulutus	2007	LIIKENNETURVA	HEIKKI KIVINEN	
KAIKKI KUNTALAISET	RATKAISUJEN MOTIIVIEN YMMÄRRYS	TIEDOTUS, VUOROPUHELU	jatkuva	KMV_Lehti	Erkki Viitanen	
	TIEDONVAIHTO MOLEMPIIN SUUNTIIN	VAARANPAIKKAKARTOITUS; pienet korjaustyöt	jatkuva	LIIKENNETURVA	Arto Myllylä	
	TYÖMAIDEN TURVALLISUUS, sisäinen ja ulkoinen	URAKKATARJOUSPYYNNÖT, VALVONTA	jatkuva		Ari Vahvanen	
LUOTTAMUSHENKILÖT	LIIKENNETURVALLISUUS-TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN	KOULUTUS	jatkuva	LIIKENNETURVA	Ari Vahvanen	
KUNTALAISET	LIIKENNETURVALLISUUS-TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN	Työsuojeluohjelmaan liikenneturvallisuus	2007	LIIKENNETURVA	HALLINTO	
		LIIKENNETURVALLISUUS KUNNAN PALVELUSTRATEGIAAN	2007		HALLINTO	

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA
 Mänttä-Vilppula
 SIVISTYS-, OPETUS- JA VAPAA-AJANTOIMI

KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEISTYÖTAHO	VASTUUHENKILO	SEURANTA	
ESIOPETUS, 1- JA 2-LUOKKALAISET	NÄKYVÄISYYDEN TURVAAMINEN/ PARANTAMINEN	TURVALIIVILAHJOITUKSET, LIIVIEN KÄYTTÖÖN KANNUSTAMINEN	syksyisin	PANKIT, VAKUUTUSYHTIÖT, LIONS CLUB	rehtorit		
KOULULAISET JA VANHEMMAT		HEIJASTINNAUHOJEN OMPELU VAATTEISIIN JA REPPUIHIIN -OMPELUILTA	syksyisin		käsityöopettajat		
KOULULAISET		HEIJASTINKOKEILUT PIMEÄSSÄ	syksyisin, jalketaan	Rahtarit	teknisen työn opettajat		
		HEIJASTINLASKENNAT LUOKISSA	syksyisin		rehtorit		
KOULUKULJETTAJAT		HEIJASTINLAHOITUKSET	syksyisin	PANKIT, VAKUUTUSYHTIÖT, LIONS CLUB	rehtorit		
KOULULAISET	KULJETUSTEN TURVALLISUUS	KOULULAISKULJETTAJAIN KURSSIT (EDELITYKSENÄ SOPIMUKSILLE)	2007	LIKENNETURVA	Leo Tolonen 488209		
	LASTEN TURVALLINEN LIIKKUMINEN	REITTIEN LÄPIKÄYMINEN ESIM. LIIKUNTATUNNILLA	jatkuva		liikunnanopettajat		
		POLISIVIERAILUT, LIIKENNETURVALLISUUDEN OPS	jatkuva	POLIISI			
		LIKENNETEEMAPÄIVÄ,	syksyisin	liikennepuisto, poliisi, liikenneturva	Pekka Ekola		
		koulujen vaarnapaikkakartoitus	tehty, jatketaan, tervetset tekniseen toimeen	liikenneturvan ohje, tekninen toimi	Pekka Ekola		
		KEVYEN LIIKENTEEN LIIKENNESÄÄNTÖJEN OPETTELU; liikenneturvan ilmaismateriaalia kouluille!	jatkuva	LIKENNETURVAN WWW-SIVUT			
		PYÖRÄILYKYPÄRIEN VALVONTAISKUT-VIIKOT	keväisin	LIONS CLUB	liikunnanopettajat		
KOULULAISTEN VANHEMMAT	KUNTALAISET	KOULUN LIIKENTEEN JÄSENTÄMINEN, PYSÄKOINTI, SAATTO	2008	TEKNINEN TOIMI			
OPETTAJAT		OPETTAJAIN LIIKENNEILTAPÄIVÄ	syksy	LIKENNETURVA	Pekka Ekola		
YLÄASTEIKAISET		LIKENNETURVAN FILMIT, liikenneturvan kouluttaja, poliisi vierailu	2007	LIKENNETURVA, POLIISI	Jari Ahvenjärvi		
		LIIKUNTAPUOLEN WEBBISILLLE LIIKENNETURVALLISUUSAIKAA JA LINKKEJÄ	2007		Jari Ahvenjärvi		
		Kuvataideviikkojen yhteyteen lasten liitaiheinen piirustuskilpailu?	2008		kuvaamataidonopettajat		
		MOPOASIAA YLÄASTEELLE SYKSYLLÄ	2007	KARI ANTILA (autok.) LIKENNETURVA	yläasteen rehtori		
		MOPOKURSSI	2007	KARI ANTILA (autok.) LIKENNETURVA			
		KUNTALAISET	TURVALLINEN VAPAA-AJAN LIIKKUMINEN	LATUJEN YLITYSPAIKKOJAN MERKITSEMINEN	jatkuva	tekninen toimi	
MOOTTORIKELKKOJEN OHJEISTUS, OPASTEET; moottorikelkkakurssi				2008	tekninen toimi, LIKENNETURVA		
Turvallisesti harrastuksiin -materiaali harrastusten vetäjille				jatkuva	LIKENNETURVA	Jari Ahvenjärvi	
LIKENNETURVALLISUUSASIAN ESILLE NOSTAMINEN VANHEMPAINILOISSA	syksy			LIKENNETURVA	Pekka Ekola		
KESKIASTEEN KOULUT	ASENNEMUUTOS	MENOSSA MUKANA NUORI, MÄNTÄN AMMATTIOPISTO	joka kolmas vuosi	LIKENNETURVA	ammattioipiston rehtori		
		Mäntän seudun koulutuskeskus; tapahtuma joka toinen kevät	joka toinen kevät	LIKENNETURVA	REHTORI		

LIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA

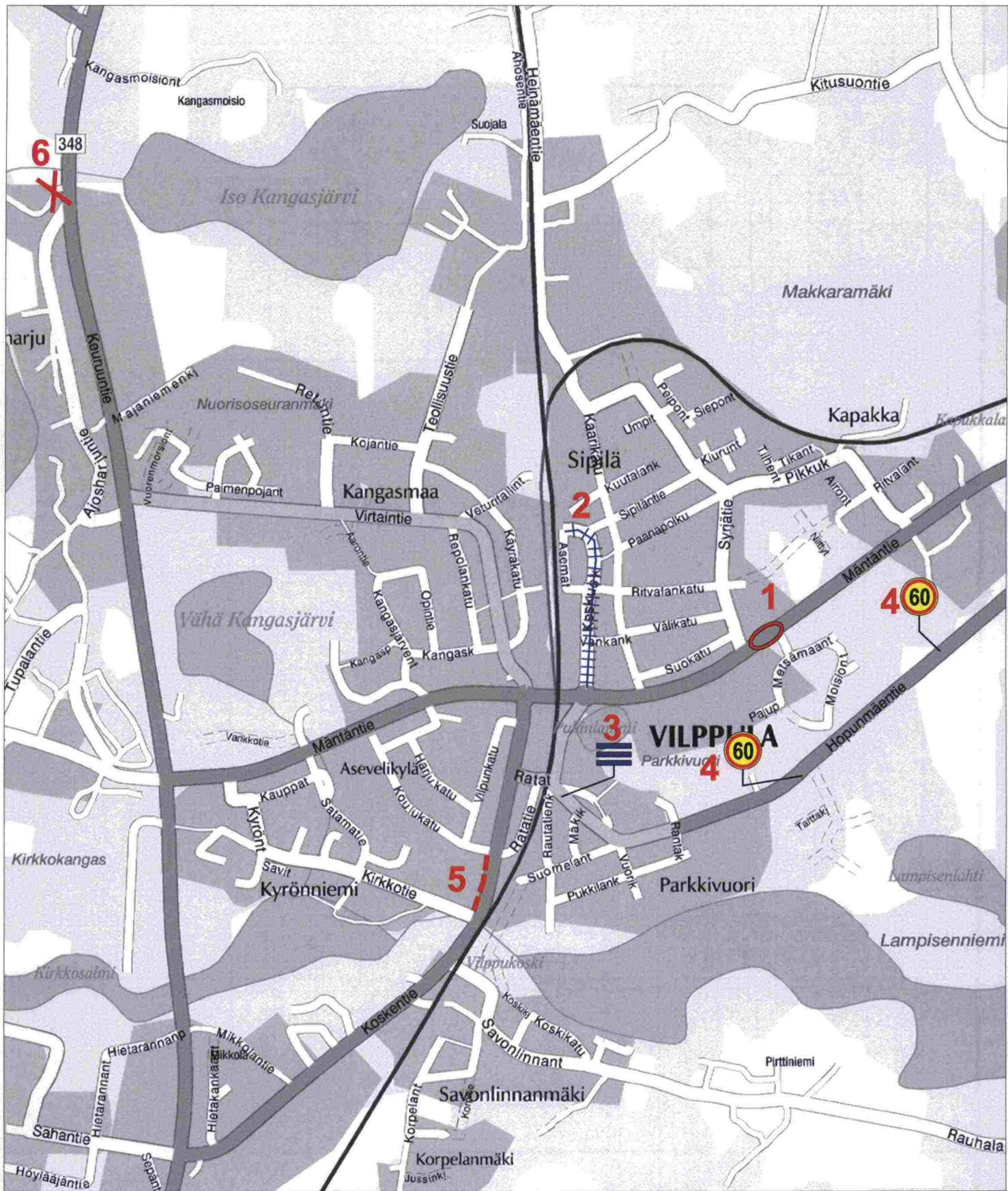
Mänttä-Vilppula

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEISTYÖTAHO	VASTUUHENKILÖ	SEURANTA
LAPSIPERHEET	TURVALLISUUS MATKUSTAJANA	MATERIAALIA NEUVOLoihin; MLL:n TOIMINTANA -TURVAISTUIMIEN LAINAAMINEN/VUOKRAAMINEN	jatkuva	NEUVOLAT, MLL	terveydenhoitajat	
	TURVALLISUUS KEVYESSÄ LIIKENTEESÄ	TURVALLISUUSKANSIO PÄIVÄHOITON -siihen lisätään liikenturvalisuus materiaalin jakoa	kerran vuodessa	VANHEMMAT, HENKILÖKUNTA	Sirpa Waters	
		POLIISIVIERAILUT PÄIVOKODILLA	kerran vuodessa		päivähoito Katri Jatuli ja Teija tulisalmi	
		VALOISTA, HEIJASTIMISTA, HEIJASTINLIVEISTÄ, KYPÄRISTÄ TIEDOTTAMINEN (JAKAMINEN/LAINAAMINEN)	jatkuva	NEUVOLAT, PÄIVÄHOITO, KERHOT, SRK	päivähoito Katri Jatuli ja Teija tulisalmi seurakunta Manta Jutila ja Kirsti Valkeejärvi	
OMAT TYÖNTEKIJÄT	LIKENNETURVALLISUUSTIETOUDEN LISÄÄMINEN	LIKENNETURVALLISUUSKOULUTUS päiväkodin henkilökunnalle ja vanhemmille *)	kevät 2008	LIKENNETURVA	päivähoito Katri Jatuli ja Teija tulisalmi	
		PELIVARA-KURSSI KOTIPALVELUN TYÖNTEKIJÄILLE KAHDESSA OSASSA	syksy 2007	LIKENNETURVA	Pirjo Mikkonen	
IKÄIHMISET, VAMMAISET	KAATUMISONNETTO-MUUKSIEN EHKÄISEMINEN	KENKIEN NASTOITUS, LUISKAT	syksy 2007	TERVEYSKESKUS		
		INFOTILAISUUS TURVAVÄLINEISTÄ YM. VANHUSTEN KERHOISSA	kevät 2008	LIKENNETURVA		
		VAARANPAIKKAKARTOITUS	jatkuva	Vammaisjärjestöt, potilasyhdistykset, vammaisneuvosto	Alli Ruuhilehto	
		VALAISTUS, HIEKOITUS	jatkuva	TEKNINEN TOIMI		
	LIIKENTEEN VAAROJEN TUNNISTAMINEN	ASIOINTILIIKENNE	jatkuva	LIKENNÖITSIJÄ		
		IKÄAUTOILIJAN KUNTOKURSSI	syksy 2007	LIKENNETURVA, KANSALAIPOISTO	Pekka Sairanen	
		LÄÄKÄRINTARKASTUKSET	jatkuva		johtava lääkäri	
KUNTALAISET	ASENNEMUUTOS	NORMAALISSA ASIAKASTYÖSSÄ ALKOHOLIN PALAMISAJAT JA ALKOHOLIN VAIKUTUS LIIKENTEESÄS ESILLÄ	jatkuva	TYÖTERVEYSHUOLTO	terveydenhoitajat	
		TIEDOTUS ALKOSSA	KESÄ 2007	LIKENNETURVA, POLIISI, ALKO		
ESIKOULULAISET	LIIKENTEEN VAAROJEN TUNNISTAMINEN	OPETUS, HAVAINNOLLISTAMINEN	KEVÄT-SYKSY 2007	LIKENNETURVA, POLIISI		
ESIKOULULAISTEN VANHEMMAT	ASENNEMUUTOS	VANHEMPAINILAISUUS *)	syksy 2007	LIKENNETURVA		
KOULULAISET	LIIKENTEEN VAAROJEN TUNNISTAMINEN	KOULUTERVEYDENHOITAJALLE MATERIAALIA	jatkuva	LIKENNETURVA	Minna Nieminen	
KOULU- JA VAMMAISKULJETTAJAT	TURVALLINEN AUTOILU	VAMMAISPALÖVELUKULJETUKSET, VANHUSTEN ASIOINTILIIKENNE; KULJETTAJEN KOULUTUS	syksy 2007	LIKENNETURVA	Leo Tolonen 488209	
YHTEISTYÖTAHOJEN EDUSTAJIA		SAVONEN LEO LOIJAS KAUKO RINTALA MATTI ARI LILLUKKAMÄKI KIVELÄ PAULA				

VILPPULA, liikenneympäristön toimenpide-ehdotukset

Nro	Sijainti-kartta	KOHDE	TOIMENPIDE	Lähde	Tien-pitäjä	Kustannus 1000€	Toteutus- ajankohta	HEVA- vähenemä
1	Taajama	Mäntäntie (mt 347), Pukinmäentie	Suojatiesaarekkeen rakentaminen nykyisen suojatien kohdalle	M	Tieh	10	2	0,011
2	Taajama	Keskuskatu (pt 14336)	Parantaminen ja siirto kunnalle	M	Tieh	—	3	0,015
3	Taajama	Hopunmäentie (pt 14337) x Ratatie x Parkkivuorankatu	Suojatien rakentaminen Kevyen liikenteen yhteys kevyen liikenteen väylälle	K, M	Tieh	10	2	0,001
4	Taajama	Hopunmäentie (p 14337) välillä Lampisenniementie - Mäntäntie (mt 347)	Välille Lampisenmäentie - golf-kenttä nop.raj. alentaminen 80 km/h -> 60 km/h (nopeusrajoituksen porrastaminen 40 km/h -> 60 km/h -> 80 km/h)	M	Tieh	0,5	1	0,001
5	Taajama	Koskentie (pt 14336) välillä Kirkkotie - Koulukatu	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen n. 200 m	M	Tieh	25	2	0,002
6	Taajama	Keuruuntie (mt 348) välillä Ajosharjuntie Väliojantie	Väliojantien katkaisu ja liittymän siirtäminen Ajosharjuntielle, uutta tietä n. 50 m	M	Yksit.	20	2	0,004
7	Kolho	Keuruuntie (mt 348) X Postintie X Tehtaantie (pt 14352)	Nopeusrajoituksen alentaminen 60 km/h -> 50 km/h välillä Notkotie - Tehtaantie (pt 14352) Nopeusrajoituksen 50 km/h maalaus Keuruuntien ajorataan nopeusrajoituksen alkamiskohdille	K, M	Tieh	3	1	0,009
8	Kolho	Uittosalmentie (pt 14353) x Keuruuntie (mt 348)	Suunnitteluohjeiden mukaisen liittymäsaarekkeen rakentaminen	M	Tieh	15	2	0,003
9	Haja	Pohjaslahdentie (mt 346), Pohjaslahden kylän kohta	Nop.raj. merkin 60 km/h siirto Virtain suuntaan n. 50 m Taajamaporttien rakentaminen kylän kohdalle Nopeusrajoituksen 60 km/h maalaaminen ajorataan	K, M	Tieh	20	2	0,001
10a	Haja	Pohjaslahdentie (mt 346), mutka välillä Virkahiedantie - Riihiniementie	Enimmäisnopeussuosituksen 60 km/h asettaminen	K, M	Tieh	0,4	1	0,002
10b	Haja	Pohjaslahdentie (mt 346), mutka välillä Virkahiedantie - Riihiniementie	Liukkaudentorjunnan täsmäparantaminen	K, M	Tieh	0,4	1	—
11	Haja	Ruovedentie (mt 344) x Riihikankaantie (mt 348)	Stop-merkin ennakkomerkin asentaminen	M	Tieh	0,5	1	—

VILPPULA, TAAJAMA-ALUEEN TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

LIITTYMÄN PARANTAMISTOIMENPITEET

Stop-merkin ennakkovalitusmerkin asentaminen

Liittymäsaarekkeen rakentaminen

Liittymän katkaisu ja siirto

KEV.LIIK. TURVALLISUUDEN PARANTAMINEN

Suojatien rakentaminen

Suojatiesaarekkeen rakentaminen

Keven liikenteen väylän rakentaminen

MUUT PARANTAMISTOIMENPITEET

Nopeusrajoituksen alentaminen

Taajamaporttien rakentaminen

Liukkaudentorjunnan täsmäparannus

Parantaminen

VILPPULA, KOLHON KYLÄ TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

LIITTYMÄN PARANTAMISTOIMENPITEET

- Stop-merkin ennakkovaroitusmerkin asentaminen
- Liittymäsaarekkeen rakentaminen
- Liittymän katkaisu ja siirto

KEV.LIIK. TURVALLISUUDEN PARANTAMINEN

- Suojatien rakentaminen
- Suojatiesaarekkeen rakentaminen
- Keven liikenteen väylän rakentaminen

MUUT PARANTAMISTOIMENPITEET

- Nopeusrajoituksen alentaminen
- Taajamaporttien rakentaminen
- Liukkaudentorjunnan täsmäparannus
- Parantaminen

VIRTAIN LIIKENNETURVALLISUUSRYHMÄ:

Satu Hyötylä	Tekninen toimi
Timo Määttä	Ympäristötoimi
Raija Vaskuu	Sosiaalitoimi
Tuula Jokinen	Sivistystoimi
Kalevi Saloranta	Terveystoimi
Asko Ihamäki	Keskushallinto
Risto Myllynen	Liikuntatoimi
Erkki Kuttila	Tekninen toimi
Kaisa Taimi	Sosiaalitoimi
Eija Viinikka-Virtanen	Sosiaalitoimi
Jari Veija	Pelastuslaitos
Heikki Kangasluoma	Sivistystoimi
Pekka Jussila	Vammaisneuvosto
Heikki Juurakko	Kaupunginhallitus

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA

 Virrat
 TEKINEN-, YMPÄRISTÖ- JA KAAVOITUSTOIMI
 HALLINTO, PALO- JA PELASTUSTOIMI

KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEISTYÖTAHO	VASTUUHENKILÖ	SEURANTA
OMA HENKILÖKUNTA	SISÄINEN JA ULKOINEN TURVALLISUUS	TIETURVA I,II	jatkuva		Erkki Kuttila	
		PELASTUSTOIMEN KULJETTAJAKURSSIT, pelastustoimi ja VPK		LIKENNETURVA	Jari Veija(pyytää Matti Jokea selvittämään kouluttajan saatavuutta Helsingistä)	
		UUSIEN TYNTEKIJÖIDEN/KESÄTYÖNTEKIJÖIDEN PEREHDYTYS	Vuosittain	TYÖTERVEYS	Pentti Pohjola, Reijo Kallio	
	LIKENNETURVALLISUUS-TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN	KOULUTUS KUNNAN KOKO HENKILÖSTÖLLE (kahdessa erässä) 1)	2008	LIKENNETURVA	Asko Ihmäki	
KAIKKI KUNTALAISET	RATKAISUJEN MOTIIVIEN YMMÄRRYS	TIEDOTUS, VUOROPUHELU	2007 -	Suomenselän sanomat	Satu Hyötylä	
	TIEDONVAIHTO MOLEMPIIN SUUNTIIN	VAARANPAIKKAKARTOITUS; pienet korjaustyöt	2008	LIKENNETURVA	Erkki Kuttila	
	LIKENNETURVALLISUUS-TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN	LIKENNETURVALLISUUS KUNNAN PALVELUSTRATEGIAAN	Kun strategiaa uusitaan		HALLINTO	
	TYÖMAIDEN TURVALLISUUS, sisäinen ja ulkoinen	URAKKATARJOUSPYYNNÖT, VALVONTA	Jatkuva		Erkki Kuttila	
LUOTTAMUSHENKILÖT	LIKENNETURVALLISUUS-TIETOISUUDEN LISÄÄMINEN	KOULUTUS 1)	2008 -	LIKENNETURVA	Asko Ihmäki	

LIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA
 Vuodelle
 SIVISTYS-, OPETUS- JA VAPAA-AJANTOIMI

KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEISTYÖTAHO	VASTUUHENKILÖ	SEURANTA
ESIOPETUS, 1- JA 2-LUOKKALAISET	NÄKYVÄISYYDEN TURVAAMINEN/ PARANTAMINEN	TURVALIIVILAHJOITUKSET, LIIVIN KÄYTTÖÖN KANNUSTAMINEN	2008	Yrittäjät	Tuula Jokinen	
KOULULAISET JA VANHEMMAT		HEIJASTINTEN OMPELU/ASKARTELU	SYKSY		KÄSITYÖNOPETTAJA	
KOULULAISET		HEIJASTINKOKEILUT PIMEÄSSÄ	SYKSY	AUTOKOULU, RAHTARIT, BUSSIYRITTÄJÄ	Heikki Kangasluoma	
		HEIJASTINLASKENNAT LUOKISSA, RATSIAIT	syksy-talvi		Heikki Kangasluoma	
		HEIJASTINLAHJOITUKSET	Syksy	PANKIT, VAKUUTUSYHTIÖT, LIONS CLUB	Tuula Jokinen	
KOULUKULJETTAJAT	KULJETUSTEN TURVALLISUUS	KOULULAIISKULJETTAJIEN KURSSIT (EDELITYKSENÄ SOPIMUKSILLE)	Kilpailuttamis en yhteydessä	LIKENNETURVA	Tuula Jokinen	
		REITTIIEN LÄPIKÄYMINEN ESIM. LIIKUNTATUNNILLA	Syksy		liikunnan opettajat	
KOULULAISET	LASTEN TURVALLINEN LIIKKUMINEN	POLISIVIERAILUT, LIKENNETURVALLISUUDEN OPS, LIKENNETURVAN FILMIT	2008	POLIISI, LIKENNETURVA	Tuula Jokinen	
		3-LUOKKALAISTEN PP-AJOKORTTI	syksyisin		Heikki Kangasluoma	
		KEVYEN LIIKENTEEN LIIKENNESÄÄNTÖJEN OPETTELU; liikoneturvan ilmaismateriaalia koululle!	vuosittain	LIKENNETURVAN WWW-SIVUT	terveysseidon opettajat	
PYÖRÄILYKYPÄRIEN VALVONTAISKUTU-VIIKOT		kevät	LIONS CLUB	Heikki Kangasluoma		
KOULUN LIIKENTEEN JÄSENTÄMINEN, PYSÄKÖINTI, SAATTO		Tarpeen mu	TEKNINEN TOIMI	Tuula Jokinen		
KOULULAISTEN VANHEMMAT		LIIKENNEKILPAILU, taito ja tieto	2008	LIKENNETURVA, POLIISI	rehtorit	
		KUNTAKOTIANEN LIIKENNEOPETUSMATERIAALI, RISTEYSKUVAT YMS. TILANNEKUVAT OMASTA KUNNASTA	jatkuvaa	AUTOKOULU	Tuula Jokinen	
		MOPOKURSSI	vuosittain	TERVEYS RY	TEKNISEN TYÖN OPETTAJA	
KUNTALAISET	TURVALLINEN VAPAA-AJAN LIIKKUMINEN	LATUJEN YLTITYSPAIKKOJAN MERKITSEMINEN	kausittain	Liikuntatoimi	Risto Myllynen	
		MOOTTORIKELKKOJEN OHJEISTUS, OPASTEET	kausittain	Liikuntatoimi	Risto Myllynen	
		Turvallisesi harrastuksiin -materiaali harrastusten vetäjille	vuosittain	LIKENNETURVA	Risto Myllynen	
		LIKENNETURVALLISUUSASIAN ESILLE NOSTAMINEN VANHEMPAINILLOISSA	vuosittain	Liikenneturva	Tuula Jokinen	
KESKIASTEEN KOULUT	ASENNEMUUTOS	MENOSSA MUKANA NUORI AMMATTI-INSTITUUTILLE	nyt keväällä ja joka kolmas vuosi	LIKENNETURVA		

LIIKENNETURVALLISUUSTYÖN TOIMINTASUUNNITELMA

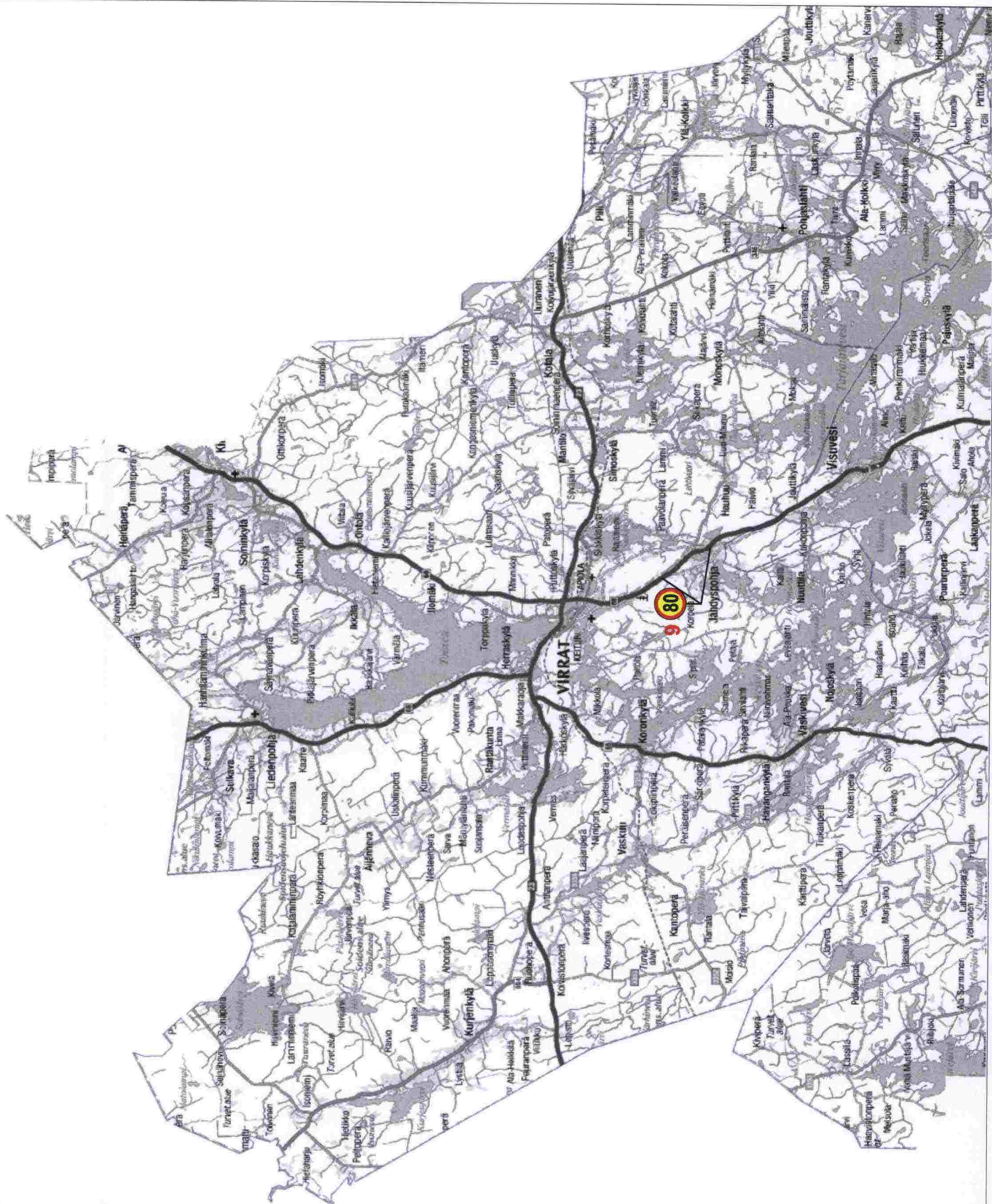
Virrat

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

KOHDERYHMÄ	TAVOITE	TOIMINTA	AJOITUS	YHTEISTYÖTAHO	VASTUUHENKILO	SEURANTA
LAPSIPERHEET	TURVALLISUUS MATKUSTAJANA	MATERIAALIA NEUVOLoihin; MLL:n TOIMINTANA -TURVAISTUIMIEN LAINAAMINEN/VUOKRAAMINEN	jatkuva	NEUVOLAT, MLL	TERVEYDENHOITAJAT	
	TURVALLISUUS KEVYESSÄ LIIKENTEESÄ	VALOISTA, HEIJASTIMISTA, HEIJASTINLIVEISTÄ, KYPÄRISTÄ TIEDOTTAMINEN (JAKAMINEN/LAINAAMINEN)	jatkuva	NEUVOLAT, PÄIVÄHOITO, KERHOT	Raija Vaskuu	
OMAT TYÖNTEKIJÄT	LIIKENNETURVALLISUUSTIETOUDEN LISÄÄMINEN	LIIKENNETURVALLISUUSKOULUTUS päiväkodin henkilökunnalle ja vanhemmille	2008	LIKENNETURVA	Raija Vaskuu	
		PELIVARA-kurssi kotipalvelun työntekijöille	2007	LIKENNETURVA	Kaisa Taimi	
		AUTOON APUVÄLINEITÄ	jatkuva		Kaisa Taimi	
		KÄNNYKÄT	jatkuva		Raija Vaskuu	
IKÄIHMISET	KAATUMISONNETTO-MUUKSIEN EHKÄISEMINEN	KENKIEN NASTOITUS, LUISKAT	SYKSY 2007	TERVEYSKESKUS	Kalevi Saloranta	
		INFOTILAISUUS TURVAVÄLINEISTÄ YM. VANHUSTEN KERHOSSA	2008	LIKENNETURVA	Kaisa Taimi	
		VAARANPAIKKAKARTOITUS, tehty suunnitelman aikana, täydennetään vuosien varrella	2007	ikäihmisten neuvottelukunta, tekninen toimi	Kaisa Taimi	
		VALAISTUS, HIEKOITUS	kausittain	TEKNINEN TOIMI	Kallio, Voimala	
	TURVALLINEN AUTOILU	ASIOINTILIIKENNE	2007	LIKENNÖITSIJÄ	Raija Vaskuu	
		AUTOILIJAN AJANTASAKURSSI -mm. keskustan uudet liikennejärjestelyt, uudet liikennemerkit jne.	2008	LIKENNETURVA, KANSALAIISOPISTO		
	ASENNEMUUTOS	LÄÄKÄRINTARKASTUKSET, ajokuntoon puuttuminen	jatkuva	lääkärit	Kalevi Saloranta	
		NORMAALISSA ASIAKASTYÖSSÄ ALKOHOLIN PALAMISAJAT JA ALKOHOLIN VAIKUTUS LIIKENTEESÄS ESILLÄ	jatkuva	TYÖTERVEYSHUOLTO	Ritva Kämäri	
		TIEDOTUS ALKOSSA	KESÄ 2007	LIKENNETURVA, POLIISI, ALKO		
ESIKOULULAISET	LIIKENTEE VAAROJEN TUNNISTAMINEN	OPETUS, HAVAINNOLLISTAMINEN	KEVÄT-SYKSY 2007	LIKENNETURVA, POLIISI		
KOULULAISET	LIIKENTEE VAAROJEN TUNNISTAMINEN	KOULUTERVEYDENHOITAJALLE MATERIAALIA	jatkuva	LIKENNETURVA		

VIRRAT, liikenneympäristön ongelmakohteet

Nro	Sijainti-kartta	KOHDE	TOIMENPIDE	Lähde	Tien-pitäjä	Kustannus 1000€	Toteutus-ajankohta	HEVA-vähennemä
1	Taajama	Kt 66 X Sampolantie X Puttosharjuntie	Suojatiesaarekkeen rakentaminen Nop.raj. alentaminen 60 km/h -> 50 km/h Suojatien ennakkovalaistusmerkkien asentaminen samoihin varsiin nop.raj. merkkien kanssa.	K, M	Tieh	10	2	0,003
2	Taajama	Pirkantie (pt 14365) X Asematie (pt 14362) X Keskustie	Kiertoliittymän rakentaminen	K, M	Tieh/kaup.	200	3	0,069
3	Taajama	S-Market Pippurin p-alue	Parkkipaikalta ajokielto Keskustien suuntaan	K, M	Yksit./kaup.	0,2	1	—
4a	Taajama	Rantatie X Rinnetie	Suojatiemerkkien siirto lähemmäs ajorataa Herätevarsien asentaminen suojatiemerkkeihin	K, M	Kaup.	1	1	—
4b	Taajama	Rantatie X Rinnetie	Pensaidan näkemäleikkaus	K, M	Kaup.	0,1	1	—
5	Taajama	Rantatie	Liikenteen rauhoittamissuunnitelman lattiminen. Kavennetut suojatiet esim. nykyisten suojateiden kohdille Mäkitien liittymään, kirkon kohdalle, Sipiläntien liittymään, Sairaalan tien liittymään sekä Pohjolantien liittymään.	K, M	Kaup.	5	2	—
6	Taajama	Meijeritie x Pääskyntie	Näkemäraivaus	M	Kaup.	0,1	1	—
7	Taajama	Siekkisentie välillä Otsolankatu - Lakarintie	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen n. 280 m	M	Kaup.	35	2	—
8	Taajama	Raiskintie	Rakintien katkaisu moottoriajoneuliikenteeltä vt:n 66 liittymässä	K, M	Tieh / Kaup.	5	2	0,003
9	Haja	Kt 66 X Kolistontie, Jäähdyshoja	Nopeusrajoituksen alentaminen välillä Torisevan levähdysalue - Jäähdyshojantie 100 km/h -> 80 km/h	K, M	Tieh	0,5	1	0,031
10	Taajama	Kt 66 välillä Neste - kiertoliittymä	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen pituus n. 0,8 km		Tieh	325	3	0,003
11	Taajama	Kt 66 välillä kiertoliittymä - Ahjolaantie	Kevyen liikenteen väylän rakentaminen pituus n. 0,95 km		Tieh	110	3	0,002

VIRRAT, HAJA-ASUTUSALUE TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

LIITTYMÄN PARANTAMISTOIMENPITEET

Kiertoliittymän rakentaminen

Näkemäraivaus

KEV.LIIK. TURVALLISUUDEN PARANTAMINEN

Heräteversien asentaminen

Suojatien ennakkovaroitusmerkkien asentaminen

Suojatiesaarekkeen rakentaminen

Liikenteen rauhoittamissuunnitelman laatiminen

Kevyen liikenteen väylän rakentaminen

MUUT PARANTAMISTOIMENPITEET

Nopeusrajoituksen alentaminen

Liittymän katkaisu

